



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 30 maja 2018 r.

Poz. 2624

UCHWAŁA NR LIII.706.2018 RADY MIEJSKIEJ W BOGUCHWALE

z dnia 25 kwietnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2017. poz.1875 ze zm.) oraz art. 17 ust. 1, art. 18 ust. 1 i art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2017 poz.519 ze zm.), Rada Miejska w Boguchwale uchwala ,co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2016 - 2019 z perspektywą na lata 2020-2023, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały, wraz z prognozą sporządzoną w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Boguchwały, a nadzór Komisji Mienia Gminy, Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

§ 3. Traci moc uchwała nr XXVIII/331/2012r. z dnia 30 października 2012r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

**Przewodniczący Rady
Miejskiej**

Wiesław Kąkol

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr LIII.706.2018

Rady Miejskiej w Boguchwale

z dnia 25 kwietnia 2018 r.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY
BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Kierownik Zespołu Autorskiego

Sylvia Brzezicka-Tesarczyk

Zespół Autorski:

Aneta Biernacka

Karolina Konsek

Artur Kalicki



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Spis treści

Wykaz skrótów	5
Streszczenie w języku niespecjalistycznym	6
1 Wstęp	7
1.1 Cel opracowania	7
1.2 Uwarunkowania prawne	7
1.3 Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	8
1.3.1 Dokumenty na poziomie krajowym.....	8
1.3.2 Dokumenty na poziomie regionalnym	17
2 Metodyka opracowania programu.....	19
3 Ogólna charakterystyka Gminy	20
3.1 Lokalizacja Gminy	20
3.2 Demografia	21
3.3 Struktura zatrudnienia.....	22
3.4 Sfera gospodarcza	22
3.5 Instalacje sieciowe.....	23
3.6 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.....	25
4 Ocena stanu środowiska.....	26
4.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	26
4.2 Zagrożenia hałasem.....	31
4.3 Pola elektromagnetyczne	34
4.4 Gospodarowanie wodami	37
4.5 Gospodarka wodno-ściekowa	52
4.6 Zasoby geologiczne.....	56
4.7 Gleby.....	58
4.8 Gospodarka odpadami	60
4.9 Zasoby przyrodnicze	66
4.10 Zagrożenia poważnymi awariami	70
4.11 Edukacja ekologiczna.....	71
5 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ.....	72
6 Analiza SWOT	78
7 Cele programu ochrony środowiska i kierunki interwencji.....	82
7.1 Ochrona klimatu i jakość powietrza	83
7.2 Gospodarka wodno-ściekowa	84



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

7.3	Zagrożenia hałasem.....	84
7.4	Pola elektromagnetyczne.....	84
7.5	Gospodarowanie wodami.....	85
7.6	Zasoby geologiczne.....	85
7.7	Gleby.....	86
7.8	Gospodarka odpadami.....	86
7.9	Zasoby przyrodnicze.....	86
7.10	Zagrożenia poważnymi awariami.....	87
7.11	Edukacja ekologiczna.....	87
7.12	Zestawienie celów, kierunków interwencji oraz zadań do realizacji.....	87
8	Harmonogram realizacja zadań wraz z ich finansowaniem.....	91
9	Uwarunkowania finansowe dla realizacji POŚ.....	96
9.1	Źródła finansowania.....	96
9.2	Możliwości budżetowe Gminy.....	97
10	System realizacji programu ochrony środowiska.....	99
10.1	Współpraca z interesariuszami.....	99
10.2	Zarządzanie Programem ochrony środowiska.....	100
10.3	Monitorowanie programu – mierniki realizacji zadań.....	100
	Spis tabel.....	103
	Spis rysunków.....	104
	Spis załączników.....	104



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Wykaz skrótów

BZT - biochemiczne zapotrzebowanie tlenu

ChZT - chemiczne zapotrzebowanie tlenu

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

FS – Fundusz Spójności

GDOŚ – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

GOKOM – Gospodarka Komunalna

GUS – Główny Urząd Statystyczny

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

MPWiK – Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

POŚ- Program Ochrony Środowiska

PM2,5, PM10 – pył zawieszony

PSZOK – Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

PZMiUW – Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

s.m.o. – sucha masa organiczna

TSP – toksyczne substancje przemysłowe

WWA – wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Główną misją programów ochrony środowiska jest potrzeba poprawy jakości życia człowieka. Program ochrony środowiska jest pisemną deklaracją celów i zadań w odniesieniu do użytkowania, ochrony i kształtowania środowiska.

Przyjęte w Programie Ochrony Środowiska rozwiązania uwzględniają działania prowadzące do zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, poprawy stanu środowiska, poprawy stanu jakości powietrza, zapewnienia racjonalnej gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do nich, zapobiegania klęskom żywiołowym oraz do zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego mieszkańców.

W celu zapewnienia adekwatności i komplementarności Programu Ochrony Środowiska zadbano o spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi na poziomie krajowym i regionalnym. POŚ wynika z przyjętej wizji i strategii rozwoju Gminy, ponadto wskazuje sposób rozwiązania bieżących problemów ekorozwojowych.

Dokonano oceny stanu aktualnego terenu Gminy w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, pól elektromagnetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, zasobów przyrodniczych, oraz zagrożeń poważnymi awariami.

W Programie Ochrony Środowiska zostały określone cele, kierunki interwencji i zadania oraz środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe. Dla poszczególnych obszarów interwencji zaproponowano szereg działań, określając nazwy zadań, nakłady finansowe, podmioty odpowiedzialne za realizację i możliwe źródła finansowania. Do każdego obszaru interwencji zostały przypisane odpowiednie wskaźniki w celu monitorowania obszarów wymagających podjęcia działań w celu poprawy stanu środowiska. Sformułowane wskaźniki umożliwiają określenie postępu realizacji zadań, będą narzędziem oceny realizacji POŚ w momencie przygotowywania raportów z jego wykonania.

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Sprecyzowano system realizacji POŚ, poprzez określenie instytucji zaangażowanych w realizację dokumentu, zespołu wdrażającego, sposobu monitorowania, sprawozdawczości, ewaluacji oraz aktualizacji. Powyższe przyczyni się do sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

1 Wstęp

1.1 Cel opracowania

Podstawowym celem sporządzenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2016-2019, z perspektywą na lata 2020-2023” jest realizacja polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program Ochrony Środowiska będzie stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu gminy.

Realizacja założeń Programu Ochrony Środowiska doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, uzyskania sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska.

Cele, kierunki interwencji i zadania zostały określone na podstawie analizy aktualnej sytuacji gminy i oczekiwanych zmian w ochronie środowiska. Przy ich formułowaniu uwzględniono obowiązujące przepisy prawa polskiego i unijnego, aktualne krajowe i regionalne strategie, koncepcje i dokumenty planistyczne, w tym także sektorowe.

Przedstawione w POŚ działania stanowią wytyczne dla realizacji przedsięwzięć, nie posiadają charakteru obligatoryjnego. Istotnym aspektem Programu Ochrony Środowiska jest możliwość ubiegania się o dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych na zadania w nim przedstawione.

Do celów szczegółowych Programu Ochrony Środowiska zalicza się:

- identyfikacja stanu istniejącego i przedstawienie propozycji zadań przyczyniających się do rozwiązania problemów ochrony środowiska,
- wyznaczenie priorytetów przedsięwzięć,
- opracowanie harmonogramów realizacji całości zamierzeń inwestycyjnych ze wskazaniem źródeł finansowania.

Program Ochrony Środowiska ma na celu uzyskanie sukcesywnego z roku na rok ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochrony i rozwoju walorów środowiska poprzez realizację działań zawartych w niniejszym dokumencie.

1.2 Uwarunkowania prawne

Niniejszy dokument wykonany został na podstawie umowy Nr RU/374/2016 z dnia 22 września 2016 r., której przedmiotem było opracowanie „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2016-2019, z perspektywą na lata 2020-2023”, zawartej



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

pomiędzy Gminą Boguchwała z siedzibą w Urzędzie Miejskim w Boguchwale przy ulicy Suszyckich 33, 36-040 Boguchwała, reprezentowaną przez Burmistrza Miasta - Pana Wiesława Dronkę, a firmą ECO-SITE Sylwia Brzezicka-Tesarczyk z siedzibą w Rudach przy ul. Kolonii Renerowskiej 32, 47-430 Rudy, reprezentowaną przez Panią Sylwię Brzezicką-Tesarczyk.

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2016 poz. 672 ze zm.), a w szczególności:

- Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.
- Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy. 2. Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

1.3 Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W celu zapewnienia adekwatności i komplementarności Programu Ochrony Środowiska zadbano o spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi na poziomie krajowym i regionalnym. Podstawą do określenia celów, kierunków interwencji oraz zadań były zdefiniowane zagrożenia i problemy dla poszczególnych obszarów interwencji oraz powiatowe i krajowe cele zapisane w dokumentach strategicznych i programowych.

1.3.1 Dokumenty na poziomie krajowym

I. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

1. Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska

- 1) Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
- 2) Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska,

2. Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski

- 1) Kierunek interwencji – Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego

II. Strategia Rozwoju Kraju 2020



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

1. Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo
 - 1) Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem
 - a) Priorytetowy kierunek interwencji I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego,
2. Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka
 - 1) Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki
 - a) Priorytetowy kierunek interwencji II.2.3. Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego,
 - 2) Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
 - a) Priorytetowy kierunek interwencji II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami,
 - b) Priorytetowy kierunek interwencji II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej,
 - c) Priorytetowy kierunek interwencji II.6.4. Poprawa stanu środowiska,
 - d) Priorytetowy kierunek interwencji II.6.5. Adaptacja do zmian klimatu,
 - 3) Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu
 - a) Priorytetowy kierunek interwencji II.7.1. Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym,
 - b) Priorytetowy kierunek interwencji II.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych,
 - c) Priorytetowy kierunek interwencji II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich,
3. Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna
 - 1) Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
 - a) Priorytetowy kierunek interwencji III.3.1. Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach,

III. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”

1. Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
 - 1) Kierunek interwencji 1.2. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
 - 2) Kierunek interwencji 1.3. Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
 - 3) Kierunek interwencji 1.4. Uporządkowanie zarządzania przestrzenią,
2. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię
 - 1) Kierunek interwencji 2.2. Poprawa efektywności energetycznej,
 - 2) Kierunek interwencji 2.6. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,
3. Cel 3. Poprawa stanu środowiska



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

- 1) Kierunek interwencji 3.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- 2) Kierunek interwencji 3.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- 3) Kierunek interwencji 3.3. Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
- 4) Kierunek interwencji 3.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy,

IV. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

1. Cel 1: Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki

- 1) Kierunek działań 1.2. Koncentracja wydatków publicznych na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych
 - a) Działanie 1.2.5. Wspieranie transferu wiedzy i wdrażania nowych/nowoczesnych technologii w gospodarce (w tym technologii środowiskowych),

2. Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców

- 1) Kierunek działań 3.1. Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę”, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki,
 - a) Działanie 3.1.2. Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
- 2) Kierunek działań 3.2. Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia
 - a) Działanie 3.2.1. Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów,

V. Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)

1. Cel strategiczny 1. Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego

- 1) Cel szczegółowy 1. Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
- 2) Cel szczegółowy 4. Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko,

VI. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020

1. Cel szczegółowy 2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej

- 1) Priorytet 2.1. Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

- a) Kierunek interwencji 2.1.3. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,
 - b) Kierunek interwencji 2.1.4. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
 - c) Kierunek interwencji 2.1.5. Rozwój systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - d) Kierunek interwencji 2.1.6. Rozbudowa sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazu ziemnego,
- 2) Priorytet 2.2. Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową obszarów wiejskich
- a) Kierunek interwencji 2.2.1. Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej,
 - b) Kierunek interwencji 2.2.2. Tworzenie powiązań lokalnej sieci drogowej z siecią dróg regionalnych, krajowych, ekspresowych i autostrad,
 - c) Kierunek interwencji 2.2.3. Tworzenie infrastruktury węzłów przesiadkowych, transportu kołowego i kolejowego,
- 3) Priorytet 2.5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa na obszarach wiejskich
- a) Kierunek interwencji 2.5.1. Rozwój infrastruktury wodno-melioracyjnej i innej łagodzącej zagrożenia naturalne,
2. Cel szczegółowy 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich
- 1) Priorytet 5.1. Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich
- a) Kierunek interwencji 5.1.1. Ochrona różnorodności biologicznej, w tym unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką,
 - b) Kierunek interwencji 5.1.2. Ochrona jakości wód, w tym racjonalna gospodarka nawozami i środkami ochrony roślin,
 - c) Kierunek interwencji 5.1.3. Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększanie retencji wodnej,
 - d) Kierunek interwencji 5.1.4. Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem, spadkiem zawartości materii organicznej i zanieczyszczeniem metalami ciężkimi,
 - e) Kierunek interwencji 5.1.5. Rozwój wiedzy w zakresie ochrony środowiska rolniczego i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich i jej upowszechnianie,
- 2) Priorytet 5.2. Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego
- a) Kierunek interwencji 5.2.1. Zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego,
 - b) Kierunek interwencji 5.2.2. Właściwe planowanie przestrzenne,



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

- c) Kierunek interwencji 5.2.3. Racjonalna gospodarka gruntami,
- 3) Priorytet 5.4. Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich
 - a) Kierunek interwencji 5.4.1. Racjonalne zwiększenie zasobów leśnych,
 - b) Kierunek interwencji 5.4.2. Odbudowa drzewostanów po zniszczeniach spowodowanych katastrofami naturalnymi,
 - c) Kierunek interwencji 5.4.3 Zrównoważona gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska oraz rozwojowi rolnictwa i rybactwa,
- 4) Priorytet 5.5. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich
 - a) Kierunek interwencji 5.5.1. Racjonalne wykorzystanie rolniczej i rybackiej przestrzeni produkcyjnej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
 - b) Kierunek interwencji 5.5.2. Zwiększenie dostępności cenowej i upowszechnienie rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii wśród mieszkańców obszarów wiejskich

VII. Strategia „Sprawne Państwo 2020”

- 1. Cel 3. Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych
 - 1) Kierunek interwencji 3.2. Skuteczny system zarządzania rozwojem kraju
 - a) Przedsięwzięcie 3.2.1. Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
 - b) Przedsięwzięcie 3.2.2. Zapewnienie ładu przestrzennego,

VIII. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

- 1. Cel 4. Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa
 - 1) Priorytet 4.1. Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego
 - a) Kierunek interwencji 4.1.3. Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa,
 - b) Kierunek interwencji 4.1.4. Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa,

IX. Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie

- 1. Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów
 - 1) Kierunek działań 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi
 - a) Działanie 1.2.1. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów,
 - b) Działanie 1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich
 - 2) Kierunek działań 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

- a) Działanie 1.3.5. Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne,
 - b) Działanie 1.3.6. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego
2. Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych
- 1) Kierunek działań 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe
 - a) Działanie 2.2.4. Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska,
 - 2) Kierunek działań 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,

X. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

1. Cel szczegółowy 4. Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej
- 1) Kierunek interwencji – kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz prośrodowiskową oraz działania wspierające dostęp do zdrowej i bezpiecznej żywności

XI. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

1. Cel szczegółowy 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego
- 1) Priorytet Strategii 4.1. Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej
 - a) Kierunek działań 4.1.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu

XII. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej
- 1) Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną,
 - 2) Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15
2. Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii
- 1) Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) Cel główny – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,
3. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

- 1) Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,
4. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw
 - 1) Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następujących,
 - 2) Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,
 - 3) Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploataowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,
 - 4) Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,
5. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko
 - 1) Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,
 - 2) Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,
 - 3) Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
 - 4) Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,
 - 5) Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

XIII. Projekt Polityki Wodnej Państwa 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016) (PWP 2030)

Głównym celem PWP 2030 jest zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywołanych przez powódzie i susze, w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównywania dysproporcji regionalnych. Realizacja celu głównego ma nastąpić poprzez realizację poszczególnych celów strategicznych:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz
- reformę systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

XIV. Program wodno-środowiskowy kraju



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Cele określone w PWŚK:

- niepogarszanie stanu części wód,
- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych,
- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie),
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych (art. 11 pkt 3k RDW) do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji, np. alachlor, antracen, atrazyna, benzen, kadm i jego związki, dichlorometan, naftalen, rtęć i jej związki, tetra chlorek węgla.

XV. IV Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Cel główny dokumentu:

- ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.

XVI. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO 2022)

Główne cele strategiczne zawarte w KPGO 2022 to:

- zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji,
- doprowadzenie do funkcjonowania systemu zagospodarowania odpadów komunalnych zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami,
- zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych,
- utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- zrównoważenie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w związku z zakazem składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s. m. i o cieple spalania powyżej 6 MJ/kg s. m.

XV. Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

Wdrożenie przedmiotowego Programu ma ułatwić adaptację wszystkich sektorów do wymogów gospodarki niskoemisyjnej. Osiągnięcie powyższego celu będzie wymagało określenia:



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

- obszarów redukcji emisji gazów cieplarnianych i innych substancji,
- priorytetów z nimi związanych,
- działań i oczekiwanych z nich efektów,
- instrumentów wsparcia, które w konsekwencji przyczynią się zarówno do zmniejszenia emisji, jak i gruntownej modernizacji polskiej gospodarki,
- ścieżek redukcji emisji w horyzoncie czasowym do 2050 r., w rozbiciu na sektor ETS (Emission Trading Scheme⁶) oraz non-ETS,
- punktów pośrednich w realizacji programu, pozwalających na mierzenie postępu.

Zakłada się, że procesom redukcyjnym towarzyszyć będą również działania ukierunkowane na poprawę efektywności nie tylko energetycznej, ale również wykorzystania zasobów w skali całej gospodarki. Wdrażane nowe technologie powinny skutkować ograniczeniem energo-, materiało- i wodochłonności.

Mając powyższe na względzie, wyróżnia się następujące cele szczegółowe, których realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu celu głównego:

- rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
- poprawa efektywności energetycznej,
- poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,
- rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych,
- zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami,
- promocja nowych wzorców konsumpcji.

XVI. Krajowy Plan Działania w zakresie Energii ze Źródeł Odnawialnych

Plan określa cele związane z produkcją energii ze źródeł odnawialnych w sektorze transportowym, sektorze energii elektrycznej, sektorze ogrzewania i chłodzenia, do osiągnięcia w 2020 r., uwzględniając wpływ innych środków polityki efektywności energetycznej na końcowe zużycie energii oraz odpowiednie środki w zakresie zwiększania świadomości społecznej w przedmiocie wykorzystania energii z OZE, promowania instalacji wytwarzających energię z OZE oraz informujących o zasadach działania i dofinansowaniu wytwarzania takiej energii, które należy podjąć dla osiągnięcia krajowych celów ogólnych w zakresie udziału OZE w wykorzystaniu energii finalnej.

XVII. Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej (NSEE)

Podstawowe cele, zdefiniowane w Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej, to:

- upowszechnianie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia, uwzględniając również pracę i wypoczynek człowieka, czyli objęcie permanentną edukacją ekologiczną wszystkich mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej;
- wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej na wszystkich stopniach edukacji formalnej i nieformalnej;
- tworzenie wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów edukacji ekologicznej, stanowiących rozwinięcie Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej, a ujmujących



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

propozycje wnoszone przez poszczególne podmioty, realizujące projekty edukacyjne dla lokalnej społeczności;

- promowanie dobrych doświadczeń z zakresu metodyki edukacji ekologicznej.

1.3.2 Dokumenty na poziomie regionalnym

I. Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku, Rzeszów 2013 r.

W 2013 roku został opracowany „Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku” zaproponowane w nim cele zaliczające się do każdej z dziedzin ochrony środowiska:

OCHRONA I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW WODNYCH

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 – Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych.

Cel nr 2 – Zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wody dla województwa.

PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA

Cel średniookresowy:

Cel nr 1 - Minimalizowanie skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych, zapobieganie poważnym awariom, oraz dostęp do wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

GOSPODARKA ODPADAMI

Cel średniookresowy:

Cel nr 1 – Ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów oraz poprawa gospodarowania odpadami komunalnymi.

OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 - Osiągnięcie oraz utrzymanie wymaganej prawem jakości powietrza atmosferycznego.

Cel nr 2 - Przeciwdziałanie globalnym zmianom klimatu poprzez sukcesywną redukcję emisji gazów cieplarnianych.

POZYSKIWANIE ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH I ENERGOOSZCZĘDNOŚĆ

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 - Wzrost udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w województwie (do 15% w 2020 roku).

Cel nr 2 - Zmniejszanie energochłonności gospodarki, zarówno w zakresie procesów wytwórczych, jak i świadczenia usług oraz konsumpcji.

OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU, ORAZ ZRÓWNO - WAŻONY ROZWÓJ LASÓW



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 - Zachowanie oraz ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Cel nr 2 – Przywracanie drożności lądowych i wodnych korytarzy ekologicznych umożliwiających przemieszczanie się zwierząt i funkcjonowanie populacji w regionie.

Cel nr 3 - Podnoszenie wartości krajobrazu na szczeblu lokalnym i regionalnym poprzez działania skierowane na ochronę, zrównoważone gospodarowanie, planowanie i odtwarzanie krajobrazów oraz uaktywnianie społeczeństwa w decydowaniu o losie otaczającego krajobrazu.

Cel nr 4 - Zachowanie korzystnego wpływu lasu na równowagę środowiska i warunki życia ludzi, w szczególności ochrona, zwiększanie, i przywracanie biologicznej różnorodności lasów na poziomie ekosystemowym, gatunkowym i genetycznym.

Cel nr 5 - Utrzymanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, umożliwiających zachowanie i odtworzenie funkcji lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych zgodnie z warunkami ekologicznymi istniejącymi w planowanych obszarach nasadzeń.

Cel nr 6 – Edukacja ekologiczna dotycząca racjonalnego użytkowania zasobów leśnych.

OCHRONA PRZED HAŁASEM

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 – Zmniejszenie uciążliwości hałasu, poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów.

OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 – Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych.

OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI UŻYTKOWEJ GLEB

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 - Przywracanie funkcji użytkowych i przyrodniczych terenom zdegradowanym oraz ich rekultywacja i włączenie do obiegu gospodarczego.

Cel nr 2 – Identyfikacja i likwidacja zagrożeń powierzchni ziemi.

Cel nr 3 - Ochrona zasobów gleb nadających się do wykorzystania rolniczego i leśnego przed ich przeznaczeniem na inne cele.

OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM - PRIORYTET 10

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 – Ochrona mieszkańców i środowiska przed działaniem promieniowania elektromagnetycznego



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

2 Metodyka opracowania programu

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2016-2019, z perspektywą na lata 2020-2023” jest dokumentem strategicznym, opracowywanym na szczeblu gminnym, odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Dokument jest aktualizacją „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” z 2012 roku.

Program Ochrony Środowiska spełnia wymagania zawarte w opracowanym przez Ministerstwo Środowiska dokumencie, tj. „Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z 2015 roku.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu do ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, pól elektromagnetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, zasobów przyrodniczych, oraz zagrożeń poważnymi awariami.

Ponadto POŚ zawiera cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska, harmonogram rzeczowo-finansowy, opis systemu instytucji zaangażowanych w realizację POŚ oraz wykaz współpracujących lub konsultowanych interesariuszy. Przedstawiony został całościowy proces realizacji dokumentu, tj. współpraca z interesariuszami, zarządzanie, monitorowanie, okresowa sprawozdawczość, ewaluacja oraz aktualizacja.

Projekt Programu Ochrony Środowiska zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2016 poz. 672 ze zm.) podlega zaopiniowaniu przez organ wykonawczy powiatu, czyli Zarząd Powiatu Rzeszowskiego. Po przeprowadzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko oraz po zaopiniowaniu, Program ten, zgodnie z art. 18 ust. 1 w/w ustawy, uchwała Rada Miejska. Ustawa ta nakłada obowiązek sporządzania co 2 lata raportu z wykonania programu i przedstawienia go Radzie Miejskiej. W raporcie powinna zostać dokonana ewaluacja realizowanych zadań i poziomu osiągnięcia przyjętych wskaźników.

Niniejszy dokument powstał w oparciu o dane pochodzące z licznych źródeł są to między innymi: dokumentacje strategiczne i planistyczne opracowane we wcześniejszym czasie przez Gminę Boguchwała, a także Powiat Rzeszowski i Województwo Podkarpackie. Źródłem danych zamieszczonych w POŚ są również dane zebrane samodzielnie przez autorów opracowania od firm zajmujących się obsługą Gminy, a także jednostek nadzorujących Gminę Boguchwała. Posłużono się także literaturą specjalistyczno - branżową.



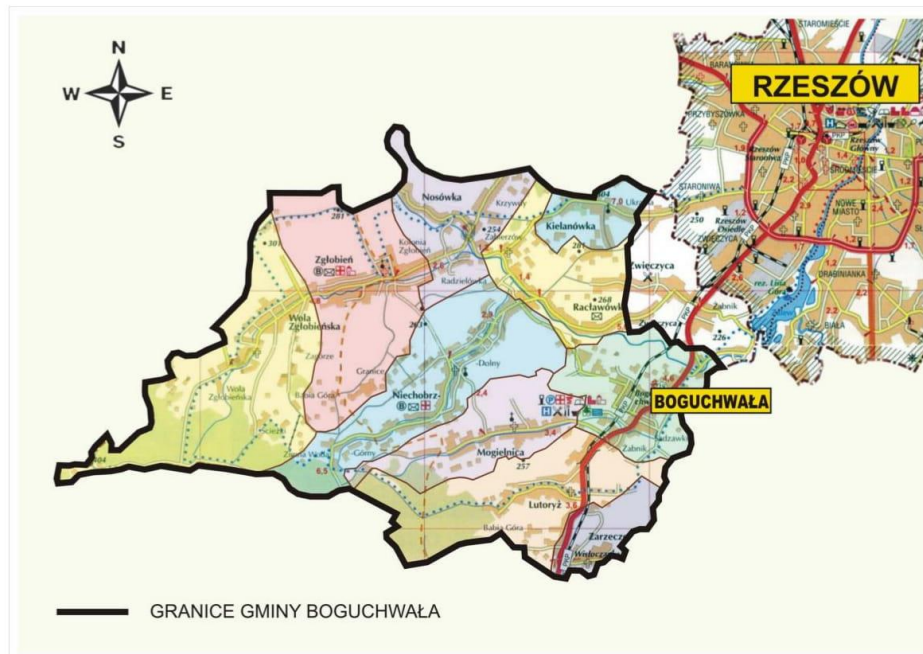
PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

3 Ogólna charakterystyka Gminy

3.1 Lokalizacja Gminy

Gmina Boguchwała położona jest w powiecie rzeszowskim województwa podkarpackiego w jego centralnej części. Graniczy z nią 5 innych gmin: Świlcza od północnego zachodu, Rzeszów od północy, Lubenia od południowego-wschodu, Czudec od południa i lwierzyce od zachodu. Powierzchnia Gminy wynosi 8 897 ha.

Gmina posiada korzystne położenie, przy drodze krajowej Nr 19 /Rzeszów – Krosno - przejście graniczne Barwinek/. Dogodne położenie komunikacyjne czyni gminę łatwo dostępną dla turystów.



Rysunek 3-1 Położenie Gminy Boguchwała [źródło: *Strategia Rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Boguchwała na lata 2008-2015*]

Od 1 stycznia 2008 roku Gminę tworzy 10 miejscowości:

- Miasto Boguchwała
- Lutoryż
- Mogielnica
- Raclawówka
- Nosówka
- Zarzecze



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

- Niechobrz
- Kielanówka
- Zgłobień
- Wola Zgłobieńska



Rysunek 3-2 Podział administracyjny Gminy Boguchwała [źródło: *Strategia Rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Boguchwała na lata 2008-2015*]

3.2 Demografia

Teren Gminy Boguchwała w 2015 roku zamieszkiwało 19 952 osób, w tym 9 757 mężczyzn i 10 195 kobiet. Na przestrzeni lat 2012-2015 zaobserwowano stopniowy wzrost liczby ludności.

Tabela 3.2-1 Liczba ludności w Gminie Boguchwała w latach 2012-2015 [źródło: Główny Urząd Statystyczny]

Ludność			
rok	ogółem	mężczyźni	kobiety
2012	19 210	9 379	9 831
2013	19 459	9 485	9 974
2014	19 753	9 648	10 105
2015	19 952	9 757	10 195

W 2015 roku w Gminie Boguchwała liczba urodzeń żywych była niższa niż na początku analizowanego okresu. Z kolei liczba zgonów zwiększyła się na przestrzeni lat 2012-2015. Niższa liczba zgonów niż liczba urodzeń spowodowała, że w latach 2012-2015 odnotowywano dodatni przyrost naturalny.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Tabela 3.2-2 Procesy demograficzne na terenie Gminy Boguchwała [źródło: Główny Urząd Statystyczny]

Procesy demograficzne			
2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
Urodzenia żywe na 1000 ludności			
11,8	10,5	11,6	10,9
Zgony na 1000 ludności			
8,03	8,03	8,17	9,23
Przyrost naturalny na 1000 ludności			
3,4	2,5	3,5	1,7

Przez okres od 2013 do 2015 roku na terenie Gminy Boguchwała dostrzegalny był spadek wskaźnika salda migracji wewnętrznych.

Tabela 3.2-3 Procesy migracyjne na terenie Gminy Boguchwała w latach 2012-2015 [źródło: Główny Urząd Statystyczny]

Migracja				
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
saldo migracji wewnętrznych ogółem	108	174	167	158
saldo migracji zagranicznych ogółem	0	5	6	-

3.3 Struktura zatrudnienia

Pod koniec 2015 roku w Gminie Boguchwała zarejestrowanych było 982 bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, z czego mężczyźni stanowili 50,31%. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2015 roku wyniósł 7,8%.

3.4 Sfera gospodarcza

Według Banku Danych Lokalnych na koniec 2015 roku na terenie Gminy Boguchwała funkcjonowało 1 557 podmiotów gospodarczych. Począwszy od 2012 roku, liczba przedsiębiorstw stopniowo zwiększała się.

Do największych przedsiębiorstw przemysłowych funkcjonujących na terenie Gminy Boguchwała należą, m.in. Zakład porcelany elektrotechnicznej ZAPEL S.A., ZAPEL PROBUD Sp. z o.o., GOKOM SP. z o.o., Instytut Energetyki Oddział Ceramiki CEREL – ZAPEL S.A., Zakład Naprawy Samochodów Sp. z o.o., A&R KOCZYNASZ SP.J., BESTA Przedsiębiorstwo Budowlane Sp. z o.o., DREWEKO SP. z o.o., ENVIRO SP. z o.o., IMPEX-METAL K. Kotowicz SP. J., INSTALBUD SP. z o.o., Materiały Budowlane „BUDMAR” Sp. z o. o., Podkarpackie Gospodarstwa Drobiarskie Ovo Res Sp. z o.o., R-STAL Kamerduła, Olszewski Sp. J, PGNiG S.A., Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

Tabela 3.4-1Liczba podmiotów gospodarki narodowej wg sektora własności oraz rodzaju działalności w Gminie w latach 2012-2015 [źródło: Strategia Rozwoju Gminy Boguchwała na lata 2016-2025]



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015
Ogółem	1 411	1 475	1 510	1 557
Sektor publiczny	33	34	34	33
Sektor prywatny	1 378	1 441	1 476	1 520
Rodzaj działalności				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	21	20	19	18
Przemysł i budownictwo	368	389	387	395
Pozostała działalność	1 022	1 066	1 104	1 144

Na przestrzeni lat 2012-2015 zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych w Gminie Boguchwała stanowiły podmioty sektora prywatnego. Analiza danych pozwoliła stwierdzić, że w latach 2010-2015 nieznacznie zmalał odsetek podmiotów gospodarczych związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem.



Rysunek 3-3 Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg grup rodzaju działalności PKD 2007 w latach 2012-2015 [źródło: Bank Danych Lokalnych]

3.5 Instalacje sieciowe

Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie Gminy Boguchwała nie istnieje centralny system ciepłowniczy oraz nie funkcjonuje przedsiębiorstwo ciepłownicze. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w energię ciepłą na terenie Gminy są indywidualne kotłownie, głównie są to kotłownie węglowe oraz gaz ziemny. Ciepło wykorzystywane jest do ogrzewania pomieszczeń oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej.

System gazowniczy

W granicach administracyjnych Gminy Boguchwała, łączna długość czynnej sieci rozdzielczej wynosi 220 564 m. Aktualnie korzysta z niej 4 911 gospodarstw domowych [GUS 2015]. Wszystkie miejscowości w Gminie Boguchwała mają zaopatrzenie w gaz ziemny z sieci krajowej.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Tabela 3.5-1 Charakterystyka sieci gazowej na terenie Gminy Boguchwała [źródło: Bank Danych Lokalnych]

Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
długość czynnej sieci ogółem w km	218,61	222,096	224,936	232,823
długość czynnej sieci przesyłowej w km	14,766	14,190	14,190	12,559
długość czynnej sieci rozdzielczej w km	203,844	207,906	210,746	220,564
czynne połączenia gazu do budynków mieszkalnych	-	-	4 331	4 452
ilość odbiorców gazu	4 548	4 716	4 835	4 911
w tym odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	2 137	2 306	2 429	2 513
zużycie gazu w tys. m ³	3 263,2	3 386,3	3 137,1	3 351,0

Na terenie Gminy Boguchwała usytuowana jest sieć gazowa wysokiego ciśnienia, której operatorem/właścicielem jest GAZ SYSTEM S.A., przedstawiona w poniższych tabelach.

Tabela 3.5-2 Stacje gazowe redukcyjno-pomiarowe (SRP) I stopnia terenu Gminy Boguchwała

Stacje gazowe redukcyjno-pomiarowe (SRP) I stopnia					
L.p.	Nazwa	Lokalizacja	Maksymalna nominalna przepustowość stacji [Nm ³ /h]	Maksymalne moce wykonane [Nm ³ /h]	
				min	max
1	SRP Boguchwała I ⁰	m. Boguchwała	5 000	1114	2356
2	SRP Raclawówka I ⁰	m. Raclawówka	3 200	113	563

Tabela 3.5-3 Gazociągi wysokiego ciśnienia terenu Gminy Boguchwała

Gazociągi wysokiego ciśnienia						
L.p.	Relacja/nazwa	MOP [MPa]	DN	Materiał	Długość [m]	Gazociąg główny
1	Przybyszówka - Boguchwała	5,5	200 150	stal	3156	DN 700 i DN 400 Jarosław-Sędziszów
Odgałęzienie						
2	Gazociąg zasilany SRP Pratt & Whitney Rzeszów S.A. (dawniej WSK Rzeszów)	-	200	stal	937	DN 700 i DN 400 Jarosław-Sędziszów
3	Gazociąg zasilający SRP Raclawówka		80		1950	
4	Gazociąg zasilający SRP Babica		150		6650	

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie Oddział w Sanoku na terenie Gminy Boguchwała prowadzi działalność związaną eksploatacją ropy naftowej i towarzyszącego gazu ziemnego ze złoża Nosówka. W ramach prowadzonej działalności eksploatacyjnej, PGNiG S.A. dostarcza paliwo gazowe z Kopalni Ropy Naftowej i Gazu Ziemnego Rzeszów Ośrodek Zbioru Ropy Nosówka do 1 odbiorcy prywatnego. Dostawy gazu ziemnego do odbiorców w poszczególnych grupach przyłączeniowych na terenie Gminy Boguchwała realizowane są głównie poprzez sieć dystrybucyjną Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o.



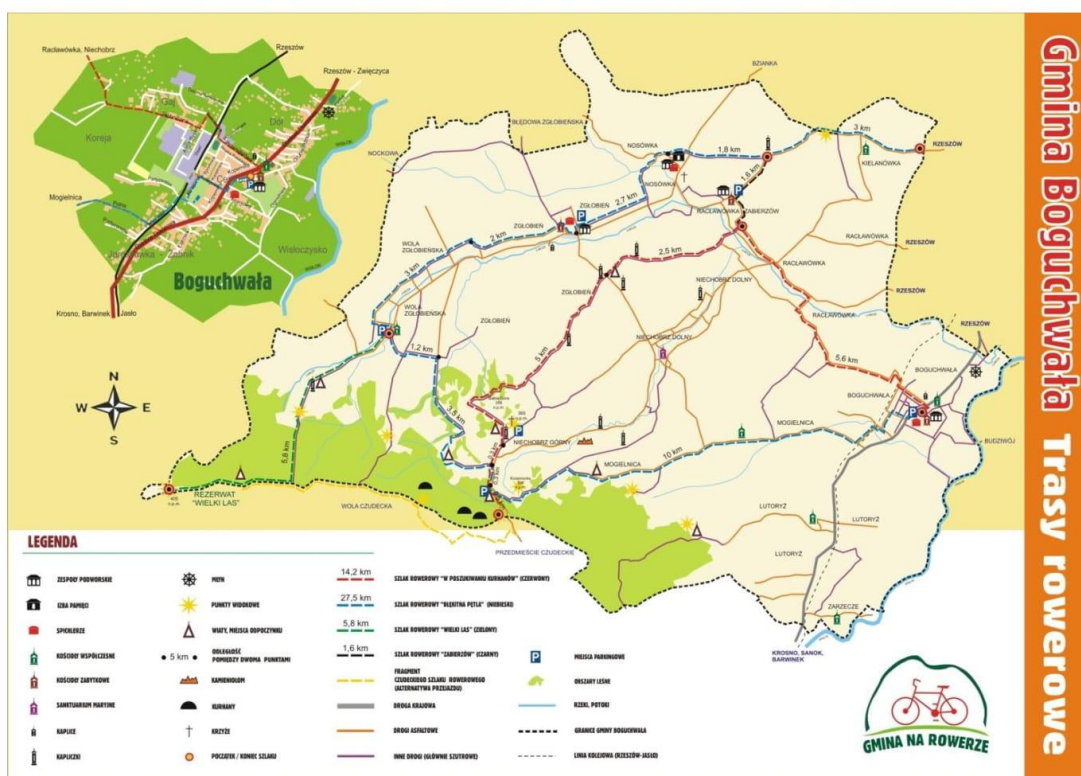
PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

3.6 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna

Mieszkańcy Gminy Boguchwała mają do swojej dyspozycji szereg obiektów sportowo-rekreacyjnych, stwarzających warunki do uprawiania sportu, wypoczynku i rekreacji. Na terenie Gminy znajdują się m. in. następujące obiekty sportowe i rekreacyjne:

- Kompleks Basenów Kąpielowych w Boguchwale;
- Stadion IzoArena w Boguchwale;
- Stadion Motor w Boguchwale;
- Zespół boisk "ORLIK" w Niechobrzu, Raclawówce i Boguchwale;
- Lodowisko w Boguchwale;
- Stadion w Mogielnicy, Zarzeczcu, Nosówce, Zgłobniu oraz Woli Zgłobieńskiej;
- Gminne Centrum Sportu i Rekreacji w Niechobrzu.

Na terenie Gminy występują cztery szlaki rowerowe: czerwony „W poszukiwaniu Kurhanów”(14,2 km), niebieski „Błękitna pętla” (27,5 km), zielony „Wielki las” (5,8 km) oraz czarny „Zabierzów”(1,6 km), które przebiegają przez trzy zespoły podworskie. Przebieg ścieżek rowerowych przedstawiono na poniższym rysunku.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Szlak zielony "Wielki Las" prowadzi przez Strzyżowsko-Sędziszowski Obszar Krajobrazu Chronionego. Dociera również do rezerwatu "Wielki Las" w Woli Zgłobieńskiej, który obejmuje 70 ha lasu.

Główną atrakcją szlaków rowerowych jest piękno krajobrazu. Szczególnie wspaniałe panoramy rozciągają się ze wzniesień w Niechobrze i Woli Zgłobieńskiej. Na jednym z najwyższych wzniesień Gminy znajdującym się w Niechobrze zlokalizowano platformę widokową, nad którą góruje 15 metrowy Krzyż Milenijny. Walory turystyczne szlaków podnoszą liczne stare kapliczki i krzyże przydrożne.

Uprawianiu turystyki w Gminie sprzyja dobrze rozwinięta baza turystyczno-hotelowo-gastronomiczna, zapewniająca różnorodne formy aktywnego wypoczynku. Gmina posiada potencjał do rozwoju różnych rodzajów turystyki: rekreacyjnej, weekendowej, ekologicznej, edukacyjnej, religijnej, kulturalnej czy sportowej.

Ponadto wyznaczono pięć szlaków turystycznych:

- Spacerkiem bo zabytkach Boguchwały;
- Doliną Wistoka (Rzeszów - Boguchwała (7 km));
- Zwiedzamy gminę (Boguchwała - Raclawówka Zabierzów - Zgłobień - Niechobrz - Mogielnica (14 km));
- Z Boguchwały do Czudca (Boguchwała - Mogielnica - Lutoryż - Czudec (13 km));
- Przez bukowe lasy (Wisłoczanka - Działy Babickie - Lutoryż - Mogielnica (12 km)).

4 Ocena stanu środowiska

4.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Gmina Boguchwała leży w obrębie dwóch dzielnic rolniczo-klimatycznych:

- Dzielnicę Sandomiersko-Rzeszowskiej
- Dzielnicę Podkarpackiej

Dzielnica Sandomiersko-Rzeszowska charakteryzuje się okresem wegetacyjnym trwającym 210 – 220 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,5°C przy amplitudzie miesięcznej do 23°C, z najcieplejszym lipcem 17,6°C i najchłodniejszym styczniem -5,2°C. Liczba dni mroźnych waha się w przedziale 17,6-18,1 w styczniu i 3,6 – 13,7 w grudniu, do 5,5 w marcu. Ogółem notuje się średnio w roku 51,1 dni mroźnych. Największa liczba dni gorących występuje w lipcu i wynosi 11,4 dnia. Okres letni (średnia temperatura dobowa powyżej 15°C) trwa 90-100 dni w roku, natomiast dni z temperaturą poniżej zera obserwuje się średnio 121 w roku.

W Dzielnicę Podkarpackiej występuje klimat umiarkowany. Średnia roczna temperatura waha się w granicach 8,3°C a w okresie wegetacji wynosi około 13,6°C. Warunki



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

wilgotnościowe nie odbiegają od średnich krajowych. Najbardziej wilgotnymi miesiącami są listopad i grudzień (86-88% wilgotności względnej), najmniej czerwiec i maj. Z przebiegiem temperatury i wilgotności powietrza związane jest występowanie mgieł i zamglenia, których największa ilość przypada na ostatnie miesiące roku. Bardziej zmienny jest rytm dobowy wilgotności z maksimum w godzinach nocnych i minimum w południowych. Napływ suchego powietrza z południa w postaci wiatrów jasielsko-sanockich jest zwykle przyczyną zaburzenia tego rytmu.

Wiatry w makroskali rejonu Gminy Boguchwała zdominowany jest napływem powietrza zachodniego i wschodniego oraz modyfikującą rolę doliny Wisłoka i gór sterujących wiatrami z południa i południowego-zachodu. Cisze i wiatry do 1 m/s występują około 8,6% w roku.

Przebieg roczny zachmurzenia jest typowy. Najbardziej chmurne są miesiące jesienno-zimowe, najmniej wiosenne i letnie. Ilość dni pogodnych z zachmurzeniem wynosi 45, pochmurnych około 150. Opady letnie są najwyższymi w ciągu roku, średnio wynoszą one 90-98 mm. W półroczu chłodnym pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio 83 dni. Roczna suma opadów wynosi około 650 mm.

Na stan powietrza na terenie Gminy Boguchwała mają wpływ następujące rodzaje emisji:

- emisja zorganizowana pochodząca ze źródeł punktowych i powierzchniowych oraz niska emisja;
- emisja liniowa z środków transportu i komunikacji.

Zazwyczaj głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych w celach energetycznych i technologicznych.

Na obszarze Gminy Boguchwała dotychczas nie wyznaczono stacji monitoringu powietrza, jak również nie zostały zaplanowane w Programie PMŚ. Stacje zlokalizowane na terenie województwa podkarpackiego oraz przeprowadzone na nich pomiary przedstawione są na stronie: <http://stacje.wios.rzeszow.pl/stacje/aktywne>.

Gmina znajduje się w okolicy punktu pomiarowego w Rzeszowie przy ulicy Rejtana.

Dane przedstawione poniżej zostały zaczerpnięte z wyników pomiarów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim za rok 2015”, Rzeszów, kwiecień 2016 rok.

Ocena za rok 2015 przeprowadzona została dla dwóch stref: miasta Rzeszów i strefy podkarpackiej do której zaliczono Gminę Boguchwałę.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Do zanieczyszczeń poddanych ocenie należą: benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, ozon, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, arsen, benzo(α)piren, ołów, kadm oraz nikiel. Do zanieczyszczeń, które uwzględniono w ocenie ze względu na ochronę roślin należały: dwutlenek siarki, tlenki azotu oraz ozon.

Ze względu na ochronę zdrowia strefie podkarpackiej została przyporządkowana klasa C dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(α)pirenu. Ze względu na ochronę zdrowia klasa A dla dwutlenku azotu, dwutlenku siarki oraz zanieczyszczeń takich jak: benzen, ołów, arsen, kadm, nikiel, tlenek węgla - co oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.

Pył zawieszony PM10:

Na stanowiskach pomiarowych przekroczenia normy dobowej pyłu PM10 notowane były głównie w okresie grzewczym. W 2015 r. najwięcej przekroczeń na stacjach pomiarowych 50 zlokalizowanych w strefie podkarpackiej zanotowano w lutym. Na terenie strefy miasto Rzeszów i strefy podkarpackiej przekroczony został średnioroczny poziom dopuszczalny PM10, obie strefy zaliczono do klasy C. W zakresie stężeń średniorocznych pyłu PM10 na obszarze województwa wyznaczono 8 obszarów przekroczeń na terenie 5 gmin. Łącznie w województwie podkarpackim obszary przekroczeń objęły 4 km². Na terenie strefy miasto Rzeszów i strefy podkarpackiej przekroczona została dopuszczalna liczba dni ze stężeniem pyłu PM10 wyższym od 50 µg/m³. Na terenie Gminy Boguchwała sumaryczna powierzchnia obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 wynosiła 0,3 km².

Pył zawieszony PM2,5:

Wyniki modelowania zanieczyszczenia powietrza pyłem PM2.5, przeprowadzone dla 2015 r. dla województwa podkarpackiego wykazały przekroczenia obowiązującego poziomu dopuszczalnego (poziom 25 µg/m³) na obszarach miejskich. Strefa miasto Rzeszów zakwalifikowana została do klasy A – na terenie całego miasta dotrzymany został średnioroczny dopuszczalny poziom pyłu PM2.5. Strefa podkarpacka zakwalifikowana została do klasy C co oznacza, że na terenie strefy wystąpiło przekroczenie wartości dopuszczalnej ustalonej dla pyłu PM2.5 w powietrzu.

Benzo(α)piren:

Badania benzo(a)pirenu prowadzone w wojewódzkiej sieci monitoringu jakości powietrza w 2015 r. wykazały przekroczenie wartości docelowej we wszystkich punktach pomiarowych. W strefie podkarpackiej stężenia średniotygodniowe benzo(a)pirenu na stacjach monitoringu powietrza zawierały się w przedziale 0,1-26,6 ng/m³. Najwyższe zanotowane z pomiarów w 2015 r. stężenia B(a)P kształtowały się na poziomie 12,7-26,6 ng/m³.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zakwalifikowane zostały do klasy C co oznacza, że na terenie województwa wystąpiło przekroczenie wartości docelowej ustalonej dla B(a)P w powietrzu.

Benzen:

Na podstawie wyników badań oraz wyników modelowania rozkładu stężeń benzenu dokonano klasyfikacji stref w województwie podkarpackim ze względu na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego benzenem w kryterium ochrony zdrowia. Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zaliczono do klasy A (dotrzymany roczny standard imisyjny dla benzenu).

Dwutlenek azotu:

W strefie miasto Rzeszów stężenie średnioroczne dwutlenku azotu na stacji pomiarowej w 2015 r. wyniosło $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i stanowiło 50 % normy. Dopuszczalne stężenie określone dla 1-godzinnych stężeń NO_2 , ustalone na poziomie $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie zostało przekroczone. Maksymalne stężenie jednogodzinne stwierdzone w Rzeszowie na stacji na osiedlu Nowe Miasto wyniosło $197 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (99 % normy). Dopuszczalna norma określona dla 1-godzinnych stężeń NO_2 nie została przekroczona na żadnej stacji monitoringu powietrza w strefie podkarpackiej. Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zakwalifikowane zostały do klasy A co oznacza, że na terenie województwa nie wystąpiło w 2015 r. zagrożenie przekroczenia dopuszczalnych stężeń ustalonych dla dwutlenku azotu w powietrzu.

Dwutlenek siarki:

W 2015 r. nie odnotowano przekroczeń ustalonej dla dwutlenku siarki normy 1-godzinnej na stacjach automatycznych zlokalizowanych w województwie podkarpackim. W strefie miasto Rzeszów najwyższe stężenie jednogodzinne SO_2 odnotowane na stacji zlokalizowanej na osiedlu Nowe Miasto wyniosło $58 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (17 % normy). Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zakwalifikowane zostały do klasy A, co oznacza, że na terenie województwa nie wystąpiło w 2015 r. zagrożenie przekroczenia dopuszczalnych stężeń ustalonych dla dwutlenku siarki w powietrzu.

Tlenek węgla:

Obliczone maksymalne 8-godzinne kroczące stężenia tlenku węgla na stacjach pomiarowych w województwie podkarpackim nie przekraczały dopuszczalnej normy w żadnej dobie pomiarowej. W ocenie jakości powietrza w województwie podkarpackim za rok 2015 w zakresie tlenku węgla strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zaliczone zostały do klasy A.

Ozon:

Wykorzystując wyniki pomiarów z 2015 r. oraz uzyskane w latach ubiegłych wykonane na stacji pomiarowej w Jaśle, jak również wyniki modelowania dokonano

29



Przyjrzem się bliżej Twojej firmie!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

klasyfikacji stref w zakresie ozonu w kryterium ochrony zdrowia. W ocenie w kryterium ochrony zdrowia strefy miasto Rzeszów i podkarpacką zakwalifikowano do klasy A.

Arsen, kadm, nikiel, ołów:

Analiza wyników pomiarów ze stacji monitoringu powietrza oraz wyników modelowania rozkładu stężeń Ar, Cd, Ni i Pb w województwie podkarpackim wykazała zakwalifikowanie strefy miasto Rzeszów i podkarpackiej do klasy A co oznacza, że na terenie województwa nie wystąpiło zagrożenie przekroczenia wartości docelowej ustalonej dla arsenu, kadmu, niklu i ołowiu w powietrzu.

Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(a)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s).

Działania wynikające z powyższych klasyfikacji to:

- wdrażanie dla rejonów przekroczeń w województwie podkarpackim naprawczych Programów Ochrony Powietrza w zakresie PM₁₀, PM_{2,5}, B(a)P;
- monitorowanie, w kolejnych latach przez WIOŚ w Rzeszowie stopnia zanieczyszczenia powietrza pyłem PM₁₀, PM_{2,5}, B(a)P na obszarach objętych naprawczymi Programami Ochrony Powietrza, w aspekcie efektów przeprowadzanych inwestycji na rzecz poprawy jakości powietrza;
- utrzymanie jakości powietrza w zakresie arsenu, kadmu, niklu i ołowiu na tym samym lub lepszym poziomie;
- monitorowanie poziomów stężeń metali w pyłe PM₁₀ w ustalonych punktach pomiarowych.

Zagrożenia

Obszary problemowe związane z ochroną klimatu i jakości powietrza wynikają m.in. z:

- emisji komunikacyjnej;
- nieprawidłowych praktyk związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi (spalanie śmieci w piecach centralnego ogrzewania);
- spalania niskokalorycznych i zawierających dużą zawartość siarki paliw stałych.

Gmina Boguchwała zalicza się do strefy podkarpackiej, której ze względu na ochronę zdrowia przyporządkowano klasę C dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(α)pirenu.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

4.2 Zagrożenia hałasem

Pojęcie hałasu definiuje ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. 2016 poz. 672 ze zm.), której art. 3 pkt. 5 wskazuje, że przez hałas należy uważać dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz.

Według niniejszej ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, a także zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Hałas drogowy

Głównym źródłem emisji hałasu, są drogi krajowa, powiatowe i gminne przebiegające przez teren Gminy Boguchwała. Łączna długość dróg publicznych na terenie Gminy wynosi 185,001 km. Pod koniec bieżącego roku zostanie oddany odcinek drogi ekspresowej S19, zlokalizowany na terenie Gminy Boguchwała.

Podział dróg ze względu na ich klasyfikację przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Zestawienie dróg na terenie Gminy

Rodzaj drogi	Długość, km
Krajowa	8,328
Powiatowa	54,386
Gminna	122,287
Suma	185,001

Droga krajowa nr 19 przejmująca ruch kołowy, w tym ciężki transgraniczny z północy kraju do przejścia granicznego ze Słowacją w Barwinku, turystyczny w Bieszczady i lokalny przebiega przez Boguchwałę, Lutoryż i Zarzecze. Na terenie Gminy droga przebiega w całości w terenie zabudowanym, w części w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej Rzeszów - Jasło, w terenach bezpośredniej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej.

Przez teren Gminy Boguchwała przebiega 11 dróg powiatowych:

- Nr 1340R – Bystrzyca-Nowa Wieś;
- Nr 1388R - Trzciana - Nosówka – Zwiężczyca;
- Nr 1391R - Iwierzycy - Zgłobień - Przybyszówka – Rzeszów;
- Nr 1405R - Zarzecze – Siedliska;
- Nr 1406R - Czudec – Lutoryż;
- Nr 1407R - Niechobrz - Mogielnica – Boguchwała;
- Nr 1408R - Niechobrz – Boguchwała;



Przyjrzyjcie się niżej. To jest firma!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

- Nr 1409R - Zwiężczyca - Niechobrz – Czudec;
- Nr 1434R - Rzeszów – Kielanówka;
- Nr 1435R - Dojazd do stacji PKP w Boguchwale;
- Nr 1436R - Błędowa Zgłobieńska - Zgłobień – Niechobrz.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie w poniższej tabeli zostało przedstawione natężenie ruchu na poszczególnych drogach powiatowych.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Tabela 4.2-1 Średni Ruch Dobowy na poszczególnych drogach powiatowych

L.p.	Numer drogi i przebieg	Średni Dobowy Ruch	Data i miejsce pomiaru
1	Nr 1388R - Trzciana - Nosówka – Zwiężczyca;	4122 pojazdów na dobę	Kwiecień 2016 r. m. Raclawówka
2	Nr 1405R - Zarzecze – Siedliska;	3174 pojazdów na dobę	Wrzesień 2016 r. m. Zarzecze
3	Nr 1407R - Niechobrz - Mogielnica – Boguchwała;	1667 pojazdów na dobę	Wrzesień 2016 r. m. Boguchwała
4	Nr 1408R - Niechobrz – Boguchwała	4939 pojazdów na dobę	Wrzesień 2016 r. m. Boguchwała
5	Nr 1409R - Zwiężczyca - Niechobrz – Czudec	4728 pojazdów na dobę	Kwiecień 2016 r. m. Raclawówka
6	Nr 1436R - Błędowa Zgłobieńska - Zgłobień – Niechobrz	3715 pojazdów na dobę	Wrzesień 2016 r. m. Niechobrz

Stosunkowo dobrze rozwinięty układ komunikacyjny Gmina zawdzięcza, między innymi, niedużej odległości od Rzeszowa, będącego ważnym węzłem połączeń drogowych i kolejowych.

Ustawa – Prawo ochrony środowiska stanowi, iż zarządzający drogą, jest zobowiązany do pomiarów poziomu hałasu, a ponadto wprowadzaniu działań, które będą zmierzały do ograniczenia zbyt wysokich emisji hałasu do środowiska. Organ ochrony środowiska stwierdzając przekroczenia emisji hałasu na danym terenie może w drodze decyzji nałożyć obowiązek przeprowadzenia pomiarów poziomu hałasu.

Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska, które staje się uciążliwe dla mieszkańców Gminy, szczególnie dla mieszkających przy drogach głównych. W Gminie Boguchwała, podobnie jak w innych gminach, głównym sprawcą zagrożeń akustycznych jest komunikacja drogowa, a w dalszej kolejności kolejowa.

W latach 2016-2020 nie będą prowadzone badania hałasu komunikacyjnego. Inspektorat nie realizował takich pomiarów w ostatnich latach i nie opracowywał oceny klimatu akustycznego na terenie Gminy.

W związku z eksploatacją dróg ochronę przed hałasem komunikacyjnym zapewnia się przez dobór odpowiednich środków ochrony przeciwdźwiękowej. Do działań ograniczających emisję hałasu komunikacyjnego należą odpowiednie konstrukcje nawierzchni, tj. „nawierzchnie ciche”, które stosowane są w terenach zabudowanych na drogach, na których pojazdy poruszają się z prędkością powyżej 70 km/h. Zastosowanie cichych asfaltów (asfalty porowate) zmniejsza emisję hałasu o około 5 dB. Ponadto skutecznym sposobem jest planowanie budowy obwodnic wyprowadzających ruch pojazdów poza tereny gęstej zabudowy wraz z odcinkowym montażem ekranów akustycznych (droga ekspresowa S19).



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Hałas przemysłowy

Według danych Urzędu Statystycznego (stan na koniec 2015 r.) liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Boguchwała, zarejestrowanych w systemie REGON, wynosiła 1 557 podmiotów.

Hałas emitowany z zakładów jest zróżnicowany i zależy od ilości źródeł i czasu ich pracy oraz stopnia wytłumienia. Występuje lokalnie w obrębie zakładów. Wpływają na niego punktowe źródła hałasu znajdujące się na otwartej przestrzeni, jak również wtórne źródła zlokalizowane w budynkach. Zmniejszenia poziomu hałasu można dokonać poprzez ograniczenie samej emisji ze źródła np. stosując nowe rozwiązania techniczne lub nowe technologie.

Hałas kolejowy

Przez Gminę Boguchwała przebiega jedna linia kolejowa - nr 106 relacji Rzeszów Główny – Jasło. Długość linii kolejowej na terenie Gminy wynosi 6,1 km.

Hałas kolejowy powstaje w wyniku eksploatacji linii kolejowych. Najbardziej odczuwalny jest w sąsiedztwie torowisk. Poprawa dotychczasowych warunków akustycznych jest możliwa poprzez modernizację i właściwe utrzymanie torowisk oraz taboru kolejowego.

Hałas lotniczy

Z uwagi na brak lotniska na terenie Gminy Boguchwała, nie występują problemy związane z bezpośrednim oddziaływaniem hałasu lotniczego.

Zagrożenia

Na terenie Gminy Boguchwała mogą występować problemy związane z nadmierną emisją hałasu komunikacyjnego, związane z wzrostem natężenia ruchu po drogach krajowej, powiatowych i gminnych. Zaleca się monitoring terenów znajdujących się w pobliżu tych dróg oraz realizację działań mających na celu ochronę przed nadmierną emisją hałasu w przyszłości. Wielkość i zasięg oddziaływania hałasu kolejowego w zasadniczy sposób zależy od częstotliwości kursowania, prędkości trakcyjnej, płynności ruchu, stanu technicznego nawierzchni torowej, topografii terenu wraz z lokalnym charakterem zabudowy oraz odległości pierwszej linii zabudowy od skrajnego toru.

4.3 Pola elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne związane jest ze zmianami pola elektrycznego i magnetycznego. Narażenie na oddziaływanie pola elektromagnetycznego ma miejsce



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

podczas eksploatacji urządzeń wytwarzających energię elektromagnetyczną. Może ona występować w każdym miejscu.

Promieniowanie elektromagnetyczne wytwarzają:

- urządzenia wytwarzające pole elektryczne i magnetyczne stałe,
- urządzenia wytwarzające pole magnetyczne i elektryczne o częstotliwości 50 Hz (np. linie energetyczne),
- obiekty wytwarzające pole elektromagnetyczne o częstotliwości od 1 do 300 tys. MHz (np. radiowe i telewizyjne anteny nadawcze, łączność radiowa, radiotelefony, CB radia, maszyny telefonii komórkowej, radary).

Obiektami emitującymi pola elektromagnetyczne na terenie jednostki są elementy systemu energetycznego. Linie 110 kV są źródłami pola elektromagnetycznego mogącego powodować przekroczenie wartości dopuszczalnych na terenach zamieszkałych. Największa wartość natężenia pola elektrycznego jaka może wystąpić pod linią lub w jej pobliżu nie przekracza tutaj 3 kV/m. Największa wartość natężenia pola elektrycznego, jaka może wystąpić pod linią 220 kV lub w jej pobliżu nie przekracza 6 kV/m.

Prowadzący instalację, użytkownik stacji elektroenergetycznej lub napowietrznej linii elektroenergetycznej lub instalacji stacji nadawczej emitującej pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, są obowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, co reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska.

Obszar Gminy Boguchwała jest zasilany z następujących stacji elektroenergetycznych:

- Stacja 110/15 kV (GPZ) Boguchwała (2x25 MVA)
- Stacja 110/30/15 kV (GPZ) Sędziszów Małopolski (2x16 MVA), zlokalizowana na terenie Gminy Sędziszów Małopolski.

Urządzenia elektroenergetyczne poddawane są regularnym zabiegom eksploatacyjno-remontowym oraz sukcesywnie modernizowane ze względu na ich stan techniczny.

Ponadto, na przedmiotowym obszarze zlokalizowana jest stacja elektroenergetyczna 220/110 kV Boguchwała oraz przesyłowe linie elektroenergetyczne administrowane przez PSE S.A. Oddział w Radomiu:

- 400 kV Rzeszów - Krosno Iskrzynia (wraz z pasem technologicznym: 80 m – po 40 w obie strony osi linii) – długość linii na terenie Gminy wynosi 10 195 m;
- 220 kV Chmielów – Boguchwała (wraz z pasem technologicznym: 50 m – po 25 w obie strony osi linii) – długość linii na terenie Gminy wynosi 6 343 m.

Na terenie Gminy Boguchwała znajduje się 151 stacji transformatorowych SN/nN (w tym: słupowe – 140 szt., wnetrzowe – 11 szt.). W miejscowości Nosówka zlokalizowany jest



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

zespół prądotwórczy gazowy o mocy przyłączeniowej 0,17 MW (przyłączony do sieci SN PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów).

Na obszarze Gminy zlokalizowane są 4 anteny nadawczo-odbiorcze stacji telefonii komórkowej:

- 2 nadajniki stacji telefonii komórkowej. Lokalizacja – Boguchwała, Zakłady Porcelany Elektrotechnicznej „ZAPEL S.A.”; na kominie wolnostojącym nieprzytwierdzonym do budynku;
- 1 nadajnik stacji telefonii komórkowej. Lokalizacja – Boguchwała, Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale; na kominie wychodzącym z kotłowni;
- 1 nadajnik stacji telefonii komórkowej. Lokalizacja – Boguchwała, na terenie dawnej radiostacji przy ul. Technicznej w Boguchwale.

W 2015 roku na terenie Gminy nie wyznaczono punktu pomiarowego monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych. Ponadto w 2015 roku na obszarze województwa podkarpackiego nie zidentyfikowano terenów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W Programie Państwowego Monitoringu Środowiska wskazano, że na obszarze Gminy Boguchwała wyznaczony został 1 punkt pomiarowy monitoringu promieniowania elektromagnetycznego w miejscowości Mogielnica (współrzędne geograficzne: E: 21,892028, N: 49, 978750). Pomiary zaplanowano na rok 2016 i 2019.

Zagrożenia

Z biegiem lat może dojść do przekroczenia dopuszczalnego poziomu pól elektromagnetycznych w związku z rozwojem sieci elektromagnetycznych i zwiększoną ilością urządzeń elektrycznych. W związku z powyższym zaleca się stały monitoring poziomu pól elektromagnetycznych. Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego monitoringu środowiska. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W projekcie „Planu Rozwoju na lata 2017-2022 w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania w energię elektryczną PGE Dystrybucja S.A.” (na dzień opracowania POŚ będącego na etapie uzgodnienia z URE), na terenie Gminy przewiduje się realizację zamierzeń inwestycyjnych w zakresie budowy nowych i przebudowy/modernizacji istniejących urządzeń elektroenergetycznych oraz w zakresie przyłączenia nowych odbiorców.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez lokalizację nowych obiektów, tak by były jak najmniej konfliktowe



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

z otaczającą przestrzenią, oraz zwracanie szczególnej uwagi na lokalizację zabudowań mieszkalnych.

Obecnie obowiązujące w PGE S.A. ustalenia dotyczące pasa technologicznego elektroenergetycznych linii przesyłowych, odnoszące się do ograniczenia użytkowania i zagospodarowania terenu to m.in.:

- Należy uzgodnić warunki lokalizacji wszelkich obiektów z właścicielem linii;
- Nie należy lokalizować budynków mieszkalnych lub innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi;
- Na linii będą prowadzone prace eksploatacyjne, remontowe i modernizacyjne;
- Dopuszcza się odbudowę, rozbudowę, przebudowę linii oraz ewentualną przyszłościową budowę nowej linii na jej miejscu.

4.4 Gospodarowanie wodami

Wody powierzchniowe

Obszar Gminy Boguchwała położony jest w obrębie zlewiska Morza Bałtyckiego. Odwadnia go rzeka Wisłok należąca do zlewni górnej Wisły, z czego Wisłok należy do dorzecza Sanu. Charakterystycznym zjawiskiem jest duża nierównomierność przepływów wynikająca m.in. ze zmienności zasilania opadami i warunków terenowych. Z uwagi na mało przepuszczalne podłoże spływ odbywa się w znacznym stopniu powierzchniowo, wskutek posuchy występują bardzo małe przepływy, a w okresach deszczowych gwałtowne. W ciągu roku maksymalny odpływ w Wisłoku i rzekach lokalnych Gminy występuje w miesiącach marzec - kwiecień, natomiast minimum odpływu obserwowane jest najczęściej w miesiącu wrześniu.



Tabela 4.4-1 Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze gminy

Lp.	Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Typ JCWP	Status	Ocena stanu	Cel środowiskowy	Nazwa obszaru chronionego na którym występuje JCWP
	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP					
1	PLRW200015226559	Wisłok od Stobnicy do zb.Rzeszów	Średnia rzeka wyżynna - wschodnia (15)	silnie zmieniona część wód	zły	dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieką istotnego - Wisłok od Zbiornika Rzeszów do Stobnicy oraz dobry stan chemiczny	Wisłok Środkowy z Dopywami
2	PLRW200062265589	Lubcza	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	silnie zmieniona część wód	zły	Dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny	-
3	PLRW20000226579	zb. Rzeszów	Typ nieokreślony (0)	silnie zmieniona część wód	dobry	dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieką istotnego - Zbiornik Rzeszów, dobry stan chemiczny	Wisłok Środkowy z Dopywami
4	PLRW20006226556	Mogielnica	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	naturalna	zły	Dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny	-

Tabela 4.4-2 Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych

Lp.	Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Odstępstwo	Typ odstępstwa	Uzasadnienie
	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP				



Przeżyjmy miejsce Twojej firmy!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

1	PLRW200015226559	Wisłok od Stobnicy do zb.Rzeszów	zagrożona	tak	przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r.: - brak możliwości technicznych	Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.
2	PLRW200062265589	Lubcza	zagrożona	tak	przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r.: - brak możliwości technicznych, - dysproporcjonalne koszty	Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
3	PLRW20000226579	zb. Rzeszów	niezagrożona	nie	nie dotyczy	nie dotyczy
4	PLRW20006226556	Mogielnica	zagrożona	tak	przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r.: - brak możliwości technicznych, -	brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

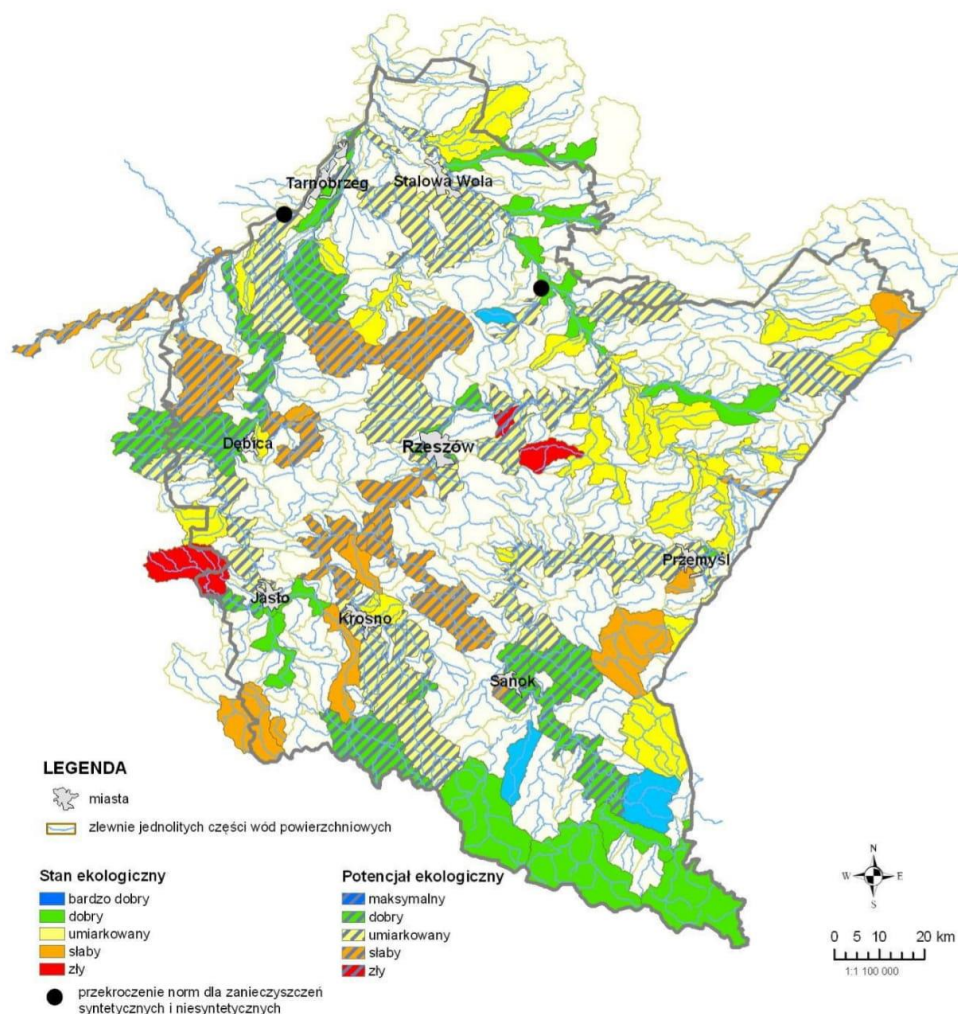
					dysproporcjonalne koszty	koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
--	--	--	--	--	--------------------------	--

JCWP „Wisłok od Stobnicy do Zbiornika Rzeszów” przepływa w kierunku północnowschodnim przez południowo-zachodnią część powiatu rzeszowskiego, wzdłuż granic Gmin Lubenia, Boguchwała i Tyczyn. W dalszej części płynie przez obszar Miasta Rzeszowa w dzielnicy Zwiężczyca do Zbiornika Rzeszów. Ocena stanu JCWP została wykonana na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2011, 2014 i 2015 w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym „Wisłok – Zwiężczyca” (punkt składa się z 2 stanowisk pomiarowych i jest jednocześnie punktem monitorowania obszarów chronionych). Stanowisko pomiarowe na potrzeby poboru elementów fizykochemicznych i chemicznych zlokalizowane jest poza obszarem powiatu rzeszowskiego, w mieście Rzeszowie w dzielnicy Zwiężczyca. Stanowisko pomiarowe na potrzeby poboru elementów biologicznych zlokalizowane jest w we wsi Zarzecze (Gmina Boguchwała).

Ocena stanu JCWP objęła ocenę potencjału ekologicznego (silnie zmieniona część wód), ocenę stanu chemicznego, ocenę stanu wód w obszarach chronionych oraz wynikową ocenę stanu wód. Parametrami biologicznymi badanymi w JCWP były: fitobentos (wskaźnik IO oceniony na poziomie klasy IV), makrofity (wskaźnik MIR oceniony na poziomie klasy IV) oraz makrobezkręgowce bentosowe (wskaźnik MMI oceniony na poziomie klasy IV). Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w II klasie potencjału ekologicznego. Elementy fizykochemiczne, w tym specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne, sklasyfikowano w II klasie potencjału ekologicznego. JCWP osiągnęła słaby potencjał ekologiczny (w klasyfikacji zdecydowały parametry biologiczne) i stan chemiczny poniżej dobrego (ocena stanu chemicznego wykazała przekroczenie środowiskowych norm jakości w przypadku WWA). W odniesieniu do oceny spełniania wymagań określonych dla obszarów chronionych, JCWP osiągnęła analogicznie słaby potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego. W związku ze słabym potencjałem ekologicznym i niekorzystnym stanem chemicznym, we wszystkich obszarach chronionych nie były spełnione wymagania ogólne. JCWP nie spełniła ponadto wymagań dodatkowych określonych dla obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych – stwierdzono eutrofizację wód (wskaźnik decydujący o eutrofizacji – fitobentos). W JCWP stwierdzono spełnienie wymagań dodatkowych określonych dla obszarów chronionych przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (fizykochemia – kategoria A2, mikrobiologia – kategoria A3). W obszarach chronionych stwierdzono zły stan wód. JCWP nie osiągnęła dobrego stanu z uwagi na słaby potencjał ekologiczny, niekorzystny stan chemiczny oraz zły stan wód w obszarach chronionych.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

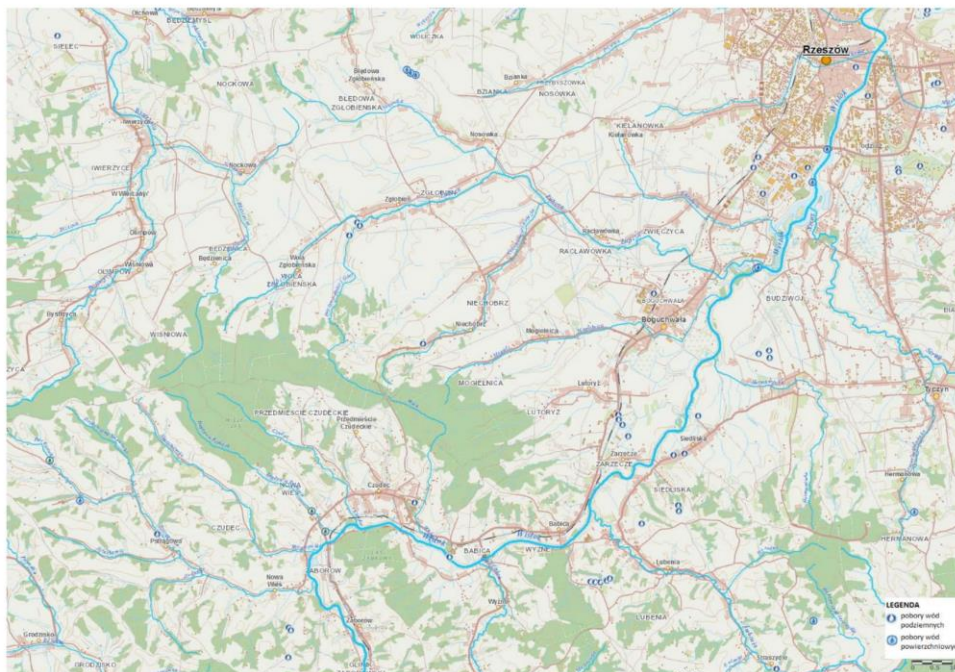


Rysunek 4-1 Wyniki klasyfikacji stanu i potencjału ekologicznego w jednolitych częściach wód powierzchniowych ocenianych w województwie podkarpackim w 2015 r. [źródło: Ocena stanu wód powierzchniowych za 2015 rok]

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.) w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, mogą być ustanawiane:

- 1) strefy ochronne ujęć wody;
- 2) obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.





Rysunek 4-2 Lokalizacja gminy względem ujęć wód powierzchniowych i podziemnych



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z PERSPEKTYWĄ
NA LATA 2020-2023

Strefę ochronną ujęcia wody, zwaną "strefą ochronną", stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody.

Strefę ochronną dzieli się na teren ochrony:

- bezpośredniej;
- pośredniej.

Dopuszcza się ustanowienie strefy ochronnej obejmującej wyłącznie teren ochrony bezpośredniej, jeżeli jest to uzasadnione lokalnymi warunkami hydrogeologicznymi, hydrologicznymi i geomorfologicznymi oraz zapewnia konieczną ochronę ujmowanej wody.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie w dniu 12 października 2016 r ogłosił Obwieszczenie Nr 1/2016 w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody powierzchniowej „Zwięczyca” z rzeki Wisłok w km 68+020 i 68+080 w Rzeszowie, Miasto Rzeszów, powiat rzeszowski. Załącznik nr 1 stanowi Rozporządzenie nr 6/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody powierzchniowej „Zwięczyca” z rzeki Wisłok w km 68+020 i 68+080 w Rzeszowie, Miasto Rzeszów, powiat rzeszowski.

W rozporządzeniu strefę ochronną podzielono na:

- 1) teren ochrony bezpośredniej o łącznej powierzchni ok. 1,5 ha, obejmujący koryto rzeki Wisłok od km 68+010 do km 68+200, co odpowiada odcinkowi 190 m wraz ze zwierciadłem wody, pasem gruntu o szerokości 15-20 m na obu brzegach rzeki, liczony od linii styku zwierciadła wody normalnej (198 m n.p.m.) oraz obiektami ujęć wody "Zwięczyca I" i "Zwięczyca II",
- 2) teren ochrony pośredniej o łącznej powierzchni ok. 10500 ha, obejmujący zlewnię rzeki Wisłok od km 68+200 do km 74+000 biegu rzeki tj. od ujścia potoku Lubcza do rzeki Wisłok do mostu na drodze powiatowej Nr 1405K relacji Zarzecze-Siedliska wraz z prawo- i lewobrzeżnymi dopływami rzeki Wisłok na tym odcinku, a także całą zlewnię potoku Lubcza.

Na terenie ochrony bezpośredniej obowiązują zakazy i nakazy, o których mowa w art. 53 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne. Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych oraz powierzchniowych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody, a także należy:

- 1) odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- 2) zagospodarować teren zielenią;



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

- 3) odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- 4) ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice oznaczyć zgodnie z art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne.

Na terenie ochrony pośredniej zabrania się:

- 1) wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, z wyłączeniem spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych:
 - a) wód opadowych i roztopowych, o których mowa w art. 9 ust 1 pkt 14 lit. c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne,
 - b) oczyszczonych ścieków pochodzących z oczyszczalni komunalnych, przydomowych i przemysłowych,
 - c) ścieków pochodzących z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych lub ryb innych niż łososiowate, jeżeli wzrost zawartości poszczególnych substancji w wykorzystanych wodach przekracza:
 - Pięciodobowe biochemiczne zapotrzebowanie tlenu (BZT₅): 3 mg O₂ /l,
 - Chemiczne zapotrzebowanie tlenu (ChZT_{Cr}): 7 mg O₂ /l,
 - Zawiesiny ogólne: 6 mg/l,
 - Azot ogólny: 1 mg N/l,
 - Fosfor ogólny: 0,1 mg P/l;
- 2) przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych;
- 3) lokalizowania nowych magazynów ropy naftowej i produktów ropopochodnych o pojemności zbiorników powyżej 5000 l i rurociągów do ich transportu (z wyłączeniem gazu płynnego) oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, a także substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;
- 4) budowy torów kolejowych, dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych oraz mostów na ich ciągach, a także parkingów bez ujmowania wód opadowych i roztopowych w systemy kanalizacji deszczowej zamkniętej lub otwartej w postaci rowów izolowanych oraz bez urządzeń zapewniających oczyszczanie ich przed wprowadzaniem do wód i do ziemi, do poziomu wymaganego przepisami odrębnymi;
- 5) lokalizowania składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;



Pracujmy nad lepszą Twój firmą!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

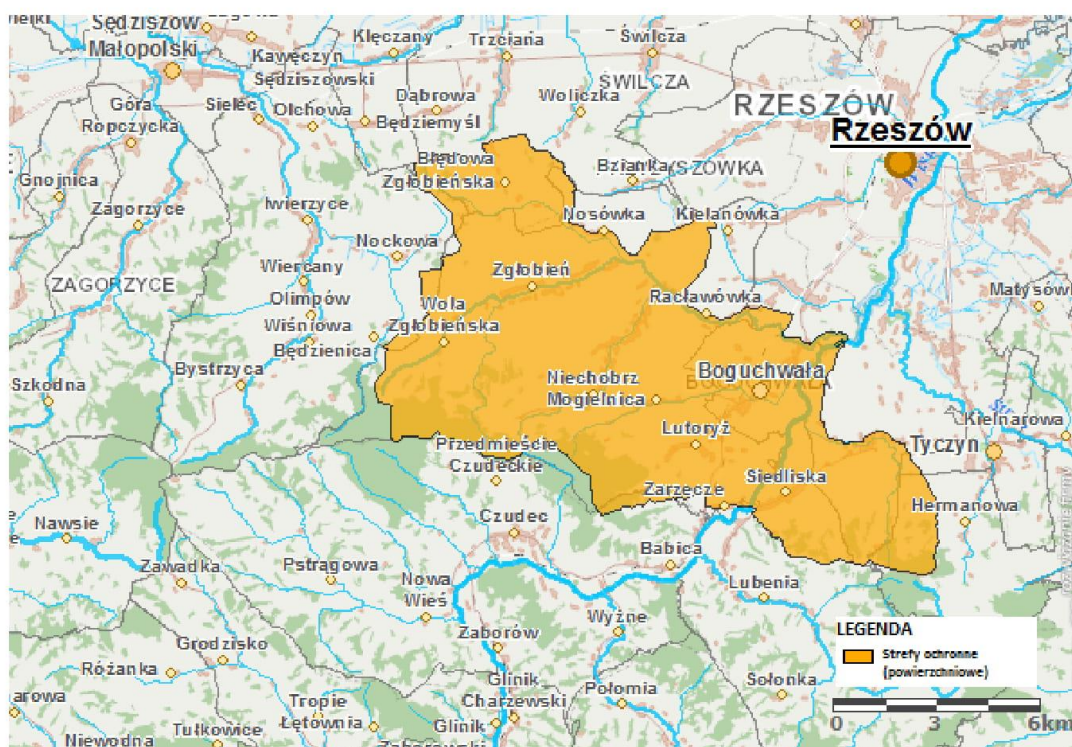
- 6) prowadzenia ferm chowu lub hodowli zwierząt, bez posiadania zbiornika na gnojowicę i gnojówkę oraz szczelnej płyty gnojowej;
- 7) mycia pojazdów mechanicznych poza myjniami usługowymi, posiadającymi zamknięte obiegi wody lub podłączonymi do kanalizacji sanitarnej;
- 8) realizowania budownictwa mieszkalnego oraz urządzania kempingów bez przyłączenia do kanalizacji zbiorczej, a w przypadku braku takiej kanalizacji, bez wyposażenia w szczelny zbiornik do gromadzenia ścieków lub przydomową oczyszczalnię ścieków. Po zrealizowaniu systemu kanalizacji zbiorczej wprowadza się obowiązek przyłączenia do niej istniejących obiektów budownictwa mieszkalnego oraz kempingów w terminie nie dłuższym niż 2 lata od wykonania kanalizacji, a w przypadku urzędzeń mających ważne pozwolenie wodnoprawne do czasu jego wygaśnięcia;
- 9) lokalizowania nowych cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych w odległości mniejszej niż 150 m od studzien, źródeł i strumieni;
- 10) urządzania przyzmkiszonkowych i obornikowych bez szczelnej izolacji od podłoża;
- 11) stosowania środków ochrony roślin, które według zezwolenia na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu są klasyfikowane jako niebezpieczne dla środowiska;
- 12) prowadzenia robót ziemnych w pasie do 50 m po obu stronach cieków bez wcześniejszego powiadomienia użytkownika ujęcia wody.

Granice terenu ochrony pośredniej należy oznaczyć zgodnie z art. 57 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne. Lokalizację tablic informacyjnych określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

Poniżej przedstawiono położenie strefy ochronnej ujęcia wody powierzchniowej „Zwiężczyca”. W okolicy gminy nie znajduje się strefa ochronna ujęcia wody podziemnej.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023



Rysunek 4-3 Lokalizacja gminy względem stref ochronnych

Od 1 stycznia 2018 r. wejdą w życie przepisy zawarte w nowelizacji prawa wodnego. Jedną z kluczowych zmian ma być przyjęcie nowej struktury organów administracji właściwych w sprawach gospodarowania wodami wraz z określeniem ich kompetencji i odpowiedzialności. Powstać ma Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Dla podmiotów prowadzących pobór wody oraz odprowadzanie ścieków ważną nowością jest zaprojektowanie przepisów dotyczących tzw. usług wodnych, w tym związanych z nimi opłat. Z powstaniem systemu odpłatności za usługi wodne wiąże się zlikwidowanie obowiązujących obecnie zwolnień z opłat (za korzystanie ze środowiska) z tytułu poboru wód (na potrzeby energetyki, nawadniania oraz chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych). Zgodnie z nową ustawą wprowadzenie opłat za usługi wodne nie może stanowić podstawy do zmiany taryf, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, określonych na rok 2018 oraz rok 2019. Ustawa Prawo wodne w nowym kształcie nakłada na gospodarstwa rolne nowe obowiązki dotyczące przechowywania nawozów naturalnych, a także sporządzania dokumentacji w tym zakresie. Te zmiany zostały wprowadzone m.in. celu zmniejszenia zanieczyszczenia wód azotanami.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Wody podziemne

Według Centralnego Banku Danych Hydrogeologicznych na terenie Gminy Boguchwała znajduje się 25 ujęć, tj. ujęcia wód podziemnych oraz wchodzące w ich skład obiekty hydrogeologiczne – źródła, otwory eksploatacyjne, badawcze i obserwacyjne. Nie wyznaczono punktu monitoringowego wód podziemnych na obszarze Gminy.

Na terenie Gminy występuje 8 punktów poboru wód podziemnych, m.in.:

- SUW Wola Zgłobieńska
- SUW Niechobrz
- SUW Lutoryż

Wody podziemne jako jeden z elementów środowiska podlegają szczególnej ochronie. Stanowiąc ważne źródło wody pitnej muszą być systematycznie badane w celu wykrycia ewentualnego zagrożenia ich jakości. Zalegają na różnych głębokościach i w różnych formacjach geologicznych. Obszar całej Gminy charakteryzuje się dość zmiennymi parametrami hydrogeologicznymi, według których można wyróżnić trzy obszary o odmiennych warunkach hydrogeologicznych.

Obszar I obejmuje dolinę rzeki Wisłok oraz doliny boczne jego większych dopływów, w obrębie których poziom wód gruntowych związany z osadami czwartorzędowymi występuje w serii piaszczysto – żwirowej podścielającej mady rzeczne. Występuje ono w postaci swobodnego, lokalnie lekko napiętego zwierciadła. Miąższość warstwy wodonośnej jest niewielka, tylko lokalnie przekracza kilka metrów. Zasilany jest przez infiltrujące wody poopadowe oraz wody aluwialne Wisłoka i jego dopływów. Z powodu braku ciągłej i znacznej miąższości warstwy izolującej, wody tego poziomu narażone są na zanieczyszczenia, które mogą się przedostać z wodami infiltrującymi od powierzchni terenu.

Obszar II obejmuje fragmenty Gminy zaliczane do wierzchowyń Podgórze Rzeszowskiego. W obrębie tego terenu wody gruntowe poziomu czwartorzędowego związane są z osadami piaszczysto – lodowcowego, podścielającymi osady lessowe. Powoduje to, że wydajność tego poziomu jest bardzo zróżnicowana. Notowane są wydajności od 1,0 do 5,0 m³/h. Lokalnie mogą występować obszary bezwodne. Zasilanie tego poziomu odbywa się głównie przez infiltrujące wody poopadowe. W okresach wzmożonego zasilania na soczewkach gruntów mniej przepuszczalnych mogą występować sączenia wód śródlądowych o różnej wydajności.

Obszar III obejmuje fragmenty Pogórze Strzyżowskiego, w obrębie którego występują bardzo skomplikowane warunki hydrologiczne. Wody gruntowe związane są ze szczelinami w skałach piaszkowych i wapiennych litotamniowych. Nie tworzą one ciągłego, jednego poziomu. Wydajność tych wód z reguły jest niewielka. Tylko lokalnie ujęcia lokalizowane w strefie uskoku tektonicznego wykazują znaczną wydajność. W przykrywających skały fliszowe osadowych zboczach, na wkładkach gruntów mniej przepuszczalnych, w okresach



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

wzmoczonego zasilania, występują poziomy wód zawieszonych, o różnych, zazwyczaj niewielkich wydajnościach.

Wody podziemne mają duże znaczenie jako źródło zaopatrzenia ludności Gminy w wodę pitną. Działalność człowieka stwarza dla nich duże zagrożenie, dlatego istotne jest śledzenie zmian jakości wód podziemnych, określenie trendów i dynamiki zmian. Wody podziemne wykorzystywane są głównie na potrzeby gospodarstw domowych, podmiotów gospodarczych oraz w obiektach użyteczności publicznej.

Gmina Boguchwała położona jest na obszarze trzech jednolitych części wód podziemnych. Ich wykaz zawarty jest w poniższej tabeli.

Tabela 4.4-3 Wykaz jednolitych części wód podziemnych zlokalizowanych na obszarze gminy

Lp.	Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Ocena stanu		Cel środowiskowy	Ocena ryzyka
	Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	ilościowego	chemicznego		
1	PLGW2000152	152	dobry	dobry	dobry stan ilościowy i chemiczny	niezagrożona
2	PLGW2000153	153	dobry	dobry	dobry stan ilościowy i chemiczny	niezagrożona
3	PLGW2000134	134	dobry	dobry	dobry stan ilościowy i chemiczny	niezagrożona

Na terenie Gminy brak jest punktu monitoringowego wód podziemnych.

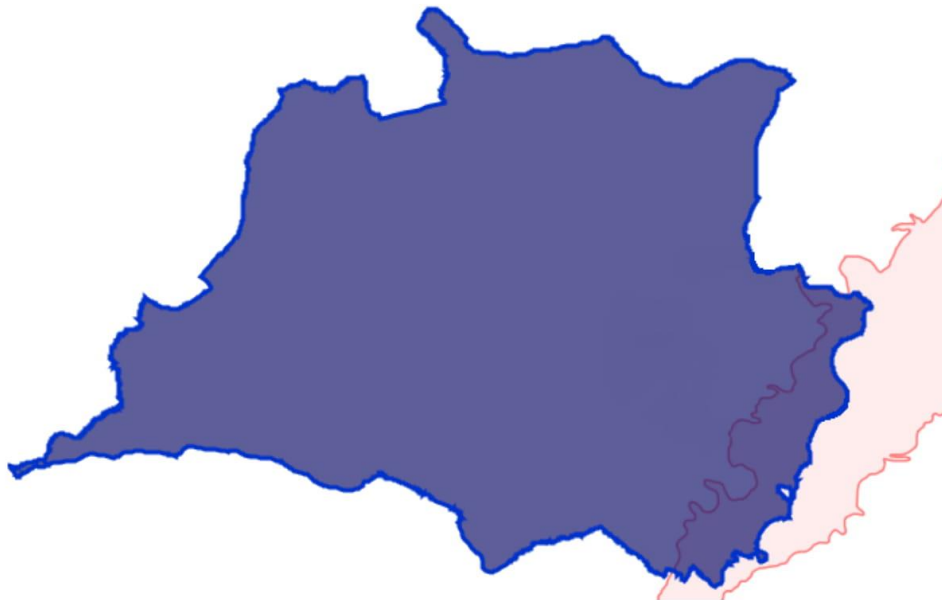
Zagrożenia

Obszary problemowe wynikające z aktualnego stanu środowiska na terenie Gminy Boguchwała to niezadowolający stan wód powierzchniowych, tj. JCWP osiągnęła słaby potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego.

Na terenie Gminy Boguchwała znajdują się obszary szczególnie narażone na podtopienia. Obszary te zostały przedstawione na poniższych mapach.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

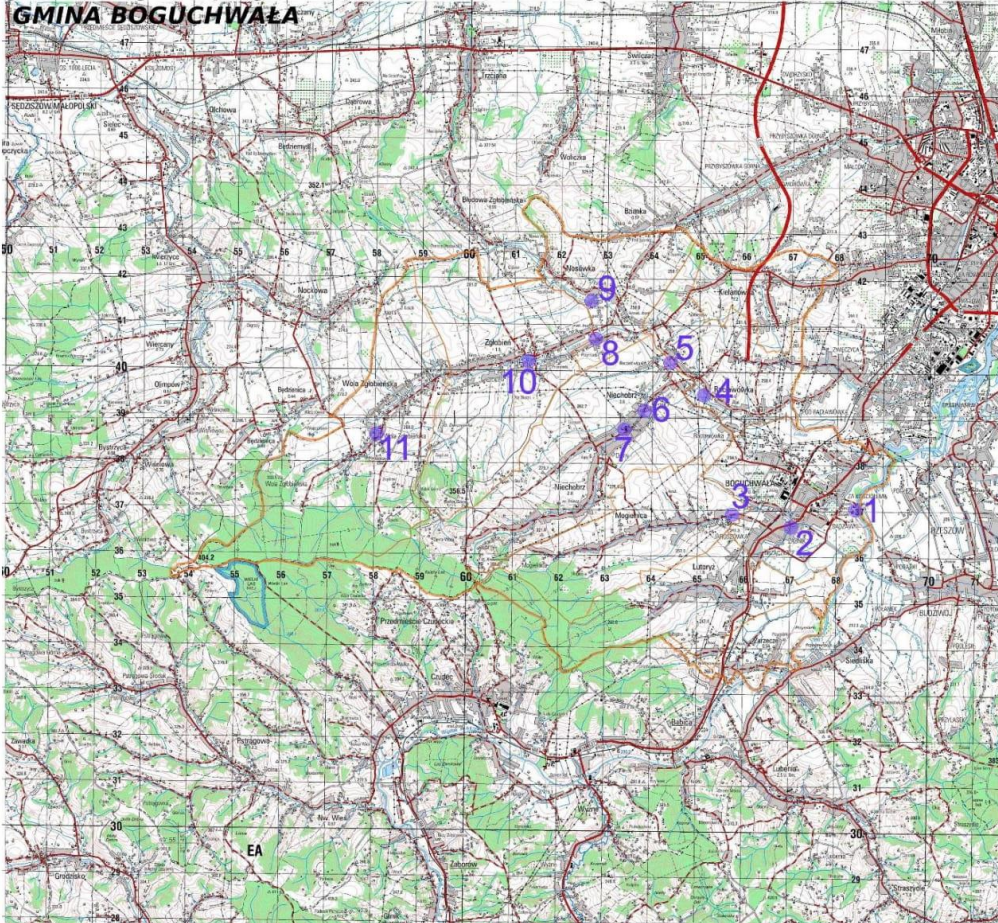


Rysunek 4-4 Obszar Gminy Boguchwała zagrożony podtopieniem [źródło: <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>]



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Mapa podtopień powstałych wskutek obfitych opadów, jakie wystąpiły na przełomie maja i czerwca 2010 r.



Rysunek 4-5 Mapa podtopień powstałych wskutek obfitych opadów, jakie wystąpiły na przełomie maja i czerwca 2010r.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023



Rysunek 4-6 Lokalizacja projektowanych stacji pomiarowych wodnych oraz projektowanych stacji opadowych.

Przedstawione powyżej obszary problemowe mogą przyczyniać się do pogarszania aktualnego stanu jakości wód powierzchniowych na terenie Gminy podczas podtopień oraz mogą doprowadzić do zagrożenia powodziowego.

4.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Sieć wodociągowa

System zaopatrzenia Gminy Boguchwała w wodę opiera się na dostarczeniu wody do celów bytowo-gospodarskich i drobnego przemysłu z jednego źródła ujęć wód powierzchniowych (Zwiężczyca) oraz trzech zlokalizowanych na terenie Gminy ujęć wód w głębszych o łącznej wydajności 114,0 m³/ha to:

- z ujęcia w miejscowości Lutoryż składającego się z czterech studni wierconych o łącznej wydajności 62,0m³/h i stacji uzdatniania wody o przepustowości 1 364 m³/d zasilane są miejscowości: Lutoryż, Zarzecze, Mogielnica, Boguchwała /ul. Suszyckich, Partyzantów i Polna/.
- z ujęcia wody w miejscowości Wola Zgłobieńska składającego się z trzech studni wierconych o łącznej wydajności 40,0 m³/h i stacji uzdatniania wody o przepustowości 880,0 m³/d, zasilane są miejscowości: Wola Zgłobieńska, Nosówka, Kielanówka, Zgłobień oraz fragment Zwiężczyca /ul. Graniczna/, Raclawówka i Niechobrz Dolny.



**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023**

- z ujęcia wody w Niechobrze składającego się z jednej studni głębinowej o wydajności 12,0 m³/h zasilany jest Niechobrz – Góra, Niechobrz – Granice oraz Niechobrz – Kąty.

Natomiast z ujęcia powierzchniowego wody z rzeki Wiśtok w Zwiężycy, zasilane są miejscowości: Boguchwała-północna część.

Mieszkańcy Gminy Boguchwała zaopatrywani są w wodę z sieci wodociągowych eksploatowanych przez Gospodarkę Komunalną Sp. z o.o. (GOKOM Sp. z o.o.) w Boguchwałe oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Rzeszowie. Miejscowości zasilane z sieci wodociągowej z Rzeszowa to północna i środkowa część Boguchwały. Pozostałe miejscowości zasilane są z gminnej sieci wodociągowej. Sieci wodociągowe rozmieszczone są we wszystkich miejscowościach wzdłuż zabudowy mieszkaniowej.

GOKOM Sp. z o.o. eksploatuje sieci wodociągowe magistralne, rozdzielcze oraz przyłącza o łącznej długości 214 km. Spółka obsługuje Stacje Uzdatniania Wody w miejscowościach: Lutoryż, Wola Zgłobieńska i Niechobrz. Źródłem pozyskiwania wody są zespoły studni głębinowych. Łączna wydajność SUW wynosi 114 m³/h. Woda surowa pobierana jest z pokładów trzeciorzędowych i czwartorzędowych i jest czysta pod względem bakteriologicznym. Proces uzdatniania wody sprowadza się do jej napowietrzenia i wytrącenia zanieczyszczeń na kolejnych stopniach filtracji. Filtracja odbywa się na filtrach ciśnieniowych pospiesznych. Dzięki bardzo dobrej jakości wody surowej w trakcie procesu uzdatniania wody nie używa się środków chemicznych służących poprawie właściwości fizykochemicznych, organoleptycznych czy bakteriologicznych.

**Tabela 4.5-1 Ilość gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej będącej w eksploatacji
GOKOM Sp. z o.o. w 2016 roku**

Miejscowość	Gospodarstwa domowe podłączone do sieci wodociągowej
Boguchwała	413
Kielanówka	397
Lutoryż	488
Mogielnica	362
Niechobrz	650
Nosówka	389
Raławówka	479
Wola Zgłobieńska	327
Zarzeczce	194
Zgłobień	416



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Rzeszowie eksploatuje sieci wodociągowe (rozdzielcze) na terenie miasta Boguchwała o długości 21,6 km.

Tabela 4.5-2 Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy

Wodociągi	j.m.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	218,2	225,1	226,8	228,1
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4 451	4 576	4 672	4 816
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	472,7	500,5	519,9	624,3
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	17 478	17 749	18 220	18 448
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	24,7	25,9	26,5	31,5

Stopień zwodociągowania Gminy Boguchwała jest dobry. Sieć wodociągowa zaopatrzuje w wodę 18 448 mieszkańców Gminy (dane na 31.12.2015 r.) co stanowi ok. 92,46 % wszystkich mieszkańców Gminy. Łączna długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej wynosi ok. 228,1 km.

Badania monitoringowe jakości wody wodociągowej dostarczanej mieszkańcom Gminy przeprowadzane są w każdym miesiącu w ciągu roku. Wyniki badań jakości wody (dane za listopad 2016 r.) przeprowadzone przez GOKOM Sp. z o.o. w Boguchwale oraz MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 4.5-3 Jakość wody do spożycia w Gminie Boguchwała

Wyszczególnienie	Najwyższe dopuszczalne stężenie	GOKOM Sp. z o.o. w Boguchwale	MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie
Chlor wolny (mg/l)	0,3	0,05	-
Mikrobiologia			
Escherichia coli (jtk/100 ml)	0	0	0
Bakterie grupy coli (jtk/100 ml)	0	0	0
Fizykochemia			
Barwa (mg/l Pt)	akceptowalna i bez nieprawidłowych zmian	<5	<5
Mętność (NTU)	<1	0,19	<0,2
Stężenie jonów wodoru (pH)	6,5-9,5	7,2	7,8
Przewodność (µS/cm)	2500	779	578
Amonowy jon (mg/l)	0,50	<0,05	
Mangan (µg/l)	50	9,1	<20
Żelazo (µg/l)	200	<60	<20

Analiza przeprowadzonych badań pozwala na stwierdzenie, że woda wodociągowa na terenie Gminy Boguchwała w roku 2016 była bezpieczna pod względem zdrowotnym.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Sieć kanalizacyjna

GOKOM Sp. z o.o. w Boguchwale eksploatuje 317 km sieci kanalizacyjnej oraz 86 pompowni ścieków (wraz z pompowniami przydomowymi). Spółka wykonuje usługi związane z czyszczeniem przewodów kanalizacyjnych oraz inspekcję telewizyjną przewodów kanalizacyjnych. Ponadto MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie odbiera z terenu Gminy nieczystości ciekłe. Ilość ścieków odprowadzonych z terenu Gminy poprzez kanalizację sanitarną wynosiła 433 000 m³, ponadto 458 m³ stanowiły nieczystości ciekłe gromadzone w zbiornikach bezodpływowych.

Łączna długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 317 km (stan na 31.12.2015 r.). Stan techniczny sieci kanalizacyjnej określany jest jako dobry. W latach 2012-2015 w Gminie systematycznie zwiększała się liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków, przez co wzrósł odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej. Ogółem z sieci kanalizacyjnej w Gminie Boguchwała w 2015 roku korzystało 16 516 mieszkańców Gminy, co daje 82,8% skanalizowania populacji. Wszystkie miejscowości leżące w granicach administracyjnych Gminy Boguchwała objęte są systemem kanalizacji sanitarnej.

Tabela 4.5-4 Sieć kanalizacyjna w Gminie Boguchwała w latach 2012-2015 [źródło: <http://www.stat.gov.pl>]

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	310,4	315,0	316,3	317,0
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	3 821	4 015	4 257	4 274
Ścieki odprowadzone (w dm ³)	419	437,0	464,0	433,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	14 573	15 002	16 331	16 516

Na terenie Gminy zlokalizowanych jest 7 zewidencjonowanych przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2015 roku z terenu Gminy Boguchwała odebrano 375,5 m³ ścieków komunalnych oraz 122,9 m³ przemysłowych.

Nie wszystkie gospodarstwa w Gminie są podłączone do sieci kanalizacyjnej. Część ścieków jest gromadzonych w szambach bezodpływowych i wywożonych na oczyszczalnię Rzeszów-Załęże przez uprawnione przedsiębiorstwa samochodami asenizacyjnymi. Na terenie Gminy Boguchwała nie ma oczyszczalni ścieków, ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Rzeszowie - Załężu, gdzie funkcjonuje automatycznie sterowana mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia.

Zagrożenia

Brak pełnego skanalizowania populacji terenu Gminy, co generuje problemy związane zarówno z utrzymaniem stanu sanitarnego na odpowiednim poziomie. Ujemnie wpływa także na stan środowiska naturalnego i jakość zasobów wodnych Gminy. Głównymi źródłami zanieczyszczenia wód powierzchniowych są nieoczyszczone ścieki komunalne i przemysłowe.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Znaczący wpływ na zanieczyszczenie wód mają również spływy powierzchniowe, szczególnie z terenów rolniczych.

4.6 Zasoby geologiczne

Pod względem geologicznym omawiany teren obejmuje fragmenty dwóch zasadniczych jednostek: Karpat Zewnętrznych i Zapadliska Przedkarpackiego. Zapadlisko obejmujące północną część Gminy wypełniają trzeciorzędowe mioceńskie iły krakowskie, których miąższość wynosi ponad 100 m. Na iłach zalegają utwory pochodzenia wodnolodowcowego wykształcone jako gliny, żwiry i piaski. Budowa geologiczna jest dość urozmaicona. Rzeźba terenu ukształtowała się w okresie trzeciorzędu. Między pasmami wyżyn znajdują się długie doliny.

- Kotlina Sandomierska – wytworzyła się w okresie trzeciorzędu i tworzą ją głównie iły i piaski;
- Pogórze Karpackie - zbudowane jest z układów fliszowych, złożonych ze skał osadowych. Występują naprzemianległe warstwy piasków i łupków ilastych.

Utwory te przykryte są warstwą utworów eolicznych wykształconych jako lessy i utwory lessopodobne. Miąższość tych utworów wynosi od 14 do ponad 20 metrów. Karpaty Zewnętrzne budują utwory fliszowe.

Na badanym terenie są to warstwy krośnieńskie i łupki menilitowe jednostki skolskiej. W okolicach wsi Niechobrz Górny występują złoża wapieni litotamniowych. Złoża te należy do utworów „mioceńskiej zatoki Rzeszowa” wypełnionej morskimi osadami dolnego tatanu, zalegającymi niezgodnie przekraczającą na fliszu karpackim.

Na terenie Gminy Boguchwała wyróżniono następujące jednostki geomorfologiczne przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 4.6-1 Jednostki geomorfologiczne na terenie Gminy Boguchwała

	Część południowo – zachodnia	Część północno-wschodnia
Strefa	Alpejska	Alpejska
Prowincja	Karpaty	Kotliny Podkarpackie
Podprowincja	Karpaty Zachodnie	Kotliny Podkarpackie Zachodnie
Makroregion	Karpaty Zewnętrzne	Kotlina Sandomierska
Mezoregion	Pogórze	Rynna Podkarpacka
Region	Pogórze Strzyżowskie	-

Pod względem morfologicznym obszar Gminy Boguchwała jest zróżnicowany. Przeważająca część badanego terenu położona jest w obrębie Podgórze Rzeszowskiego (Rynna Podkarpacka), w obrębie którego wydzielono: wierzchowinę lessową, doliny boczne i doliny miechowate. Gmina Boguchwała charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu oraz pokrywą glebową, na którą składają się: przeważnie lessy i pyły sprzyjające powstawaniu



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

niekorzystnych zjawisk jakimi są osuwiska i erozja gleb. Złoża naturalne Gminy Boguchwała to pokłady wapienia, glinki, ropy naftowej i gazu ziemnego, żwiru i piasku.

Wykaz złóż kopalin zlokalizowanych na terenie Gminy Boguchwała zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego.

Tabela 4.6-2 Złoża kopalin terenu Gminy Boguchwała [źródło: Państwowy Instytut Geologiczny]

Kod	ID	Nazwa złoża	Opis położenia	Stan zagospodarowania	Kopalina wg Nkz
IB	2376	Kielanówka	-	eksploatacja złoża zaniechana	Złoża kopalin ceglarskich
GZ	4617	Kielanówka-Rzeszów	-	złożo zagospodarowane	Złoża gazu ziemnego
KN	15409	Lutoryż	Lutoryż	złożo zagospodarowane	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych
WW	2579	Niechobrz Górny	Niechobrz Górny	złożo rozpoznane szczegółowo	Złoża wapieni i margli dla przemysłu wapienniczego i cementowego
KD	10516	Niechobrz I	Niechobrz	złożo skreślone z bilansu zasobów	Złoża łupków łuszczykowych, fengitowych, serycytowych, fylitowych
WW	8765	Niechobrz II	Niechobrz Górny	złożo rozpoznane szczegółowo	Złoża pozostałych kopalin wapieniowych
NR	4925	Nosówka	Niechobrz, Nosówka, Zgłobień	złożo zagospodarowane	Złoża ropy naftowej i gazu ziemnego

Na terenie Gminy Boguchwała znajduje się złoża ropy naftowej i gazu ziemnego, zlokalizowane w rejonie wsi Nosówka. Dla złoża utworzony został obszar górniczy „Nosówka” (załącznik nr 1). Ropa z tego złoża jest ropą parafinową i beziarkową.

W północnej części Gminy, na terenie wsi Kielanówka znajduje się złożo gazu ziemnego, dla którego został utworzony obszar górniczy „Kielanówka – Rzeszów-1” (załącznik nr 2)

Na terenie Gminy Boguchwała występują złoża kopalin, co jest zjawiskiem pozytywnym. Prace wydobywcze powodują zmiany w naturalnym krajobrazie, środowisku glebowym oraz stosunkach wodnych. Podmioty posiadające koncesję na eksploatację złoża kopaliny są zobowiązane do ochrony złoża, wód powierzchniowych oraz podziemnych, a także powierzchni ziemi. Po zakończonej eksploatacji zobowiązane są także do przeprowadzenia prac rekultywacyjnych w celu przywrócenia do właściwego stanu elementów przyrodniczych. Ponadto do zagrożeń naturalnych związanych z warunkami ukształtowania powierzchni oraz budową geologiczną (rodzajem utworów geologicznych), zalicza się powierzchniowe ruchy masowe, powstałe w wyniku uruchomienia procesów geodynamicznych, potocznie nazwane osuwiskami.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Na dzień sporządzenia POŚ, PGNiG S.A. Oddział w Sanoku nie posiada konkretnie ustalonych zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji do 2023 roku na terenie Gminy Boguchwała. W przypadku zaistnienia potrzeby będą wykonywane na istniejących obiektach kopalnianych oraz ropociągach i gazociągach niezbędne przebudowy, remonty i modernizacje. PGNiG S.A. w przyszłości może prowadzić na terenie Gminy Boguchwała prace wiertnicze związane z poszukiwaniem złóż ropy naftowej lub gazu ziemnego i w przypadku pozytywnego wyniku tych prac przystąpi do realizacji projektów inwestycyjnych związanych z podłączeniem odkrytego złoża (odwiertów) do eksploatacji.

4.7 Gleby

Gleby stanowią podstawowy nieodnawialny element środowiska przyrodniczego, który charakteryzuje się określonymi właściwościami chemicznymi, fizycznymi i biologicznymi ukształtowanymi pod wpływem działania naturalnego procesu glebotwórczego. Dominującą funkcją Gminy Boguchwała jest rolnictwo i leśnictwo, w konsekwencji przeważają tu grunty rolne i leśne. W wyniku rolniczej i pozarolniczej (przemysłowej) działalności człowieka następuje pogorszenie właściwości i żyzności gleb. Rozwój przemysłu spowodował gromadzenie się w glebie i rosnących na niej roślinach pierwiastków śladowych zwanym „metalami ciężkimi”. Szczególnie niebezpieczne dla środowiska są zanieczyszczenia pyłowe i gazowe zawierające toksyczne substancje, emitowane przez hutnictwo, górnictwo, metalurgię, gospodarkę komunalną i transport.

Tabela 4.7-1 Powierzchnia geodezyjna Gminy wg kierunków wykorzystania, 2014 r. [źródło: Bank Danych Lokalnych]

Powierzchnia geodezyjna Gminy wg kierunków wykorzystania		
rodzaj	ha	udział % w powierzchni Gminy
użytki rolne	6 958	78,21
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1 300	14,61
grunty pod wodami	55	0,62
grunty zabudowane i zurbanizowane	567	6,37
nieużytki	16	0,18
tereny różne	0	0,00
razem	8 896	100

W obrębie Gminy Boguchwała występują gleby powstałe z różnego rodzaju skały macierzystej, co powoduje duże zróżnicowanie typów gleb. Zmienność typologiczną związaną jest z budową geologiczną, morfologią terenu, stosunkami wodnymi, charakterem szaty roślinnej oraz działalnością człowieka. Cała Gmina posiada dogodne warunki do prowadzenia upraw rolniczych i ogrodnictwa.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Stan gleb Gminy jest na ogół dobry, podstawowymi czynnikami degradacji gleb są zjawiska erozyjne, zakwaszenie gleb oraz zanieczyszczenie substancjami chemicznymi.

Większość gleb mieści się w I klasie czystości pod względem zawartości metali ciężkich. W obrębie doliny Wisłoka z osadów aluwialnych współczesnych teras powstały gleby typu mad, głównie brunatnych. W glebach tych poziom próchniczny jest z reguły dobrze wykształcony, o miąższości 20 – 30 cm i większej i dużej zawartości próchnicy. Gleby te charakteryzują się korzystnym układem stosunków wodnych. Biorąc pod uwagę ich skład granulometryczny dominują mady średnio ciężkie i ciężkie do uprawy mechanicznej.

Mady charakteryzują się odczynem słabo kwaśnym lub obojętnym. Są to gleby zasobne w przyswajalne dla roślin składniki pokarmowe. Na tych glebach można uprawiać wszystkie, bardziej wymagające rośliny uprawne, łącznie z warzywami, uzyskując dość wysokie i wierne plony. Rolniczą przestrzeń produkcyjną tego obszaru należy szczególnie chronić.

W obrębie Podgórze Rzeszowskiego, przeważają gleby typu brunatnych wylugowanych i pseudobielicowych, wytworzonych z lessów, często czarnoziemów zdegradowanych i deluwialnych. Są to gleby o dobrej jakości, odznaczające się dobrym i średnim stopniem kultury, zaliczane do gleb klasy I – II – III b objętych ochroną przed użytkowaniem nierolniczym.

Na terenie Gminy dominują gleby lessowe i mady rzeczne. Zdecydowana większość gleb zaliczonych jest do I, II i III klasy bonitacyjnej i tworzą pszenno bardzo dobry i pszenno dobry kompleks glebowy, stanowią one 80% gruntów ornych o uregulowanych stosunkach wodnych.

Gleby o średniej produktywności tj. IV klasy bonitacyjnej stanowią 15%, a gleby o niższej produktywności tj. V i VI klasy bonitacyjnej zajmują około 5% gruntów ornych.

Badania gleb na poziomie krajowym realizowane są przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. W 2015 r. został rozpoczęty piąty cykl badań wykonywanych co 5 lat. Badania prowadzone w ramach krajowej sieci obejmują 216 punktów zlokalizowanych na glebach ornych na terenie całego kraju. Na obszarze Gminy Boguchwała nie został wyznaczony żaden z punktów pomiarowo-kontrolnych. Z wyliczeń przekazanych przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Rzeszowie wynika, że powierzchnia objęta badaniami w latach 2013-2016 nie przekracza 4% ogółu gruntów użytkowanych rolniczo w Gminie.

Zrównoważony i właściwy poziom składników pokarmowych w glebie wpływa na uzyskanie wysokich plonów o niskiej zawartości metali ciężkich. Zarówno niedobór jak i nadmiar składników odżywczych w glebie może być czynnikiem ograniczającym wielkość i pogarszającym jakość plonów. Racjonalne nawożenie powinno opierać się na wynikach analiz chemicznych gleby, określających jej zasobność w składniki mineralne oraz wymaganiach pokarmowych uprawianych gatunków roślin.

Zagrożenia



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Na stan gleb na terenie Gminy wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- Intensywne rolnictwo - stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin;
- Działalność zakładów produkcyjno-usługowych;
- Komunikacja i transport samochodowy.

Ponadto zagrożeniem może być fizyczna degradacja gleb, poprzez erozję wodną i eoliczną, zakwaszenie gleb, zanieczyszczenie substancjami chemicznymi. Nasilenie naturalnych procesów erozyjnych spowodowane jest zmianą stosunków wodnych i mechanizacją rolnictwa.

4.8 Gospodarka odpadami

Teren Gminy Boguchwała objęty jest selektywną zbiórką odpadów w odpowiednio oznakowanych pojemnikach i workach.

Na terenie Gminy Boguchwała działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany przy ulicy Kwiatkowskiego 2. Odbierane są następujące odpady zebrane selektywnie i dostarczone przez właścicieli nieruchomości: papier, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, odpady ulegające biodegradacji, odpady zielone, tekstylia, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane, rozbiórkowe, szkło okienne, zużyte opony, zimne popioły, styropiany budowlane i opakowaniowe. Dodatkowo zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny zbierany jest przez firmę R-Stal Kamerduła, Olszewski Sp. J. mieszczącą się w Boguchwale przy ul. Przemysłowej 4.

Odpady komunalne zostały odebrane od 4616 właścicieli nieruchomości w 2015 roku. Masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01 (nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne) z obszarów miejskich wynosiła 931,8 Mg, natomiast z obszarów wiejskich 1741,6 Mg (łącznie odebrano 2673,4 Mg).

Łączna masa selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wynosiła 57,70 Mg w 2015 roku. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wynosił 2,26 Mg, który został zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 3c ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391).

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru Gminy Boguchwała w 2015 roku przedstawiono w poniższej tabeli. Osiągnięty poziom



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2015 roku wynosił 73,98 %.

Tabela 4.8-1 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Łączna masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Masa odpadów poddanych recyklingowi [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	57,7	73,4	0,0
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,0	43,0	0,0
15 01 04	Opakowania z metali	0,0	19,8	0,0
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	22,9	22,9	0,0
15 01 07	Opakowania ze szkła	322,5	359,6	0,0
20 01 39	Tworzywa sztuczne	245,8	245,8	0,0
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]			73,98	

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odebranych z obszaru Gminy Boguchwała odpadów komunalnych wynosił 100% w 2015 roku.

Tabela 4.8-2 Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Łączna masa odebranych odpadów [Mg]	Masa odpadów poddanych recyklingowi [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia [Mg]	Masa odpadów poddanych odzyskowi innymi metodami niż recykling i ponowne użycie [Mg]
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	0	29,8	0	0



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0	70,3	0	0
----------	---	---	------	---	---

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]

100

W 2015 roku z terenu Gminy Boguchwała zebrano oraz odebrano z PSZOK 1352 Mg odpadów komunalnych. Szczegółowe dane dotyczące ilości zebranych odpadów w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2015 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4.8-3 Masa zebranych odpadów w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2015 roku

Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania zebranych odpadów komunalnych (proces odzysku lub unieszkodliwienia)
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	3,6	Zbieranie
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	4,0	Zbieranie
15 01 04	Opakowania z metali	0,1	Wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11
15 01 07	Opakowania ze szkła	18,0	Wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w
16 01 03	Zużyte opony	18,9	Zbieranie
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	6,8	Zbieranie
17 03 80	Odpadowa papa	0,9	Wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11

62



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

17 04 05	Żelazo i stal	1,6	Wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	4,4	Wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice zawierające substancje niebezpieczne	1,5	Wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,7	Wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,1	Wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,9	Wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11
20 01 39	Tworzywa sztuczne	18,8	Wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	40,8	Kompostowanie
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	84,5	Zbieranie

Jednym z głównych celów systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest zrealizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, czyli osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie.

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Boguchwała funkcjonuje prawidłowo i działa zgodnie z obowiązującymi przepisami. Osiągnięte przez Gminę parametry recyklingu oraz poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji trafiających na składowisko świadczy o tym, że system gospodarki odpadami komunalnymi działa prawidłowo.



Pracujmy razem, nie dla Ciebie, Twojej firmy!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Gmina Boguchwała posiada uchwalony „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Boguchwała na lata 2013 - 2032”. Zgodnie z zapisami w dokumencie, w trakcie inwentaryzacji (w 2013 roku) zewidencjonowano 159 661 m² tych wyrobów (na dachach budynków i magazynowanych na terenie posesji). Nie stwierdzono występowania wyrobów azbestowych w innych elementach konstrukcyjnych budynków. Szacunkowa całkowita masa wyrobów azbestowych w Gminie Boguchwała w 2013 r. wyniosła 1 756 271 kg.

Realizacja nowych obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zapewne wpłynęła na podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa i zwiększenie efektywności selektywnego zbierania odpadów oraz ich odzysku i recyklingu. Priorytetowym zadaniem na lata następne jest edukacja ekologiczna mieszkańców Gminy w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

Corocznie na terenie Gminy likwidowanych jest kilkadziesiąt dzikich wysypisk śmieci, sukcesywnie jest ich z roku na rok mniej lecz nadal występują. Na terenie Gminy znajduje się 1 nieczynne składowisko odpadów komunalnych i poprodukcyjnych w Woli Zgłobieńskiej. Składowisko zostało zlokalizowane na terenie nieczynnego wyrobiska po cegielni i było eksploatowane w latach 1980 – 1991. W marcu 1991 roku Wójt Gminy Boguchwała podjął decyzję o ustaleniu kierunku rekultywacji tego terenu. Na składowisku gromadzone były odpady komunalne i przemysłowe. Brak jest jednoznacznej ilości dowiezionych tu odpadów. W celu zabezpieczenia przyległych terenów przed negatywnym wpływem na środowisko przeprowadzono rekultywację składowiska zgodnie z „Projektem technicznym rekultywacji wysypiska komunalnego w Woli Zgłobieńskiej” z 1991 r. W ramach projektu wykonano następujące roboty:

- Szczelne przykrycie wysypiska warstwą gruntów nieprzepuszczalnych oraz uformowanie podłużnego spadku dla umożliwienia spływu wód opadowych,
- Wykonanie 8 studni odgazowujących,
- Wykonanie systemu drenażowego dla przejmowania ścieków z wysypiska i odprowadzeniem ich do zbiornika bezodpływowego,
- Wykonanie rowów opaskowych od strony południowo-wschodniej wysypiska,
- Odtworzenie warstwy retencyjnej podglebia na powierzchni wysypiska,
- Pokrycie kopuły warstwą gleby urodzajnej,
- Rekultywacja biologiczna kopuły składowiska w kierunku leśnym, tj. wykonanie zabiegów agrotechnicznych oraz zadrzewienie powierzchni całego wysypiska.

Pomimo przeprowadzonej rekultywacji mieszkańcy nieruchomości zlokalizowanych w pobliżu nieczynnego składowiska odpadów w Woli Zgłobieńskiej są zaniepokojeni stanem



Przyjmycie nieświeżość Twojej firmy!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

środowiska w rejonie składowiska. W związku z powyższym Gmina 23 maja 2017 r. zawnioskowała do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie o przeprowadzenie kontroli obiektu ze szczególnym uwzględnieniem gospodarowania wodami odciekowymi z wnętrza składowiska. Składowisko zlokalizowane jest na działce 42/2 w Woli Zgłobieńskiej, natomiast na działce nr 43/3 w Woli Zgłobieńskiej zlokalizowany jest bezodpływowy zbiornik na wody odciekowe z nieczynnego składowiska. W/w zbiornik na wody odciekowe jest notorycznie przepełniony, a wody odciekowe gromadzą się powyżej górnych pokryw ze zbiornika w nieszczelnej przestrzeni utworzonej z obwałowań ziemnych. Wody odciekowe przesączają się przez nieszczelne wały przenikające do gleby w obrębie zbiornika. W „Ekspertyzie – opinii w zakresie oddziaływania na środowisko odcieków z nieczynnego składowiska odpadów zlokalizowanego w Woli Zgłobieńskiej, gmina Boguchwała” opracowanej na wniosek Gminy Boguchwała przez biegłego sądowego z dziedziny hydrogeologii Stefana Naleśnika wykazano, że w marcu 2017 na wniosek biegłego podmiot odpowiedzialny za wywóz wód odciekowych ze składowiska wywiózł 119 m³, natomiast w latach 2012 do 2016 średni roczny wywóz odcieków wynosił 114,80 m³/rok. Wskazuje to wyraźnie, że ilości wód odciekowych wywożone w poprzednich latach są nieproporcjonalnie małe w odniesieniu do ilości wód odciekowych, jakie wydobywają się z czaszy przedmiotowego składowiska. W przywołanej ekspertyzie wskazano również poniższe wnioski i zalecenia:

- Ścieki nie mogą zalegać w zbiorniku i ich ilość powinna mieścić się w szczelnej, betonowej części zbiornika, zwierciadło ścieków nie powinno przewyższać pokrywy studzienek w zbiorniku.
- Należy rozważyć budowę dodatkowego zbiornika bezodpływowego ścieków jako zbiornika rezerwowego.
- Ścieki ze zbiornika charakteryzują się wskaźnikiem ChZT podwyższonym ok. 3-krotnie w porównaniu ze ściekami komunalnymi oraz wskaźnikiem BZT₅, zawiesiną, odczynem, odpowiadającym poziomom zanieczyszczeń ścieków komunalnych. Ścieki wykazują podwyższoną obecność metali ciężkich. W związku z powyższym należy gromadzić ścieki w szczelnym zbiorniku bezodpływowym. Niekontrolowany kontakt ze środowiskiem mógłby powodować negatywny wpływ i zagrożenie dla środowiska
- Należy rozważyć utwardzenie drogi dojazdowej na odcinku od drogi lokalnej do zbiornika bezodpływowego ścieków, aby umożliwić wywóz ścieków w porze zimowej.
- Należy doprowadzić do stanu funkcjonalności rowy opaskowe.
- Należy doprowadzić do stanu funkcjonalności przewody kanalizacyjne.
- Należy rewitalizować zbiornik terenowy stanowiący osadnik dla wód opadowych doprowadzonych przez rowy opaskowe.
- Dookoła wysypiska są ślady rowów opaskowych. Rowy te w istniejącej formie nie spełniają swojego zadania. Rowy te są zaniedbane i należy doprowadzić je do stanu sprawności jak przewidziano w projekcie rekultywacji.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

- Wg analiz fizyko-chemicznych nie stwierdzono negatywnego oddziaływania wysypiska na jakość wód podziemnych w punktach kontrolnych. Wody ze studni zlokalizowanych w okolicach wysypiska nie wykazują zanieczyszczeń typu chemicznego - metali ciężkich, jak również podwyższonych wskaźników ogólnego węgla organicznego, a także sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.
- Na podstawie analiz fizyko-chemicznych nie stwierdzono negatywnego oddziaływania wysypiska na jakość wód powierzchniowych w dwóch punktach kontrolnych poniżej składowiska. Analizy próbek wody pobranej z rowu melioracyjnego nie wskazują zanieczyszczeń typowych dla ścieków ze składowiska.
- Nie stwierdzono negatywnego oddziaływania odcieków ze składowiska na gleby w jego sąsiedztwie.

W odpowiedzi na wniosek Gminy 13 czerwca 2017 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wykonał kontrolę Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej – Rzeszów Sp. z o.o. W trakcie oględzin ustalono, że czasza składowiska oraz rowy opaskowe w całości porośnięte były wysoką roślinnością zieloną, typu trawa i chwasty. Potwierdzono również, że poziom odcieku w ogrodzonym zbiorniku odcieku znajdował się około 0,5 m poniżej poziomu obwałowania zbiornika, ale około 0,5 m powyżej poziomu terenu przylegającego do zbiornika. Na obwałowaniu zbiornika widoczne były przesiąki, a na drodze dojazdowej przy zbiorniku znajdowały się zastoiska cieczy.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami do Prezesa Zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej – Rzeszów Sp. z o.o. zostało skierowane zarządzenie pokontrolne zobowiązujące do:

- Usuwania na bieżąco odcieku ze zbiornika oraz niedopuszczania do przedostawania się wód odciekowych ze zbiornika odcieku na przyległy teren,
- Doprowadzenia do właściwego stanu technicznego rowów opaskowych wokół składowiska,
- Sprawowania systematycznego nadzoru i dokumentowania czynności kontrolnych na terenie składowiska odpadów.

Zagrożenia

Obszary problemowe dotyczące gospodarki odpadami związane są z:

- nieprawidłową gospodarką odciekami ze składowiska w Woli Zgłobieńskiej,
- nieprawidłowymi praktykami dotyczącymi gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. spalanie odpadów komunalnych),
- występowaniem wyrobów zawierających azbest.

4.9 Zasoby przyrodnicze

Na terenie Gminy Boguchwała występują następujące formy ochrony przyrody:



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

- Obszar Natura 2000;
- Obszar chronionego krajobrazu;
- Pomniki przyrody.

Strzyżowsko-Sędziszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Gmina Boguchwała leży w obszarze Strzyżowsko-Sędziszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który zajmuje powierzchnię 14 312 ha i rozpościera się na terenie Gmin: Iwierzycy, Sędziszów Małopolski, Wielopole Skrzyńskie, Boguchwała, Czudec i Strzyżów w obrębie trzech powiatów. Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje fragment Pogórza Strzyżowskiego. Krajobraz ma charakter rolniczy. Cechą charakterystyczną jest obecność pokrywy lessowej w jego północnej części oraz strefy przejściowej do pokryw fliszowych w części południowej. Obszar ten bardzo ciekawo krajobrazowo charakteryzuje się dużą różnorodnością ukształtowania powierzchni. Występują tu wąwozy lessowe, podmokłe łąki i spore kompleksy leśne. Dominują grądy a w obniżeniach buczyna karpacka i łągi podgórskie wzdłuż potoków. Spotyka tu się łąki wilgotne z ostrożeniem oraz rajgrasem wyniosłym. Do gatunków chronionych na tym obszarze można zaliczyć: lepiężnik biały, bluszcz pospolity, lilia złotogłów, podkolan biały, wawrzynek wilcze łyczo, bocian czarny, jarząbek, dzięcioł średni, słowik szary, kruk, grubodziób.

W obrębie Strzyżowsko – Sędziszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położony jest rezerwat „Wielki Las”, który obejmuje ochroną jeden z cenniejszych pod względem przyrodniczym fragmentów żywej buczyny karpackiej, porastającej wyższe partie Pogórza Dynowskiego.

Obszar Natura 2000 Wisłok Środkowy z Dopływami

Program NATURA 2000 został powołany celem utworzenia ekologicznej sieci Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO) oraz Obszarów Specjalnej Ochrony (OSO).

Na terenie Gminy Boguchwała podlega ochronie jako Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami”. Obszar ten został wyznaczony w 2011 roku i swym zasięgiem obejmuje następujące Gminy: Wiśniowa, Domaradz, Besko, Krosno, Niebylec, Haczów, Frysztak, Korczyn, Krościenko Wyżne, Rzeszów, Rymanów, Czudec, Boguchwała, Wojaszówka, Strzyżów, Lubenia.

Obszar obejmuje rzekę Wisłok od zbiornika Besko do Rzeszowa wraz ze Stobnicą od mostu w miejscowości Domaradz. W miejscowości Besko (poniżej zbiornika) rzeka opuszcza górską część zlewni i wpływa w rozległy i płaski obszar Dołów Jasielsko-Sanockich - podgórski fragment zlewni.

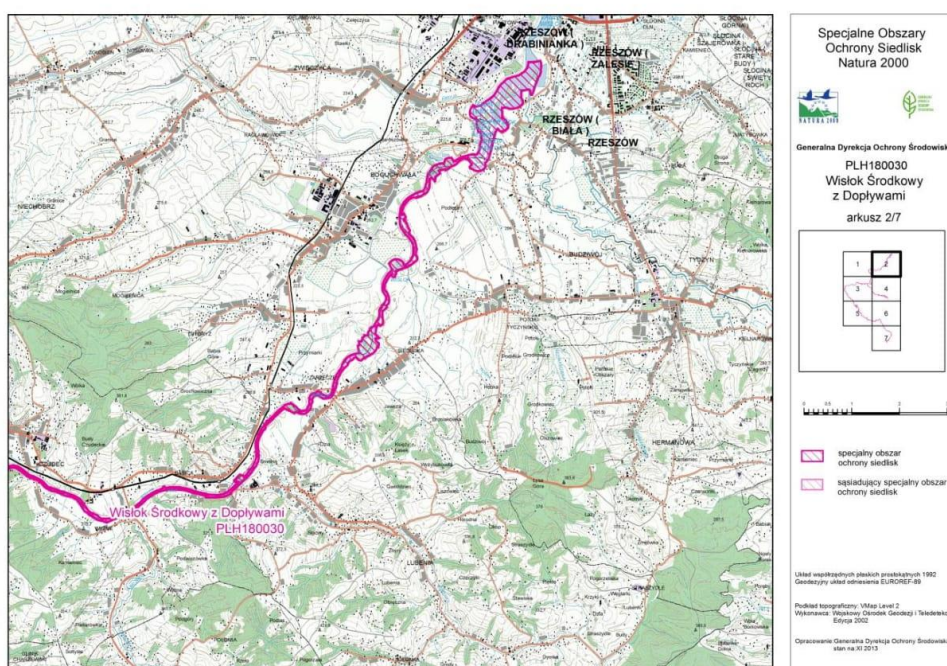
Obszar jest ostoją wielu cennych z przyrodniczego punktu widzenia gatunków ryb. Stwierdzono tu ponad 30 gatunków ryb, w tym dziesięć gatunków objętych ochroną gatunkową (rozporz. Min. środ., 28.09.2004): minóg strumieniowy, kiełb Kesslera, kiełb



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

białopłetwy, piekielnica, różanka, głowacz białopłetwy, głowacz pręgopłetwy, koza, śliz, piskorz.

Z ryb wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG w rzekach ostoi "Wisłok środkowy z Dopływami" występują (lub bardzo prawdopodobne jest występowanie): minóg strumieniowy, kiełb białopłetwy, kiełb Kesslera, boleń, brzanka, głowacz białopłetwy, różanka, koza, piskorz. Ponadto Wisłok jest jedną z ważniejszych rzek przewidzianych do restytucji łosia, troci wędrownej i certy. Obszar stanowi także dużą, izolowaną ostoję gatunków łąk zmiennowilgotnych. Licznie występują też modraszki z rodzaju *Maculinea*, w tym szczególnie cenny *M. nausithous*.



Rysunek 4-7 Obszar Natura 2000 Wisłok Środkowy z Dopływami [źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl/>]

Zgodnie z informacjami Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na terenie Gminy Boguchwała znajduje się 5 pomników przyrody, są to pojedyncze drzewa.

Lasy na terenie Gminy Boguchwała są objęte zasięgiem działania Nadleśnictwa Strzyżów, dla którego został opracowany Program ochrony przyrody, stanowiący część "Planu Urządzenia Lasu sporządzony na lata od 2014 do 2023 dla Nadleśnictwa Strzyżów" na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2014 r. Plan Urządzenia Lasu został sporządzony zgodnie z zasadą zrównoważonej gospodarki leśnej, a jego realizacja gwarantuje zachowanie bogactwa biologicznego oraz kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i wiekowej



Przyjrzyjcie się naturze. To jest Gmina!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

drzewostanów. Racjonalna gospodarka leśna na terenie lasów znajdujących się na obszarze Gmin Boguchwała prowadzona będzie w oparciu o Plan Urządzania Lasu.

Głównymi gatunkami drzewostanów omawianego obszaru są buk i jodła, występują one na około 58% powierzchni lasów państwowych i 50% powierzchni lasów niepaństwowych. Z pozostałych gatunków spory udział mają : sosna ok.19%, dąb, grab, brzoza, olsza i jesion. Lasy omawianego obszaru pełnią rolę: ochronną (woda, erozja), społeczną (zdrowotna, kulturotwórcza, dydaktyczna) i gospodarczą, (źródło surowców i miejsce pracy).

Nadleśnictwo Strzyżów prowadzi trwale zrównoważoną gospodarkę leśną na podstawie Planu Urządzenia Lasu sporządzonego na lata 2014-2023. Wszystkie zadania z zakresu gospodarki leśnej, ustalone w powyższym dokumencie, realizowane są zgodnie z art. 8 ustawy o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2100 z późn. Zm.), według następujących zasad: powszechnej ochrony lasów, trwałości utrzymania lasów, ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów, powiększania zasobów leśnych. Gospodarka leśna uwzględniająca te zasady służy zachowaniu istniejących kompleksów leśnych, racjonalnemu użytkowaniu zasobów leśnych przy utrzymaniu właściwej struktury gatunkowej i wiekowej oraz zachowaniu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych.

Na terenie Gminy Boguchwała faunę tworzy 226 gatunków kręgowców, w tym 36 gatunków ryb, 18 – płazów, 6 – gadów, 140 gatunków kręgowców należy do podlegających ochronie. Wyjątkowo rzadkie okazy (mogące pojawiać się sporadycznie) to: traszka karpacka, bocian czarny, puchacz, wilk, wydra i ryś. Chronione są także: chrząszcz, jelonek rogacz, trzmiele, motyle (paź żeglarz, paź królowej, tęczowiec).

Zagrożenia

Mając na uwadze, występujące na terenie Gminy Boguchwała formy ochrony przyrody, podczas planowania działań mających na celu rozwój Gminy należy wziąć pod uwagę wymogi ochrony planistycznej, które to będą miały bezpośredni wpływ na kształtowanie się struktury przestrzenno-gospodarczej Gminy.

Podejmowane działania muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, dokumentami obejmującymi swoim zakresem obszar Gminy Boguchwała, w tym: „Strategię Rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Boguchwała”, planami zagospodarowania przestrzennego opracowanymi dla obszarów położonych na terenie Gminy Boguchwała, „Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego”.

Siedliska leśne występujące na terenie Gminy są narażone na szereg zagrożeń dotyczących różnych elementów środowiska, m.in. szkodniki oraz pasożyty, zanieczyszczenia powietrza pochodzenia przemysłowego oraz komunikacyjnego, pożary, czynniki atmosferyczne.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Do głównych zagrożeń obszarów chronionych zalicza się zanieczyszczenie wód ściekami nieczyszczonymi, regulowanie koryt rzecznych, szybkie odprowadzenie wód, pobory wód, fragmentacja rzeki poprzez infrastrukturę przeciwpowodziową, zabudowa, zaśmiecanie, zmiana użytkowania łąk, zmiana sposobu uprawy, wypalanie traw, kłusownictwo.

Aktualnie stan zasobów przyrodniczych nie budzi zastrzeżeń, jednakże należy pamiętać, iż stan ten z biegiem czasu będzie ulegał przemianom z przyczyn abiotycznych i biotycznych. Skutki ekologiczne i przyrodnicze zarówno procesów naturalnych, jak i antropogenicznych (głównie presja urbanistyczna) na terenach, charakteryzujących się dominującą funkcją ekologiczną, mogą narastać.

4.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Definicje poważnej awarii i poważnej awarii przemysłowej określa odpowiednio art. 3 pkt. 23 i 24 ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. 2016 poz. 672 ze zm.):

- poważna awaria - to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.
- poważna awaria przemysłowa przez pojęcie to rozumie się poważną awarię w zakładzie.

Na obszarze Gminy Boguchwała występuje szereg zagrożeń, tj:

- zagrożenia pożarowe terenów leśnych - występują sezonowo wiosną, latem i jesienią podczas wypalania traw, szczególnie w okresach długotrwałej suszy,
- zagrożenia pożarowe terenów wiejskich – związane z jakością infrastruktury obiektów użytkowych (instalacje, sprzęty gospodarstwa domowego itp.)

Największe zagrożenie pożarowe stanowią obszary o większych skupiskach ludności i większym uprzemysłowieniu. Ponadto zakłady produkcyjne, hurtownie, gospodarstwa rolne odznaczają się również dużym zagrożeniem pożarowym.

Tereny leśne Nadleśnictwa Strzyżów posiadają potencjalnie duże zagrożenie pożarowe w okresie niekorzystnych warunków meteorologicznych.

- zagrożenia wynikające z transportu drogowego i kolejowego - przecinające teren Gminy drogi krajowe, powiatowe i szlaki komunikacji kolejowej są potencjalnymi miejscami zagrożenia pożarowego, chemicznego oraz ekologicznego. Szlakami tymi mogą być transportowane toksyczne środki przemysłowe (TSP).



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Na terenie Gminy Boguchwała obecnie funkcjonują dwa zakłady należące do I kategorii ryzyka (ryzyko najwyższe, kontrola minimum raz w roku), tj. zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego "R-STAL" Kamerduła, Olszewski SP. J. oraz stacja demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji: Zakłady Naprawy Samochodów Sp. z o.o. w Boguchwale. Zakłady te zostały skontrolowane w 2015 roku.

Do ochrony środowiska przed poważnymi awariami zobowiązani są zarówno prowadzący zakłady, stwarzające zagrożenie wystąpienia awarii, dokonujący przewozu substancji niebezpiecznych, jak również organy administracji. Kompetencje i sposób przeciwdziałania poważnym awariom, instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej, obowiązki prowadzącego zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2016 poz. 672 ze zm.), która nakłada na Państwową Straż Pożarną obowiązki w zakresie zapobiegania poważnym awariom i współdziałania, w tym zakresie z innymi jednostkami. Zgodnie z art. 260 w/w ustawy w celu zapobiegania, zwalczania i ograniczania skutków awarii przemysłowej opracowuje się wewnętrzny i zewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy.

4.11 Edukacja ekologiczna

Rola edukacji ekologicznej w procesie realizacji polityki środowiskowej, oraz obowiązków ekologicznych odgrywa znaczącą rolę.

Edukacja ekologiczna jest procesem nauczania, świadczonym w ramach systemu oświaty, a także kształtowaniem świadomości ekologicznej w każdej dziedzinie życia, mającej związek z ochroną środowiska w celu wyrobienia w społeczeństwie szacunku do otaczającej przyrody.

W zakresie edukacji ekologicznej Gmina Boguchwała prowadziła zadania, tj.:

- akcja ulotkowa związana z segregacją/gospodarowaniem odpadów komunalnych przez mieszkańców Gminy (od 2014 roku);
- udział młodzieży szkolnej ze wszystkich szkół podstawowych z terenu Gminy w programie Drogi dla Natury (2015-2016 rok)
- cykliczna akcja sprzątnięcia świata organizowana w szkołach;

Edukacja ekologiczna na terenie Gminy Boguchwała powinna być realizowana zgodnie z Narodowym Programem Edukacji Ekologicznej.

Narodowy Program Edukacji Ekologicznej” (NPEE), będący rozwinięciem i konkretyzacją zapisów Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej (NSEE), jest pierwszym dokumentem z zakresu tej problematyki, określającym podstawowe zadania edukacyjne, podmioty odpowiedzialne za ich realizację, możliwości i źródła finansowania, a także harmonogram ich wdrażania.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Główne cele Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej to:

- 1) Wdrożenie zaleceń Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej z uwzględnieniem zmian zachodzących w procesie reformowania Państwa oraz integracji z Unią Europejską;
- 2) Stworzenie mechanizmów pozwalających sprostać wyzwaniom związanym z wdrażaniem idei i zasad rozwoju zrównoważonego, pozwalających kształtować świadomość ekologiczną w warunkach demokratyzacji życia społecznego i wzrastającej roli komunikacji społecznej;
- 3) Zwiększenie efektywności edukacji ekologicznej przez promowanie najskuteczniejszych jej form i najważniejszych treści, wskazanie sposobów optymalnej alokacji środków finansowych, uporządkowanie przepływu informacji i decyzji wykorzystując krajowe i zagraniczne doświadczenia.

W Gminie powinny być w sposób atrakcyjny prowadzone różnego rodzaju kampanie i akcje promujące ochronę środowiska i rozwój zrównoważony, w szczególności dotyczące, np. znaczenia zachowania bioróżnorodności, rolnictwa zrównoważonego i ekologicznego, właściwego postępowania z odpadami, korzyści związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (OZE), możliwości pozyskania dofinansowań na różnego rodzaju działalność prośrodowiskową, rozwoju turystyki zrównoważonej, ekologicznej i agroturystyki, właściwych zachowań w przypadku wystąpienia zagrożeń środowiskowych, rozwój sieci przyrodniczych ścieżek dydaktycznych oraz rozwój zdolności adaptacyjnych mieszkańców do zmian społecznych i gospodarczych.

Na terenie Gminy znajdują się obiekty i szlaki turystyczne mające na celu lepsze zapoznanie odwiedzających tereny leśne z wartościami przyrodniczymi regionu oraz rozwijanie zainteresowań, zwłaszcza ludzi młodych, związanych z problemami ochrony i kształtowania środowiska.

5 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Na dzień sporządzenia niniejszego dokumentu trwają prace nad opracowaniem Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2012-2015, z perspektywą na lata 2016-2019”, który został przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/331/2012 Rady Miejskiej w Boguchwale z dnia 30.10.2012 r. Celem raportu jest ocena wykonania celów i priorytetów określonych w Programie ochrony środowiska. Raport obrazuje podjęte działania w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy Boguchwała w latach 2012 - 2015. Materiałami wyjściowymi do sporządzenia raportu były informacje uzyskane z Urzędu Gminy, sprawozdania z wykonania budżetów w okresie 2012-2015 r. oraz dane od podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie poszczególnych przedsięwzięć (m.in. GOKOM Sp. z o.o. w Boguchwale oraz MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie).



Pracujmy razem na lepsze. Twojej firmie!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Przy wyznaczaniu priorytetów ekologicznych przyjęto następujące kryteria:

- 1) dziedziny środowiska wymagające zmniejszenia znacznych dysproporcji pomiędzy stanem istniejącym a wymaganym (m.in. przez przepisy prawne);
- 2) zgodność z priorytetami wyznaczonymi w polityce ekologicznej instytucji wyższego szczebla;
- 3) zgodność z priorytetami ekologicznymi wynikającymi z przynależności do Unii Europejskiej oraz wynikającymi z dokumentów strategicznych przyjętych na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym (Strategia rozwoju województwa podkarpackiego, Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013; Strategia rozwoju powiatu rzeszowskiego itd.);
- 4) możliwość uzyskania zewnętrznego wsparcia finansowego na poprawę określonych działań na rzecz środowiska.

Zgodnie z w/w kryteriami zdefiniowane zostały następujące priorytety ekologiczne:

- Priorytet 1. Ochrona wód i efektywne wykorzystanie zasobów wodnych;
- Priorytet 2. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska (w tym ochrona przed powodzią, poważne awarie, ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych i chemicznych);
- Priorytet 3. Gospodarka odpadami;
- Priorytet 4. Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych;
- Priorytet 5. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu oraz zrównoważony rozwój lasów;
- Priorytet 6. Ochrona powietrza atmosferycznego, klimatu i warstwy ozonowej;
- Priorytet 7. Ochrona powierzchni ziemi i przywrócenie wartości użytkowej gleb;
- Priorytet 8. Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym;
- Priorytet 9. Ochrona zasobów kopalin.

Zgodnie z zgromadzonymi informacjami na potrzeby opracowania Raportu, poniżej przedstawiono zadania zrealizowane na terenie Gminy wpisujące się w poszczególne priorytetowe działania proekologiczne przedstawione w POŚ:

- 1) w zakresie ochrony wód i efektywnego wykorzystania zasobów wodnych – podjęto działania zmierzające do zredukowania ilości zanieczyszczeń odprowadzanych ze ściekami do wód i ziemi.

W analizowanym okresie zauważalny był wzrost liczby osób przyłączonych do sieci wodociągowej, oraz wzrost wartości wskaźnika ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków o 1,46%. Wykonano modernizację Stacji Uzdatniania Wody, budowę i modernizację sieci wodociągowych, budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy. Ponadto prowadzone są kontrole przez Straż Miejską, związane z przyłączaniem się nieruchomości do sieci kanalizacyjnej.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

W 2012 roku wykonano przebudowę sieci wodociągowej przy ul. Kopernika w Boguchwale (L=957,0 mb) na którą wydatkowano 288,3 tys. zł. Działanie inwestycyjne za którego realizację odpowiedzialne było Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rzeszowie posłużyło zapewnieniu odpowiedniej jakości wody do spożycia dla mieszkańców Gminy Boguchwała.

W 2013 roku zostały zakończone prace związane z realizacją dużego projektu rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Boguchwała. Projekt realizowała gminna spółka GOKOM, a wykonawcą robót była firma Inżynieria Rzeszów S.A. Wartość zrealizowanego projektu wyniosła ponad 8 mln zł

- 2) w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska wszędzie, gdzie ma to uzasadnienie, skierowano środki na projekty związane z renaturyzacją, przywracaniem funkcjonalności przyrodniczej, hamowaniem odpływu wody, zwiększające naturalną retencję, ograniczające zagrożenie powodziowe, związane ze wzrostem dyspozycyjności zasobów wody, a także w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom i monitorowaniem stanu środowiska.

W analizowanym okresie wykonano konserwację cieków wodnych „Niechobrz”, „Mogielnicki”, „Nosowski”, „Lubcza” oraz pozostałych cieków wodnych bez nazwy, za które odpowiedzialny był Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie. Konserwacje cieków polegała na udroźnieniu, remoncie ubezpieczeń, wykoszeniu skarp i dna, hakowaniu, usuwaniu zatorów, tam, drzew i zakrzaczeń. Celem opisanych zabiegów było zapewnienie swobodnego spływu wód do ich odbiorników.

W ramach prac zabezpieczających na obszarach stwierdzonych osuwisk zagrażających obiektom budowlanych oraz zabezpieczenia terenów osuwiskowych przed dalszym rozprzestrzenianiem się ruchów masowych ziemi, zabezpieczono osuwisko na działce nr 1411/5 w Boguchwale.

- 3) w zakresie gospodarki odpadami - podjęto działania w zakresie zapobiegania oraz ograniczania wytwarzania odpadów komunalnych, wdrażania technologii odzysku, w tym recyklingu, wdrażania technologii unieszkodliwiania odpadów komunalnych, oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze składowania tych odpadów, zgodnie z wojewódzkim i krajowym planem gospodarki odpadami.

W latach 2012-2015 prowadzono działania zmierzające do demontażu, transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest z obszaru Gminy Boguchwała, celem oczyszczenia terytorium Gminy z azbestu, wyeliminowania negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Gminy spowodowanych azbestem, spowodowania sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko, w określonym horyzoncie czasowym do spełnienia wymogów ochrony środowiska.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Na terenie Gminy zostały udostępnione mieszkańcom pojemniki na zużyte baterie (zbiórka tego rodzaju odpadów prowadzona jest również w szkołach) oraz przeterminowane leki, przeprowadzono cykliczne zbiórki odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych. Corocznie na terenie Gminy likwidowanych jest kilkadziesiąt dzikich wysypisk śmieci, sukcesywnie jest ich z roku na rok mniej lecz nadal występują

- 4) w zakresie pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych – wspieranie działań związanych z wykorzystaniem energii wiatru, energii słonecznej oraz biomasy.

W postępowaniach przetargowych Gminy Boguchwała stosowane jest dodatkowe środowiskowe kryterium oceny ofert w celu preferowania podmiotów gospodarczych stosujących nowoczesne, przyjazne dla środowiska technologie.

W ramach kierunku: termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, bloków, domów – wymiana wyposażenia na energooszczędne, poddano termomodernizacji budynek żłobka w Nosówce. Inwestycja została wykonana w 2015 roku, polegała na ociepleniu płytami styropianowymi (system Stopter), przygotowaniu podłoża, wykonaniu wyprawy elewacyjnej cienkościennej, montaż kolektorów słonecznych wraz ze stelażem i rurami przyłączeniowymi. Koszt inwestycji wynosił 235.880,81 zł, w tym montaż kolektorów słonecznych 30.607,46 zł.

W 2015 roku Stowarzyszenie Rozwoju Społeczno-Gospodarczego "Mała Ojczyzna", w współpracy z Gminą Boguchwała, realizowała projekt "Akademia Małej Ojczyzny". Adresatem działań warsztatowych było 80 osób dorosłych zamieszkujących na terenie Gminy Boguchwała. Działania projektowe objęły m.in. bezpłatny blok szkoleniowo-warsztatowy dla uczestników, debaty publiczne z udziałem przedstawicieli samorządu, konkursy z nagrodami dla dzieci i dorosłych. Tematyką szkoleń były m.in. odnawialne źródła energii. Dodatkowo w ramach projektu przeprowadzono konkurs ekologiczny (przekazanie Organizatorowi posegregowanych odpadów nagradzane było sadzonką).

- 5) w zakresie ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazu oraz zrównoważonego rozwoju lasów – przeprowadzono działania na rzecz ochrony przyrody na obszarach chronionych prowadzące do ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz strat zasobów różnorodności biologicznej.

W latach 2015 -2016 Gmina Boguchwała uczestniczyła w akcji „Drogi dla natury” w ramach której wykonano prace polegające na nasadzeniu nowych drzew oraz pielęgnacji pomników i innych drogocennych przyrodniczo starodrzewi. Każdego roku Gmina nasadza około 100 sztuk drzew. W 2015 roku Urząd Miasta i Gminy w Boguchwale oraz Fundacja EkoRozwoju przeprowadziły dwudniowe szkolenie „Drzewa w otwartym krajobrazie - instrukcja obsługi. Szkolenie z zakresu oceny stanu, pielęgnacji oraz podejmowania decyzji o wycince drzew”.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Rezultatem realizacji priorytetu jest rozpoznawanie zasobów przyrodniczych (różnorodności biologicznej), wdrażanie zapisów planów ochrony, a także utrzymanie tradycyjnego krajobrazu wiejskiego przede wszystkim na obszarze chronionego krajobrazu.

Nadleśnictwo Strzyżów prowadzi trwale zrównoważoną gospodarkę leśną na podstawie Planu Urządzenia Lasu sporządzonego na lata 2014-2023. Wszystkie zadania z zakresu gospodarki leśnej, ustalone w powyższym dokumencie, realizowane są zgodnie z art. 8 ustawy o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2100 z późn. zm.).

6) w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego, klimatu i warstwy ozonowej – wsparciem zostały objęte projekty dotyczące redukcji zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery oraz projekty na rzecz ograniczania niskiej emisji.

Corocznie Gmina Boguchwała przeprowadza działania z zakresu edukacji ekologicznej w zakresie kształtowania postaw sprzyjających osiągnięciu efektów ekologicznych, poprzez kolportaż ulotek o zagadnieniach ekologicznych na terenie Gminy. Opracowana została baza azbestowa za pomocą elektronicznej bazy kart informacyjnych o środowisku i jego ochronie.

Gmina Boguchwała w okresie sprawozdawczym wykonała szereg projektów polegających na termomodernizacji budynków użyteczności publicznej oraz modernizacji dróg. Realizacja zadań związanych z termomodernizacją przyczyniła się do zmniejszenia emisji gazów i pyłów, poprawy jakości powietrza na terenie gminy, ochrony środowiska naturalnego, zmniejszenia zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej. Projekty zrealizowane w celu ograniczenia emisji komunikacyjnej i ochrony przed jej negatywnym oddziaływaniem wpłynęły na usprawnienie płynności ruchu w sieci dróg, co doprowadziło do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W 2014 roku Towarzystwo ALTUM Programy Społeczno-Gospodarcze z siedzibą w Rzeszowie we współpracy z Urzędem Miejskim w Boguchwale zorganizował dla przedsiębiorców z terenu Gminy Boguchwała bezpłatne usługi doradcze w zakresie poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstwa.

19 lipca 2015 r. na stadionie sportowym w Zgłobniu odbył się Zgłobieński Piknik Ekologiczny "Przyjaźni środowisku", zorganizowany przez władze Gminy. Oprócz zabaw dla dzieci, występów muzycznych i tanecznych zaprezentowano chodnik łączący Zgłobień z Wolą Zgłobieńską. Chodnik między Zgłobniem a Wolą Zgłobieńską to pierwsza tego typu inwestycja na Podkarpaciu, do realizacji której użyto cementu TioCem, o specjalnych właściwościach umożliwiających pochłanianie szkodliwych tlenków azotu ze spalin samochodowych.

7) w zakresie ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym – wsparciem zostały objęte działania związane z ograniczaniem hałasu zagrażającego zdrowiu, w szczególności hałasu komunikacyjnego.



Przyjrz się, nie daj się zwieść!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Działania w zakresie realizacji długoterminowych celów w zakresie ochrony przed hałasem dotyczą realizacji inwestycji (związane z budową i remontem dróg) oraz działań nieinwestycyjnych związanych z planowaniem przestrzennym.

Planowanie przestrzenne w Gminie oparte jest na niekonfliktowej lokalizacji obiektów, mogących powodować uciążliwość hałasową.

Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska, Gmina nie będzie podejmować działań o charakterze inwestycyjnym w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym. W aktualizowanym planie zagospodarowania przestrzennego, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględniono ochronę ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. Wyznaczono tereny położone w strefach ochronnych od linii energetycznych wysokich napięć: 400kV, 220 kV i 110 kV (odpowiednio 74m, 46m i 24m), dla których określono zakaz inwestowania oraz sukcesywną likwidację istniejących obiektów.

8) w zakresie ochrony zasobów kopalin – prowadzono działania zmierzające do rozpoznania zasobów surowców o szczególnym znaczeniu dla rozwoju gospodarczego (zwłaszcza wody termalne).

W analizowanym okresie przeprowadzono rekultywację terenów zdegradowanych i zdewastowanych w wyniku eksploatacji surowców, w tym zrekultywowano teren byłego kamieniołomu na terenie Niechobrza.

Ponadto zostały zapewnione odpowiednie warunki techniczne mieszkańców Gminy, poprzez zapewnienie dostępu do Internetu w ramach programów związanych z wykluczeniem cyfrowym, oraz wyposażenie w komputery. W ramach projektu w Liceum Ogólnokształcącym w Boguchwale w 2014 roku została utworzona nowoczesna mobilna pracownia ekologiczna.

Gmina Boguchwała realizuje zasadę „zanieczyszczający płaci” w projektach z gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami. W prawie Unii Europejskiej obowiązują dwie regulacje, których zasadniczym celem jest wdrożenie zasady „zanieczyszczający płaci”. Regulacje te są jednocześnie narzędziem służącym wzmocnieniu przestrzegania przepisów środowiskowych. Zasada „zanieczyszczający płaci” jest jedną z podstawowych zasad, na których opiera się polityka UE w dziedzinie środowiska, zgodnie z art. 191 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Zrealizowane zostały (bądź są sukcesywnie na bieżąco realizowane) najważniejsze zadania w zakresie ochrony wód, przeciwdziałania zagrożeniom środowiska, gospodarki odpadami, ograniczenia zanieczyszczenia powietrza, ochrony powierzchni ziemi. Powodem braku realizacji niektórych zadań są: bieżąca ocena sytuacji i potrzeb na terenie Gminy, zmiana priorytetów wykonawczych w realizacji zadań na terenie Gminy, braki środków finansowych na realizację niektórych zadań, przesunięcie terminu realizacji zadania na kolejne lata.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Ponadto stopień realizacji zadań uzależniony jest w głównej mierze od możliwości finansowych Gminy.

Biorąc pod uwagę zaangażowanie podmiotów odpowiedzialnych za wykonywanie poszczególnych przedsięwzięć, wydatkowanie środków, efekty realizacji zadań, stopień wykonania zadań przewidzianych w POŚ można stwierdzić, że cele zamierzone w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2012-2015, z perspektywą na lata 2016-2019”, po upływie czteroletniego okresu wdrażania zostały osiągnięte

6 Analiza SWOT

Analiza SWOT jest narzędziem służącym do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń (w przypadku niniejszego opracowania – środowiska). Od tych elementów pochodzi jej nazwa: S – strengths (silne strony), W – weaknesses (słabe strony), O – opportunities (szanse), T – threats (zagrożenia).

W poniższej tabeli przedstawiono analizę SWOT dla wszystkich obszarów interwencji.

Tabela 4.11-1 Analiza SWOT

Ochrona klimatu i jakość powietrza	
Mocne strony	Słabe strony
Dotychczasowe doświadczenie i aktywna postawa Gminy Boguchwała w zakresie działań zmniejszających zużycie energii oraz emisję gazów cieplarnianych Sieć transportu zbiorowego	Niekontrolowane spalanie odpadów komunalnych Niska emisja z indywidualnych systemów grzewczych Brak stacji monitoringu powietrza na terenie Gminy Eksploatacja kotłów starej generacji, tzw. „kopciuchów”
Szanse	Zagrożenia
Termomodernizacja budynków Wymiana lub modernizacja źródeł ciepła Wzrost świadomości społecznej w dziedzinie zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza dzięki prowadzeniu działań edukacyjnych Możliwość rozwoju instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii (fotowoltaika, pompy ciepła, kolektory słoneczne, biomasa) Budowa ścieżek rowerowych Wykorzystanie i montaż filtrów dla indywidualnych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym Wdrożenie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych Rozbudowa sieci transportu miejskiego	Transgraniczny napływ zanieczyszczeń z innych regionów Słaba jakość paliw stałych, Brak regulacji na szczeblu krajowym dotyczących kwestii ochrony powietrza
Zagrożenia hałasem	



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Mocne strony	Słabe strony
<p>Brak hałasu lotniczego</p> <p>Duża powierzchnia lasów przeciwdziałających zagrożeniu hałasem</p>	<p>Postępujący wzrost natężenia ruchu drogowego</p> <p>Zły stan nawierzchni niektórych dróg potęgujący hałas drogowy</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>Wprowadzanie ograniczenia prędkości na strategicznych odcinkach dróg</p> <p>Droga ekspresowa S19</p> <p>Promowanie ruchu rowerowego, rozwój ścieżek rowerowych</p> <p>Rozbudowa sieci transportu zbiorowego - zakup nowych autokarów, modernizacja dworca, spicie systemu publicznego transportu samochodowego i kolejowego z samochodami prywatnymi i rowerami „park and ride”</p>	<p>Dalszy, intensywny rozwój ruchu drogowego</p> <p>Inwestycje uciążliwe akustycznie: rozwój przemysłu i usług,</p> <p>Pogarszanie się stanu nawierzchni dróg</p>
Pola elektromagnetyczne	
Mocne strony	Słabe strony
<p>Monitoring pomiarowy pól elektromagnetycznych na terenie Gminy w miejscowości Mogielnica</p>	<p>Obecność napowietrznych linii elektroenergetycznych najwyższych i wysokich napięć</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>Dzięki prowadzonemu monitoringowi możliwe jest szybkie reagowanie w przypadku wzrostu zagrożenia</p>	<p>Przekroczenie dopuszczalnego poziomu w związku z rozwojem sieci elektromagnetycznych i zwiększoną ilością urządzeń elektrycznych</p> <p>Rozbudowa mieszkalnictwa wzdłuż linii energetycznych</p> <p>Rozwój technologii związanych z emisją pola elektromagnetycznego</p> <p>Wzrost zapotrzebowania na urządzenia emitujące promieniowanie elektromagnetyczne (np. internet, smartfony)</p>
Gospodarowanie wodami	
Mocne strony	Słabe strony
<p>Brak terenów silnie zurbanizowanych i przemysłowych ognisk zanieczyszczeń, a także duża powierzchnia lasów i obszarów chronionych</p> <p>Bogate zasoby wód podziemnych</p> <p>Opracowanie koncepcji zabezpieczenia przeciwpowodziowego Gminy</p>	<p>Niezadawalający stan wód powierzchniowych</p> <p>Słaby potencjał ekologiczny i niekorzystny stan chemiczny JCWP</p> <p>Występowanie obszarów szczególnie narażonych na podtopienia</p> <p>Ciągły wzrost ilości zabudowań wzdłuż rzek i potoków</p> <p>Niedostateczny system gospodarowania wodami na terenie Gminy Boguchwała – odprowadzanie wód opadowych za pomocą cieków naturalnych, które mogą</p>



Przyjrzyjcie się naszej stronie!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

	być niewystarczające w związku ze wzrostem ilości terenów zurbanizowanych
Szanse	Zagrożenia
<p>Duża świadomość i aktywność władz w zakresie poprawy jakości wód</p> <p>Utworzenie systemu monitoringu przeciwpowodziowego</p> <p>Dobra jakość wód podziemnych</p> <p>Dalsza realizacja zadania zabezpieczenia przeciwpowodziowego Gminy wspólnie z instytucją Wody Polskie</p>	<p>Niedostateczne zabezpieczenia przed zagrożeniem powodziowym</p> <p>Pogorszenie stanu jakości wód powierzchniowych</p> <p>Brak dostatecznych środków na poprawę systemu gospodarowania wodami</p>
Gospodarka wodno-ściekowa	
Mocne strony	Słabe strony
<p>Bardzo dobry stan zwodociągowania w Gminie (92,46% mieszkańców)</p> <p>Dobry stan skanalizowania w Gminie (82,8 % mieszkańców)</p> <p>Wysoka jakość wody pitnej i użytkowej dostarczanej na terenie Gminy</p>	Brak Gminnej Oczyszczalni Ścieków
Szanse	Zagrożenia
<p>Utrzymywanie dobrego stanu sieci wodociągowej i okresowa kontrola jakości wody</p> <p>Możliwość pozyskania dofinansowań na cele inwestycji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej – rozbudowa sieci kanalizacyjnej</p> <p>Budowa gminnej oczyszczalni ścieków lub długoletnie zabezpieczenie interesów Gminy, w zakresie gwarancji przyjęcia zwiększonego strumienia ścieków i stworzenie warunków stabilizacji cenowej w MPWiK Rzeszów</p>	<p>Ryzyko ograniczenia ilościowego strumienia ścieków na oczyszczalni MPWiK Rzeszów, związanego z rozwijającą się aglomeracją Gminy</p> <p>Niekontrolowane zrzuty ścieków, zwłaszcza na obszarach o niskim współczynniku skanalizowania</p>
Zasoby geologiczne	
Mocne strony	Słabe strony
<p>Licznie występujące złoża kopalin</p> <p>Występowanie złoża ropy naftowej i gazu ziemnego</p>	<p>Możliwość lokalnej - niekontrolowanej eksploatacji surowców</p> <p>Możliwość występowania ruchów masowych</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>Ochrona złóż surowców naturalnych poprzez uwzględnienie ich w gminnych dokumentach</p>	<p>Degradacja złóż surowców naturalnych poprzez ich trwałe zainwestowanie</p> <p>Powierzchniowe ruchy masowe, powstałe w wyniku uruchomienia procesów geodynamicznych</p>
Gleby	
Mocne strony	Słabe strony
<p>Duże zróżnicowanie gleb</p> <p>Gleb zaliczone do I, II i III klasy bonitacyjnej stanowią 80 % wszystkich gleb</p>	<p>Wysoki poziom zakwaszenia gleb, większość wymaga wapnowania</p> <p>Obszary objęte erozją i występowaniem osuwisk</p>
Szanse	Zagrożenia



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

<p>Systematyczna kontrola jakości gleb</p> <p>Stosowanie płodozmianu</p> <p>Zwiększenie świadomości ekologicznej rolników</p>	<p>Niewłaściwe praktyki rolne</p> <p>Niewłaściwe stosowanie środków ochrony roślin i nawozów przez rolników</p> <p>Fizyczna degradacja gleb poprzez zjawiska erozyjne, zakwaszenie gleb oraz zanieczyszczenie substancjami chemicznymi</p> <p>Zmiany klimatyczne i zjawiska pogodowe powodujące szkody w rolnictwie</p>
Gospodarka odpadami	
Mocne strony	Słabe strony
<p>Teren Gminy objęty jest systemem selektywnej zbiórki odpadów</p> <p>Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych</p> <p>Prawidłowo działający system gospodarki odpadami komunalnymi</p>	<p>Niska świadomość ekologiczna części mieszkańców</p> <p>Występowanie dzikich wysypisk śmieci</p> <p>Występowanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>Zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych</p> <p>Ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych</p> <p>Doskonalenie selektywnego zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych</p> <p>Wspieranie w usuwaniu materiałów zawierających azbest</p>	<p>Nieczynne składowisko odpadów komunalnych i poprodukcyjnych w Woli Zgłobieńskiej</p> <p>Spalanie odpadów w przydomowych kottowniach</p> <p>Nieprzepisowe składowanie odpadów</p> <p>Odpady związane z ruchem turystycznym</p> <p>Ryzyko wzrostu cen za zagospodarowanie odpadów w związku z koniecznością kierowania strumienia odpadów do planowanej instalacji do termicznej utylizacji odpadów w regionie centralnym</p>
Zasoby przyrodnicze	
Mocne strony	Słabe strony
<p>Lokalizacja na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Obszaru NATURA 2000</p> <p>Występowanie bogatej flory i fauny na terenie Gminy</p> <p>Występowanie 4 pomników przyrody</p> <p>Prawna ochrona cennych elementów przyrody w formie pomników przyrody i użytków ekologicznych</p>	<p>Zagrożenia pożarowe lasów</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>Wykonywanie odpowiednich zabiegów umożliwiających utrzymanie dobrego stanu drzewostanów leśnych</p> <p>Promowanie rozwoju turystyki zrównoważonej i ekologicznej</p> <p>Aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych na cele ochrony przyrody</p> <p>Ograniczenie zanieczyszczeń wód, gleb oraz powietrza pochodzących ze źródeł lokalnych</p>	<p>Silna penetracja lasów przez człowieka, w tym intensywny rozwój turystyki</p> <p>Narażenie siedlisk leśnych na szkodniki oraz pasożyty, zanieczyszczenia powietrza pochodzenia przemysłowego oraz komunikacyjnego, pożary, czynniki atmosferyczne</p>
Zagrożenia poważnymi awariami	
Mocne strony	Słabe strony



**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023**

<p>Brak poważnych awarii i mała liczba zdarzeń o charakterze poważnych awarii</p> <p>Rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej o znaczeniu krajowym i międzynarodowym zwiększającej bezpieczeństwo transportu substancji niebezpiecznych</p>	<p>Obecność drogi krajowej (np. S19, linia kolejowa 106 Rzeszów-Jasło), którą mogą być transportowane substancje niebezpieczne</p> <p>Zagrożenia pożarowe terenów leśnych i wiejskich</p> <p>Jeden zakład należący do I kategorii ryzyka zagrożenia poważną awarią</p> <p>Niezadawalający stan dróg wojewódzkich i powiatowych</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>Opracowanie metod postępowania w razie wystąpienia zdarzeń kwalifikowanych jako poważne awarie</p> <p>Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii</p> <p>Sukcesywne szkolenia i wyposażenie jednostek ratowniczych</p>	<p>Zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych (wypadki, rozszczelnienia)</p> <p>Skażenia i zanieczyszczenia przenoszone na duże odległości, których źródłem są poważne awarie w regionach sąsiednich</p>
Edukacja ekologiczna	
Mocne strony	Słabe strony
<p>Organizacja akcji ulotkowych związanych z segregacją/gospodarowaniem odpadów komunalnych przez mieszkańców Gminy</p> <p>Udział młodzieży szkolnej ze wszystkich szkół podstawowych z terenu Gminy w programie Drogi dla Natury</p> <p>Cykliczna akcja sprzątanie świata w szkołach</p>	<p>Stosunkowo niewysoki dotychczas poziom świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Gminy</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>Kampanie i akcje edukacyjne kierowane do wszystkich mieszkańców Gminy</p> <p>Możliwość pozyskiwania zewnętrznych dofinansowań w tematyce edukacji ekologicznej</p>	<p>Niewłaściwe postawy dorosłych mogące wpływać na zbyt niską świadomość ekologiczną młodego pokolenia</p>

7 Cele programu ochrony środowiska i kierunki interwencji

W niniejszym Programie obrano obszary interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla, wizji i strategii rozwoju Gminy oraz lokalnych potrzeb i są to:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza
- Zagrożenia hałasem
- Pola elektromagnetyczne
- Gospodarowanie wodami
- Gospodarka wodno-ściekowa
- Zasoby geologiczne
- Gleby
- Gospodarka odpadami
- Zasoby przyrodnicze
- Zagrożenia poważnymi awariami



Pracujmy razem, nie dla Ciebie, Twojej Firmy!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

- Edukacja ekologiczna

Cele i zadania określone w Programie wyrażają zaangażowanie Gminy oraz jednostek i podmiotów działających na jej terenie na rzecz:

- zmniejszenia zużycia energii, wody i surowców
- usprawnienia gospodarki odpadami
- ograniczenia zanieczyszczenia powietrza, wody, gleby oraz emisji hałasu
- ekologizacji budownictwa
- zapewnienia należytej ochrony przyrody
- organizacji gminnych systemów informacji i edukacji ekologicznej
- prowadzenie racjonalnej gospodarki przestrzennej

Cele, kierunki interwencji oraz zadania zostały określone dla jednostek i podmiotów działających na terenie Gminy, nie tylko dla jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego. Zaplanowane w Programie zadania zostały skoordynowane z administracją samorządową oraz przedsiębiorcami i społeczeństwem, tj. Urząd Miejski w Boguchwałie, Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, PGL LP Nadleśnictwo Strzyżów, GOKOM Sp. z o.o. w Boguchwałie, PZMiUW w Rzeszowie, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., PGE Dystrybucja S. A., Właściciele gruntów, Placówki oświatowe, Zarządcy budynków, Przedsiębiorcy z terenu Gminy Boguchwała.

7.1 Ochrona klimatu i jakość powietrza

Cel długoterminowy do 2023 roku:

Osiągnięcie odpowiedniej jakości powietrza zgodnie z obowiązującymi standardami

Cele krótkoterminowe do 2019 roku:

1. Sukcesywna redukcja emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno – bytowego do poziomu nie powodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza
2. Wdrożenie mechanizmów ograniczających negatywny wpływ transportu na jakość powietrza poprzez remont dróg, rozwój ruchu rowerowego
3. Wspieranie inwestycji wykorzystujących technologie mające na celu efektywne wykorzystanie energii
4. Wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza

Kierunki interwencji:

1. Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji z procesów spalania paliw do celów grzewczych, ograniczenie niskiej emisji, zmniejszenie zapotrzebowania na energię
2. Stwarzanie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

3. Poprawa jakości powietrza poprzez działania w zakresie transportu
4. Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza

7.2 Gospodarka wodno-ściekowa

Cel długoterminowy do 2023 roku:

Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód pod względem jakościowym i ilościowym

Cel krótkoterminowy do 2019 roku:

1. Rozwój zrównoważonej i racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy

Kierunki interwencji:

1. Rozwój sprawnej gospodarki wodnej na terenie Gminy
2. Utrzymanie dobrej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
3. **Rozbudowa sprawnego systemu kanalizacji na terenie Gminy**
4. **Budowa oczyszczalni ścieków lub stworzenie warunków techniczno-prawnych, umożliwiających przyjęcie zwiększonego ilościowego strumienia ścieków, związanego ze wzrostem koniunktury sektora mieszkaniowego na terenie Gminy**

7.3 Zagrożenia hałasem

Cel długoterminowy do 2023 roku:

Ochrona mieszkańców Gminy przed szkodliwym oddziaływaniem hałasu w środowisku

Cel krótkoterminowy do 2019 roku:

1. Wspieranie monitoringu poziomu emisji hałasu do środowiska oraz narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas

Kierunki interwencji:

1. Obserwacja zmian klimatu akustycznego

7.4 Pola elektromagnetyczne

Cel długoterminowy do 2023 roku:

Ochrona mieszkańców Gminy przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych

Cel krótkoterminowy do 2019 roku:



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

1. Monitorowanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego oraz utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na niskich poziomach

Kierunki interwencji:

1. Monitorowanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego
2. Modernizacja linii napowietrznych na terenie Gminy

7.5 Gospodarowanie wodami

Cel długoterminowy do 2023 roku:

Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych i ochrona przeciwpowodziowa

Cele krótkoterminowe do 2019 roku:

1. Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych
2. Minimalizacja ryzyka powodziowego na terenie Gminy

Kierunki interwencji:

1. Podejmowanie działań przeciwdziałających zagrożeniu powodziowemu i skutkom powodzi (planowany montaż stacji pomiaru opadów i poziomu wód w rzekach)
2. Poprawa jakości wód na terenie Gminy
3. Ochrona zasobów i poprawa stanu wód podziemnych i powierzchniowych – edukacja ekologiczna
4. Realizacja przedsięwzięć związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym Gminy Boguchwała przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

7.6 Zasoby geologiczne

Cel długoterminowy do 2023 roku:

Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż

Cel krótkoterminowy do 2019 roku:

1. Ochrona i zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych

Kierunki interwencji:

1. Ochrona i uwzględnienie złóż surowców naturalnych w gminnych dokumentach



Przyjrzyjcie się naszej stronie!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

7.7 Gleby

Cel długoterminowy do 2023 roku:

Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi

Cel krótkoterminowy do 2019 roku:

1. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi

Kierunki interwencji:

1. Poprawa stanu jakości gleb na terenie Gminy

7.8 Gospodarka odpadami

Cel długoterminowy do 2023 roku:

Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa

Cel krótkoterminowy do 2019 roku:

1. Gospodarowanie odpadami w Gminie w oparciu o selektywną zbiórkę odpadów komunalnych oraz propagowanie procesu kompostowania odpadów biodegradowalnych

Kierunki interwencji:

1. Wzmocnienie zarządzania, monitoringu i kontroli systemu gospodarki odpadami

7.9 Zasoby przyrodnicze

Cel długoterminowy do 2023 roku:

Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej na terenie Gminy Boguchwała

Cele krótkoterminowe do 2019 roku:

1. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych
2. Podejmowanie działań z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych Gminy Boguchwała

Kierunki interwencji:

1. Podejmowanie działań z zakresu ochrony przyrody
2. Prowadzenie działań edukacji ekologicznej



Przyjmycie niżej Twojej firmy!

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

7.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Cel długoterminowy do 2023 roku:

Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi, środowiska

Cel krótkoterminowy do 2019 roku:

1. Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych

Kierunki interwencji:

1. Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi, środowiska – działania edukacyjne

7.11 Edukacja ekologiczna

Cel długoterminowy do 2023 roku:

Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą: „myśl globalnie, działaj lokalnie”

Cel krótkoterminowy do 2019 roku:

1. Wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej wśród dzieci i młodzieży

Kierunki interwencji:

1. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa

7.12 Zestawienie celów, kierunków interwencji oraz zadań do realizacji

W poniższej tabeli przedstawiono cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska terenu Gminy Boguchwała wraz z podmiotem odpowiedzialnym za ich realizację.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

Tabela 7.12-1 Cele, kierunki interwencji oraz zadania

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny
1	Ochrona klimatu i jakość powietrza	Osiągnięcie odpowiedniej jakości powietrza zgodnie z obowiązującymi standardami	Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji z procesów spalania paliw do celów grzewczych, ograniczenie niskiej emisji, zmniejszenie zapotrzebowania na energię	Modernizacja pieca komorowego Bickley I do wypołu porcelany, znajdującego się w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE(30), opalanego gazem.	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.
				Modernizacja pieca komorowego Bickley III do wypołu porcelany, znajdującego się w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE(30), opalanego gazem.	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.
				Opracowanie systemu nadzoru zużycia ciepła przez suszarnie funkcjonujące na obu Wydziałach Produkcji Elektroporcelany w powiązaniu z poziomem jego produkcji przez rekuperatory zainstalowane w piecach i kotłownię	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.
				Modernizacja stanowisk badania międzyoperacyjnego oraz szklwienia izolatorów pełno pniowych w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE (10), mająca na celu m.in. poprawę sprawności odciągów pyłu	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.
				Modernizacja źródeł ogrzewania u mieszkańców na obszarze Rzeszowskim Obszrem Funkcjonalnym	Gmina Boguchwała i Rzeszowski Obszar Funkcjonalny
			Stwarzanie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego	Modernizacja i budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Boguchwała	Gmina Boguchwała i inne podmioty
			Poprawa jakości powietrza poprzez działania w zakresie transportu	Budowa łącznika drogi ekspresowej S-19 – drogi powiatowej na odcinku od węzła Rzeszów – Południe do drogi krajowej Nr 19 – Etap I	Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie
		Zwiększenie potencjału rozwojowego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez budowę i rozbudowę dróg wraz z budową mostu na rzece Wisłok, łączących Miasto Rzeszów z Gminą Boguchwała i Gminą Lubenia w powiecie rzeszowskim		Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie	
		Rewitalizacja linii kolejowej nr 106 na odcinku Boguchwała-Czudec		PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	
		Budowa Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej - PKA		PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

					Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
				Bieżące remonty istniejącej infrastruktury drogowej dróg gminnych, ze szczególnym uwzględnieniem zmiany nawierzchni na nawierzchnie ulepszone	Gmina Boguchwała i inni Zarządcy Dróg
			Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza	Promowanie stosowania nowoczesnych kotłów węglowych, kotłów gazowych, na biomasę oraz edukacja ekologiczna w szkołach	Gmina Boguchwała Placówki oświatowe
2	Gospodarka wodno-ściekowa	Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód pod względem jakościowym i ilościowym	Rozwój sprawnej gospodarki wodnej na terenie Gminy	Modernizacja studni głębinowych wraz z montażem punktów pomiarowych na sieci wodociągowej i bezprzewodowym przesyłem danych do siedziby przedsiębiorstwa	GOKOM SP. z o.o.
				Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Gminy	Gmina Boguchwała
			Rozwój sprawnego systemu kanalizacji na terenie Gminy	Opomiarowanie przepływu ścieków sanitarnych na kolektorach, w celu eliminacji napływu wód przypadkowych. Przesył danych do siedziby Przedsiębiorstwa	GOKOM SP. z o.o.
				Modernizacja 20 istniejących pompowni ścieków dla ograniczenia kosztów eksploatacyjnych – zużycia energii. Zakup samochodu specjalistycznego WUKO.	GOKOM SP. z o.o.
				Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni	Gmina Boguchwała
				Budowa gminnej oczyszczalni ścieków lub zapewnienie warunków techniczno-prawnych przyjęcia zwiększonego ilościowego strumienia ścieków przez MPWiK	Gmina Boguchwała
3	Zagrożenie hałasem	Ochrona mieszkańców Gminy przed szkodliwym oddziaływaniem hałasu w środowisku	Obserwacja zmian klimatu akustycznego	Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w MPZP	Gmina Boguchwała
				4	Pola elektromagnetyczne
Uwzględnianie zapisów dot. ochrony przed działaniem pól elektromagnetycznych w MPZP, wprowadzanie obszarów ograniczonego użytkowania	Gmina Boguchwała				



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

				Przebudowa linii napowietrznej 30 kV Boguchwała – WSK na linię kablową	PGE Dystrybucja S. A.
			Modernizacja linii napowietrznych na terenie Gminy	Modernizacja: linii napowietrznych nN zasilanych ze stacji tranf- 1,2,3, Niechobrz 1,2,3 sieci w m-ci Lutoryż, Zarzecze, Boguchwała, Mogielnica, Niechobrz linii 110 kVBoguchwała – Stalowa Wola	PGE Dystrybucja S. A.
5	Gospodarowanie wodami	Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych i ochrona przeciwpowodziowa	Podejmowanie działań przeciwdziałających zagrożeniu powodziowemu i skutkom powodzi	Konserwacja cieków wodnych: „Niechobrz”, „Mogielnicki”, „Nosowski”, „Lubcza” oraz pozostałe cieki wodne bez nazwy	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w Rzeszowie
				Realizacja zadań związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym	Gmina Boguchwała/ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w Rzeszowie
6	Gleby	Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	Poprawa stanu jakości gleb na terenie Gminy	Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym	Przedsiębiorcy z terenu Gminy Boguchwała
				Prowadzenie badań agrochemicznych gleby	Gmina Boguchwała
7	Gospodarka odpadami	Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa	Wzmocnienie zarządzania, monitoringu i kontroli systemu gospodarki odpadami	Sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi	Gmina Boguchwała
				Prowadzenie i doskonalenie selektywnego zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych	Gmina Boguchwała
				Propagowanie przydomowego kompostowania odpadów	Gmina Boguchwała
				Wspieranie osób fizycznych w usuwaniu materiałów zawierających azbest z budynków	Gmina Boguchwała
				Prowadzenie systematycznej edukacji ekologicznej mieszkańców z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi oraz odpadami zawierającymi azbest	Gmina Boguchwała
8	Zasoby przyrodnicze	Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej na terenie	Podejmowanie działań z zakresu ochrony przyrody	Realizacja zapisów „Planu Urządzenia Lasu” w tym "Programu Ochrony Przyrody" Nadleśnictwa Strzyżów	Nadleśnictwo Strzyżów



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

		Gminy Boguchwała	Prowadzenie działań edukacji ekologicznej	Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych promujących walory środowiska przyrodniczego o charakterze cyklicznym: Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata	Gmina Boguchwała Placówki oświatowe
9	Zagrożenia poważnymi awariami	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi, środowiska	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi, środowiska – działania edukacyjne	Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań	Podmioty (Zakłady), w których mogą wystąpić poważne awarie

8 Harmonogram realizacja zadań wraz z ich finansowaniem

Tabela 7.12-1 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jedn. włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)									Źródło finansowania
				2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	razem	
1	Ochrona klimatu i jakość powietrza	Modernizacja i budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Boguchwała	Gmina Boguchwała i inne podmioty	50	300	70	50	50	50	50	50	730	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
		Bieżące remonty istniejącej infrastruktury drogowej dróg gminnych, ze szczególnym uwzględnieniem zmiany nawierzchni na nawierzchnie ulepszone	Gmina Boguchwała i inni Zarządcy Dróg	7 840	2865	3140	500	500	500	500	500	13 830	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
		Promowanie stosowania nowoczesnych kotłów węglowych, kotłów gazowych, na biomasę oraz edukacja ekologiczna w szkołach	Gmina Boguchwała Placówki oświatowe	0	0	2	2	1	1	1	1	8	Budżet Gminy
2	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa sieci wodociągowej o długości 3 500 m na terenie Gminy	Gmina Boguchwała	-	83	83	84	-	-	-	-	-	Budżet Gminy
		Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni	Gmina Boguchwała	bezkosztowo									Koszt w ramach procedur administracyjnych



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

		Budowa sieci kanalizacyjnej o długości 3 500 m na terenie Gminy	Gmina Boguchwała	-	116	116	118	-	-	-	-	-	Budżet Gminy
3	Zagrożenia hałasem	Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w MPZP	Gmina Boguchwała	bezkosztowo									Koszt w ramach tworzenia MPZP
		Opracowanie programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem	Gmina Boguchwała	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	6	Budżet Gminy
4	Pola elektromagnetyczne	Uwzględnianie zapisów dot. ochrony przed działaniem pól elektromagnetycznych w MPZP, wprowadzanie obszarów ograniczonego użytkowania	Gmina Boguchwała	bezkosztowo									Koszt w ramach tworzenia MPZP
5	Gospodarka odpadami	Sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi	Gmina Boguchwała	bezkosztowo									Koszt w ramach procedur administracyjnych
		Prowadzenie i doskonalenie selektywnego zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych	Gmina Boguchwała	96	96	108	120	130	130	130	130	940	Budżet Gminy tj. środki pochodzące z opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych
		Wspieranie osób fizycznych w usuwaniu materiałów zawierających azbest z budynków	Gmina Boguchwała	20	20	20	20	20	20	20	20	160	Budżet Gminy
		Prowadzenie systematycznej edukacji ekologicznej mieszkańców z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi oraz odpadami zawierającymi azbest	Gmina Boguchwała	0,7	0,7	2	2	2	2	2	2	13,4	Budżet Gminy



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

6	Zasoby przyrodnicze	Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych promujących walory środowiska przyrodniczego o charakterze cyklicznym: Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata	Gmina Boguchwała Placówki oświatowe	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	4	Budżet Gminy WFOŚiGW
7	Edukacja	Wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. organizowanie konkursów i sesji popularno-naukowych związanych z tematyką środowiskową*	Gmina Boguchwała	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	11	Budżet Gminy Środki zewnętrzne

* Zadania w zakresie edukacji ekologicznej realizowane będą w każdym w w/w obszarów interwencji zależnie od potrzeb. Będą polegały na prowadzeniu działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem pola elektromagnetycznego.

Tabela 7.12-2 Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jedn. włączone)	Termin realizacji zadania	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)	Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1	Ochrona klimatu i jakość powietrza	Budowa łącznika drogi ekspresowej S-19 – drogi powiatowej na odcinku od węzła Rzeszów – Południe do drogi krajowej Nr 19 – Etap I	Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie	2016-2018	17 000	Budżet powiatu rzeszowskiego	Wykonanie elementów w postaci pełnych ogrodzeń lub ekranów w miejscach, które zostaną wskazane w decyzji środowiskowej
		Zwiększenie potencjału rozwojowego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez budowę i rozbudowę dróg wraz z budową mostu na rzece Wisłok, łączących Miasto Rzeszów z Gminą Boguchwała i Gminą Lubenia w powiecie rzeszowskim	Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie	b. d.	b. d.	Budżet województwa podkarpackiego, powiatu rzeszowskiego oraz Gminy Boguchwała	Na dzień sporządzania POŚ opracowywany jest program funkcjonalno-użytkowy dla przedsięwzięcia
		Rewitalizacja linii kolejowej nr 106 na odcinku Boguchwała-Czudec	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	2017-2018	2017 r.- 9 200 2018 r. - 375	Środki zewnętrzne: RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	-



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

		Budowa Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej - PKA	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	2018-2022	b. d.	Budżet Województwa Podkarpackiego Środki zewnętrzne	Inwestycja znajduje się w początkowym etapie prac - dokładny zakres rzeczowy oraz koszty nie zostały określone
		Modernizacja pieca komorowego Bickley I do wypału porcelany, znajdującego się w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE(30), opalanego gazem.	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	2016 - 2017	3 550	Budżet ZAPEL S.A. Środki zewnętrzne	Wprowadzenie nowoczesnego sterowania oraz wyposażenie w układ rekuperacji ciepła ze spalin.
		Modernizacja pieca komorowego Bickley III do wypału porcelany, znajdującego się w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE(30), opalanego gazem.	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	2017 - 2018	3 550	Budżet ZAPEL S.A. Środki zewnętrzne	Wprowadzenie nowoczesnego sterowania oraz wyposażenie w układ rekuperacji ciepła ze spalin.
		Opracowanie systemu nadzoru zużycia ciepła przez suszarnie funkcjonujące na obu Wydziałach Produkcji Elektroporcelany w powiązaniu z poziomem jego produkcji przez rekuperatory zainstalowane w piecach i kotłownię	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	2017 - 2018	1 000	Budżet ZAPEL S.A. Środki zewnętrzne	-
		Modernizacja stanowisk badania międzyoperacyjnego oraz szklwienia izolatorów pełno pniowych w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE (10), mająca na celu m.in. poprawę sprawności odciągów pyłu	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	2017 - 2018	150	Budżet ZAPEL S.A. Środki zewnętrzne	-
2	Gospodarka wodno-ściekowa	Modernizacja 20 istniejących pompowni ścieków dla ograniczenia kosztów eksploatacyjnych – zużycia energii. Zakup samochodu specjalistycznego WUKO.	GOKOM SP. z o.o.	2016 - 2023	700 – 850 netto	Budżet GOKOM SP. z o.o. Środki zewnętrzne	
3	Pola elektromagnetyczne	Prowadzenie monitoringu promieniowania elektromagnetycznego w punkcie pomiarowym w miejscowości Mogielnica	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie	2016, 2019	W ramach badań terenu województwa podkarpackiego	Środki Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie	-
		Przebudowa linii napowietrznej 30 kV Boguchwała – WSK na linię kablową	PGE Dystrybucja S. A.	2016-2019	b. d.	Środki PGE Dystrybucja S. A.	-



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

		Modernizacja: linii napowietrznych nN zasilanych ze stacji tranf 1,2,3, Niechobrz 1,2,3 sieci w m-ci Lutoryż, Zarzecze, Boguchwała, Mogielnica, Niechobrz linii 110 kVBoguchwała – Stalowa Wola	PGE Dystrybucja S. A.	2016-2019	b. d.	Środki PGE Dystrybucja S. A.	-
4	Gospodarowanie wodami	Konserwacja cieków wodnych: „Niechobrz”, „Mogielnicki”, „Nosowski”, „Lubcza” oraz pozostałe cieki wodne bez nazwy	PZMiUW 2016-2017 Wody Polskie 2018-2023	2016-2023	Zależnie od zakresu prac	Budżet PZMiUW w Rzeszowie Środki zewnętrzne	Konserwacje cieków polegające na udrożnieniu, remoncie ubezpieczeń, wykoszeniu skarp i dna, hakowaniu, usuwaniu zatorów, tam, drzew i zakrzaceń
5	Gleby	Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym	Przedsiębiorcy z terenu Gminy Boguchwała	2016 - 2023	Zależnie od potrzeb	Środki własne przedsiębiorców	-
		Prowadzenie badań agrochemicznych gleby	Właściciele gruntów użytkowanych rolniczo	2016-2023	Zależnie od potrzeb	Środki własne właścicieli gruntów użytkowanych rolniczo	-
6	Zasoby przyrodnicze	Realizacja zapisów „Planu Urządzenia Lasu” w tym "Programu Ochrony Przyrody" Nadleśnictwa Strzyżów	Nadleśnictwo Strzyżów	2016-2023	W ramach „Planu Urządzenia Lasu”	Środki własne Nadleśnictwa Strzyżów	Okres obowiązywania Planu od 2014 do 2023 roku



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

9 Uwarunkowania finansowe dla realizacji POŚ

9.1 Źródła finansowania

Realizacja zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska uzależniona jest od zabezpieczenia i uzyskania środków budżetowych jak i pozabudżetowych. Wdrożenie niniejszego Programu będzie możliwe dzięki stworzeniu sprawnego systemu finansowania ochrony środowiska. Źródłami finansowania mogą być fundusze zewnętrzne pozyskiwane w formie dotacji bezzwrotnej lub preferencyjnej pożyczki, fundusze Unii Europejskiej, WFOŚiGW, NFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska S.A, EkoFundusz oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych.

Realizacja programu finansowana będzie ze środków:

- publicznych, w tym:
 - krajowych, pochodzących z budżetu państwa, budżetów samorządu terytorialnego, pozabudżetowych instytucji publicznych,
 - zagranicznych, pochodzących, między innymi, z Funduszu Spójności, funduszy strukturalnych, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Norweskiego Mechanizmu Finansowego, instrumentu finansowego na rzecz środowiska LIFE+, itp.
- niepublicznych, pochodzących z dochodów przedsiębiorstw i inwestorów, funduszy inwestycyjnych, itp., w ramach których najczęstszymi formami finansowania będą fundusze własne inwestorów.

Ważne zadanie w finansowaniu zadań przewidzianych do realizacji w Programie odgrywać będą pożyczki i dotacje z NFOŚiGW oraz WFOŚiGW, fundusze inwestorów, środki z funduszy strukturalnych (krajowych i zagranicznych).

Do krajowych źródeł finansowania w zakresie ochrony środowiska można zaliczyć środki:

- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: celem działań z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu, jest czynna ochrona przyrody prowadząca do ograniczenia degradacji środowiska oraz strat zasobów różnorodności biologicznej, zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa oraz Krajową Strategią Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania różnorodności Biologicznej.
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie,
- z Projektu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska związane z:
 - określeniem koniecznych, niezbędnych uzupełnień w zakresie opracowań specjalistycznych, prac naukowo-badawczych – do realizacji w czasie obowiązywania planu zadań ochronnych na potrzeby opracowania planu ochrony,



**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023**

- określeniem koniecznych, niezbędnych uzupełnień w zakresie opracowań specjalistycznych, prac naukowo-badawczych – do realizacji w czasie obowiązywania planu zadań ochronnych na potrzeby opracowania planu ochrony,
- Programu Priorytetowego Ochrona i zrównoważony rozwój lasów: celem działań z zakresu ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów jest zachowanie trwałej wielofunkcyjności lasów, zgodnie z Polityką Leśną Państwa.

W zakresie pomocy zagranicznej Polska może korzystać ze wsparcia w ramach następujących funduszy unijnych w zakresie ochrony środowiska:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR);
- Fundusz Spójności (FS);
- Program Inteligent Energy Europe II;
- Infrastruktura i Środowisko.

Innymi instrumentami finansowymi, pozwalającymi na właściwe zarządzanie środowiskiem są między innymi:

- Środki z budżetu państwa;
- Środki własne jednostek samorządowych;
- Pożyczki i dotacje (Fundusz Ochrony środowiska, itp.).

9.2 Możliwości budżetowe Gminy

Gmina Boguchwała w 2015 roku uzyskała dochód na poziomie 49,726 mln zł. Niemal połowę dochodów Gminy stanowiły dochody od osób prawnych, osób fizycznych oraz innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem. W poniższej tabeli przedstawiono dochody Gminy według Klasyfikacji Budżetowej w latach 2013-2015.

Tabela 9.2-1. Dochody ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej (w tys. zł) w latach 2013-2015 [źródło: Bank Danych Lokalnych]

Wyszczególnienie	2013	2014	2015
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	137,061	163,262	137,151
Dział 020 - Leśnictwo	0,0	0,0	0,0
Dział 600 - Transport i łączność	536,781	1 009,295	1 136,140
Dział 630 - Turystyka	0,0	0,0	0,0
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	521,140	777,726	3 369,023
Dział 710 - Działalność usługowa	8,0	100,034	0,23
Dział 750 - Administracja publiczna	367,176	291,394	372,578
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	5,28	137,268	146,325
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	115,652	149,757	88,001
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	19,065	20 743,377	21 198,345



**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023**

Wyszczególnienie	2013	2014	2015
Dział 758 - Różne rozliczenia	19 366,768	19 151,324	18 958,827
Dział 801 - Oświata i wychowanie	748,958	1 998,116	1 781,621
Dział 851 - Ochrona zdrowia	4,234	15,014	11,996
Dział 852 - Pomoc społeczna	6 392,08	6 771,104	7 505,653
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	472,357	417,214	353,341
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 330,044	4 399,39	5 181,38
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	13,649	69,833	0,0
Dział 926 - Kultura fizyczna	0,056	24,999	989,112

Dochody budżetu Gminy Boguchwała na 1 mieszkańca w 2015 wynosiły 3 221,73 zł. W powiecie rzeszowskim kwota ta była niższa i wynosiła 873,71 zł. Na przestrzeni lat 2013-2015 wzrosła kwota wydatków na 1 mieszkańca w Gminie Boguchwała (2013 r.- 2 575,58 zł, 2014 r.- 2 960,56 zł).

Wydatki Gminy Boguchwała w 2015 roku wyniosły 63,47 mln, stanowiły mniej niż w 2014 r. 65,012 mln zł.

Tabela 9.2-2. Wydatki ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej (w tys. zł) w latach 2013-2015

Wyszczególnienie	2013	2014	2015
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	287,182	324,363	271,448
Dział 020 - Leśnictwo	0,0	0,0	0,0
Dział 400 – Wytwarzani i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,0	0,0	15,0
Dział 600 - Transport i łączność	5 678,50	6 509,042	5 173,149
Dział 630 - Turystyka	0,0	0,0	0,0
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	675,475	3 922,148	484,943
Dział 710 - Działalność usługowa	223,70	283,99	152,547
Dział 750 - Administracja publiczna	4 766,205	4 513,992	5 228,771
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	5,28	137,268	146,325
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	445,119	777,52	1 094,713
Dział 757 – Obsługa długu publicznego	1 063,82	886,198	820,026
Dział 801 - Oświata i wychowanie	19 664,528	21 705,709	21 021,258
Dział 851 - Ochrona zdrowia	234,379	256,756	300,686
Dział 852 - Pomoc społeczna	7130,916	7 789,795	8 626,689
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	753,613	619,395	524,0
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 639,209	11 599,280	6 993,031
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 909,145	2 145,866	2 341,671
Dział 926 - Kultura fizyczna i sport	1908,054	1 742,82	6 529,029

Wydatki budżetu Gminy Boguchwała na 1 mieszkańca w 2015 wynosiły 3 200,73 zł. W powiecie rzeszowskim kwota ta była znacznie mniejsza i wynosiła 1 009,65 zł. Ponadto na



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

przestrzeni lat 2013-2015 kwota wydatków na 1 mieszkańca w Gminie była porównywalna (2013 r. – 2 572,96 zł, 2014 r. – 3 319,69 zł).

10 System realizacji programu ochrony środowiska

Wdrażanie zapisów „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2016-2019, z perspektywą na lata 2020-2023” jest kluczowym elementem ich realizacji. Dla zapewnienia efektywności POŚ konieczne jest sukcesywne wdrażanie i jego realizacja.

10.1 Współpraca z interesariuszami

Podczas opracowania Programu Ochrony Środowiska za główne źródła informacji posłużyły materiały udostępnione przez:

- Urząd Miejski w Boguchwale,
- Państwowy Monitoring Środowiska,
- Główny Urząd Statystyczny,
- Państwowy Instytut Geologiczny,
- Państwową Służbę Hydrogeologiczną,
- Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska,
- Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Rzeszowie,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- GOKOM Sp. z o.o. w Boguchwale,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rzeszowie,
- PGE Dystrybucja S. A. Oddział Rzeszów,
- PSE S.A. Oddział w Radomiu,
- Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ – SYSTEM S.A.

W ramach opracowanego dokumentu wyznaczono zadania własne oraz monitorowane za których współrealizację odpowiedzialni będą:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- Mieszkańcy, właściciele gruntów,
- Przedsiębiorcy z terenu Gminy Boguchwała,
- Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie,
- PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.,
- GOKOM Sp. z o.o. w Boguchwale,
- Zarządcy budynków,
- PGE Dystrybucja S. A.,
- Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie,
- PGL LP Nadleśnictwo Strzyżów.



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

10.2 Zarządzanie Programem ochrony środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała jest dokumentem o charakterze strategicznym, pozostającym w ścisłym związku z planami zagospodarowania przestrzennego, decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania oraz decyzjami związanymi z realizacją przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami, rozwojem terenów zielonych i innych.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Burmistrz Miasta Boguchwała wraz z podległym mu Urzędem Miejskim w Boguchwale. Burmistrz odpowiada za ogólną koordynację procesu wdrażania i monitorowania Programu. W szczególności odpowiedzialny jest za przygotowanie i wdrożenie projektów wynikających z zaplanowanych zadań, a także zidentyfikowanych projektów kluczowych do realizacji do roku 2023.

Do grupy podmiotów bezpośrednio realizujących Program ochrony środowiska należą podmioty realizujące zadania własne (GOKOM Sp. z o.o., PZMiUW w Rzeszowie, ZAPEL S.A.) oraz samorząd gminny realizujący zadania publiczne w zakresie ochrony środowiska.

W celu wdrażania i monitorowania zaplanowanych zadań w Programie zostanie powołany Zespół Wdrażający. Do zadań Zespołu Wdrażającego należeć będzie koordynacja realizacji Programu, dokonywanie procedur uaktualniania i oceny skuteczności, oraz udoskonalenie komunikacji między władzami i instytucjami lokalnymi a mieszkańcami na temat projektów POŚ.

10.3 Monitorowanie programu – mierniki realizacji zadań

Monitoring i ewaluacja efektów są istotnym elementem procesu wdrażania „Programu Ochrony Środowiska”, stanowią integralną część codziennego zarządzania. System monitoringu polegać będzie na ocenie rzeczowego i finansowego stopnia zrealizowania zadań wskazanych w niniejszym dokumencie oraz identyfikacji odstępstw i nieprawidłowości w realizacji POŚ. Będzie zapewniony wewnętrzny system monitorowania i ewaluacji postępów oraz założonych celów.

Monitoring, w tym gromadzenie i interpretacja danych będą koordynowane przez pracowników Urzędu Miejskiego w Boguchwale w ramach powołanego Zespołu Wdrażającego. Ponadto w proces monitorowania przebiegu oraz oceny efektywności i skuteczności realizacji POŚ zostaną zaangażowani interesariusze z obszaru Gminy.

Proces monitorowania i ewaluacji polegać będzie na gromadzeniu danych dotyczących wskaźników sprecyzowanych dla każdego z komponentów środowiska w celu określenia stopnia realizacji Programu. Organ wykonawczy Gminy sporządzi co dwa lata raporty z wykonania Programu Ochrony Środowiska, które następnie przedstawi Radzie Miejskiej.



**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023**

Ponadto przygotowany raport zostanie przedłożony przez organ wykonawczy do wiadomości Zarządu powiatu. W raporcie powinna zostać dokonana ewaluacja realizowanych zadań i poziomu osiągnięcia przyjętych wskaźników. W proces ewaluacji powinni zostać włączeni wszyscy interesariusze, w tym służby i inspekcje działające na terenie Gminy Boguchwała. Cały Program aktualizowany powinien być co cztery lata uwzględniając rozbieżności oraz wprowadzając nowe zadania i cele. Program Ochrony Środowiska będzie posiadać formułę otwartą, dlatego w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów, zmian w otoczeniu oraz potrzeby utworzenia nowych projektów – będzie on aktualizowany.

Warunkiem prowadzenia monitoringu realizacji POŚ jest opracowanie systemu wskaźników dla poszczególnych celów strategicznych. Proponowane wskaźniki zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10.3-1 Zestawienie wskaźników dla monitorowania celów w poszczególnych obszarach interwencji

Obszar interwencji	Wskaźnik	Źródło danych	Wartość wskaźnika w roku bazowym (2015 r.)	Jednostka
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wynikowe klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie podkarpackiej wg rocznej oceny jakości powietrza	WIOŚ w Rzeszowie	Klasa C: PM10, PM2,5, B(a)P	klasa
	Długość czynnej sieci rozdzielczej na terenie Gminy	GUS	220,564	km
	Liczba mieszkańców Gminy korzystających z sieci gazowej	GUS	4 911	gospodarstwo/ nieruchomość
	Długość dróg gminnych wymagających remontu	Urząd Miejski w Boguchwale	b. d.	km
	Długość ścieżek rowerowych na terenie Gminy Boguchwała	Urząd Miejski w Boguchwale	49,1	km
Zagrożenia hałasem	Liczba punktów monitoringu hałasu na terenie Gminy	WIOŚ w Rzeszowie	0	szt.
	Drogi o nawierzchniach „cichych”	Zarządzający drogami	b. d.	km
Pola elektromagnetyczne	Liczba pomiarów poziomu pól elektromagnetycznych	WIOŚ w Rzeszowie	0	szt.
Gospodarowanie wodami	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	Urząd Miejski w Boguchwale	7	szt.
	Potencjał ekologiczny i stan chemiczny JCWP	WIOŚ w Rzeszowie	słaby potencjał ekologiczny; stan chemiczny poniżej dobrego	%



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

	Punkty poboru wód podziemnych	Bank Danych Hydrogeologicznych	8	szt.
Gospodarka wodno-ściekowa	Długość sieci kanalizacyjnej	GUS	317	km
	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	GUS	228,1	km
	Ilość ścieków odprowadzonych do kanalizacji sanitarnej	GUS	433	dam ³
	Liczba przyłączy wodociągowych	GUS	4 816	szt.
	Wielkość zużycia wody w przeliczeniu na mieszkańca	GUS	31,5	m ³ /M/rok
	Liczba ludności korzystająca z instalacji wodociągowej	GUS	18 448	osoba
Gleby	Udział użytków rolnych w powierzchni Gminy	GUS	78,21*	%
	Powierzchnia gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych	GUS	14,61*	ha
Gospodarka odpadami	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	Urząd Miejski w Boguchwałe	100	% wagowo
	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	Urząd Miejski w Boguchwałe	73,98	% wagowo
	Masa selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Urząd Miejski w Boguchwałe	57,7	Mg
	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	Urząd Miejski w Boguchwałe	2,26	%
	Masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01	Urząd Miejski w Boguchwałe	2 673,4	Mg
	Liczba właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne	Urząd Miejski w Boguchwałe	4 616	gospodarstwo/ nieruchomość
Zasoby przyrodnicze	Liczba pomników przyrody	GDOŚ	5	szt.
	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w miastach	GUS	2,55	ha
Zasoby geologiczne	Złoża kopalin zlokalizowanych na terenie Gminy Boguchwałę	Państwowy Instytut Geologiczny	8	szt.
Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba poważnych awarii i miejscowych zagrożeń w ciągu roku	Urząd Miejski w Boguchwałe	0	szt.
	Liczba zakładów w rejestrze potencjalnych sprawców poważnych awarii	WIOŚ w Rzeszowie	1	szt.
Edukacja ekologiczna	Procent liczby mieszkańców objętych działaniami edukacji ekologicznej	Urząd Miejski w Boguchwałe	100	%
	Liczba szlaków turystycznych na terenie Gminy	Urząd Miejski w Boguchwałe	5	szt.

*wykorzystano dane z 2014 roku - w chwili opracowania brak danych za 2015 rok



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

Spis tabel

Tabela 3.2-1 Liczba ludności w Gminie Boguchwała w latach 2012-2015 [źródło: Główny Urząd Statystyczny].....	21
Tabela 3.2-2 Procesy demograficzne na terenie Gminy Boguchwała [źródło: Główny Urząd Statystyczny].....	22
Tabela 3.2-3 Procesy migracyjne na terenie Gminy Boguchwała w latach 2012-2015 [źródło: Główny Urząd Statystyczny].....	22
Tabela 3.4-1 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wg sektora własności oraz rodzaju działalności w Gminie w latach 2012-2015 [źródło: Strategia Rozwoju Gminy Boguchwała na lata 2016-2025] ...	22
Tabela 3.5-1 Charakterystyka sieci gazowej na terenie Gminy Boguchwała [źródło: Bank Danych Lokalnych].....	24
Tabela 3.5-2 Stacje gazowe redukcyjno-pomiarowe (SRP) I stopnia terenu Gminy Boguchwała	24
Tabela 3.5-3 Gazociągi wysokiego ciśnienia terenu Gminy Boguchwała	24
Tabela 4.2-1 Średni Ruch Dobowy na poszczególnych drogach powiatowych	33
Tabela 4.4-1 Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze gminy .	38
Tabela 4.4-2 Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych.....	38
Tabela 4.4-3 Wykaz jednolitych części wód podziemnych zlokalizowanych na obszarze gminy.....	49
Tabela 4.5-1 Ilość gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej będącej w eksploatacji GOKOM Sp. z o.o. w 2016 roku	53
Tabela 4.5-2 Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy.....	54
Tabela 4.5-3 Jakość wody do spożycia w Gminie Boguchwała.....	54
Tabela 4.5-4 Sieć kanalizacyjna w Gminie Boguchwała w latach 2012-2015 [źródło: http://www.stat.gov.pl].....	55
Tabela 4.6-1 Jednostki geomorfologiczne na terenie Gminy Boguchwała	56
Tabela 4.6-2 Złoża kopalin terenu Gminy Boguchwała [źródło: Państwowy Instytut Geologiczny].....	57
Tabela 4.7-1 Powierzchnia geodezyjna Gminy wg kierunków wykorzystania, 2014 r. [źródło: Bank Danych Lokalnych].....	58
Tabela 4.8-1 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych.....	61
Tabela 4.8-2 Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	61
Tabela 4.8-3 Masa zebranych odpadów w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2015 roku	62
Tabela 4.11-1 Analiza SWOT	78
Tabela 7.12-1 Cele, kierunki interwencji oraz zadania.....	88
Tabela 7.12-1 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	91
Tabela 7.12-2 Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	93
Tabela 9.2-1. Dochody ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej (w tys. zł) w latach 2013-2015 [źródło: Bank Danych Lokalnych]	97
Tabela 9.2-2. Wydatki ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej (w tys. zł) w latach 2013-2015.....	98
Tabela 10.3-1 Zestawienie wskaźników dla monitorowania celów w poszczególnych obszarach interwencji.....	101



PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BOGUCHWAŁA NA LATA 2016-2019 Z
PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

Spis rysunków

Rysunek 3-1 Położenie Gminy Boguchwała [źródło: <i>Strategia Rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Boguchwała na lata 2008-2015</i>]	20
Rysunek 3-2 Podział administracyjny Gminy Boguchwała [źródło: <i>Strategia Rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Boguchwała na lata 2008-2015</i>]	21
Rysunek 3-3 Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg grup rodzaju działalności PKD 2007 w latach 2012-2015 [źródło: Bank Danych Lokalnych]	23
Rysunek 3-4 Trasy rowerowe na terenie Gminy Boguchwała [źródło: www.boguchwala.pl]	25
Rysunek 4-1 Wyniki klasyfikacji stanu i potencjału ekologicznego w jednolitych częściach wód powierzchniowych ocenianych w województwie podkarpackim w 2015 r. [źródło: <i>Ocena stanu wód powierzchniowych za 2015 rok</i>]	42
Rysunek 4-2 Lokalizacja gminy względem ujęć wód powierzchniowych i podziemnych	43
Rysunek 4-3 Lokalizacja gminy względem stref ochronnych	47
Rysunek 4-4 Obszar Gminy Boguchwała zagrożony podtopieniem [źródło: http://mapy.isok.gov.pl/imap/]	50
Rysunek 4-5 Mapa podtopień powstałych wskutek obfitych opadów, jakie wystąpiły na przełomie maja i czerwca 2010r.....	51

Spis załączników

- Załącznik nr 1 Obszar i Teren górniczy „Nosówka”
Załącznik nr 2 Obszar i Teren górniczy „Kielanówka-Rzeszów-1”



Spis treści

1	Wstęp.....	5
1.1	Uwarunkowania prawne.....	5
1.2	Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu.....	5
1.3	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania POŚ z innymi dokumentami.....	6
1.3.1	Dokumenty na poziomie Unii Europejskiej.....	6
1.3.2	Dokumenty na poziomie krajowym.....	7
1.3.3	Dokumenty na poziomie regionalnym.....	13
1.4	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	15
2	Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na obszarze objętym Programem z uwzględnieniem obszarów przewidywanych znaczącym oddziaływaniem.....	15
2.1	Położenie administracyjne i geograficzne	15
2.2	Rzeźba terenu i geologia.....	17
2.3	Gleby	18
2.4	Surowce naturalne	19
2.5	Klimat.....	20
2.6	Wody powierzchniowe, podziemne.....	21
2.7	Walory przyrodnicze i chronione elementy środowiska.....	33
2.8	Powietrze atmosferyczne	35
2.9	Klimat akustyczny	38
2.10	Promieniowanie jonizujące i elektromagnetyczne	40
2.11	Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków	42
2.12	Poważne awarie przemysłowe.....	44
3	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji POŚ ze szczególnym uwzględnieniem obszarów podlegających ochronie	45
4	Oddziaływanie na środowisko realizacji Programu.....	52
4.1	Przewidywane znaczące oddziaływanie	52
4.2	Rozwiązania alternatywne i kompensujące negatywne oddziaływanie.....	81
4.3	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	82
4.4	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	82
5	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	85
	Spis tabel	86
	Spis rysunków	86

Spis załączników 86

Zasady przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko określa ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (ustawa ooś). Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko jest postępowaniem, które przeprowadza się dla określonych rodzajów dokumentów opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji albo inne podmioty wykonujące funkcje publiczne. Do tych dokumentów należy opracowany projekt Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, który ze względu na to, że zawiera przedsięwzięcia, które mogą negatywnie wpływać na środowisko, wymaga opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko. Prognozę można określić jako odpowiednik raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który jest przygotowywany w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Zakres prognozy szczegółowo reguluje ustawa ooś.

W niniejszym opracowaniu poddano analizie projekt dokumentu pod kątem potencjalnych oddziaływań na środowisko. Wykonano charakterystykę oddziaływań na środowisko inwestycji wymienionych w Programie ochrony środowiska oraz przedstawiono rozwiązania ograniczające i kompensujące ich negatywne oddziaływania. Ponadto oceniono możliwości wystąpienia oddziaływania transgranicznego. W prognozie oceniono również istniejący stan środowiska w gminie, zaprezentowano metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy, a także przedstawiono propozycję metod analizy skutków środowiskowych realizacji dokumentu.

Zadania przewidziane w rozpatrywanym Programie ochrony środowiska wpłyną przede wszystkim na: zmniejszenie ilości wykorzystania surowców naturalnych, poprawę jakości powietrza, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie, ograniczenie dewastacji i degradacji gleb, ograniczenie dewastacji siedlisk, ograniczenie zanieczyszczeń do wód, polepszenia jakości życia mieszkańców. Oddziaływania negatywne identyfikuje się głównie z budową lub rozbudową: dróg, sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej, jednakże potencjalne negatywne oddziaływania będą występować jedynie w fazie budowy. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa jest na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

1 Wstęp

1.1 Uwarunkowania prawne

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Burmistrz Gminy Boguchwały stwierdził, że opracowany projekt Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, zwany dalej POŚ, wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym konieczne jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, zwanej dalej Prognozą.

1.2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2016 poz. 672 ze zm.), a w szczególności:

- Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.
- Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy. 2. Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Podstawowym celem sporządzenia „*Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2016-2019, z perspektywą na lata 2020-2023*” jest realizacja polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program Ochrony Środowiska będzie stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu gminy.

POŚ obejmuje swoim zakresem:

- ogólną charakterystykę gminy;
- ocenę stanu środowiska;
- cele, kierunki interwencji oraz zadania;
- źródłami ich finansowania przedstawionych działań;
- system realizacji POŚ.

Realizacja założeń Programu Ochrony Środowiska doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, uzyskania sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska.

Cele, kierunki interwencji i zadania zostały określone na podstawie analizy aktualnej sytuacji gminy i oczekiwanych zmian w ochronie środowiska. Przy ich formułowaniu uwzględniono obowiązujące przepisy

prawa polskiego i unijnego, aktualne krajowe i regionalne strategie, koncepcje i dokumenty planistyczne, w tym także sektorowe.

Przedstawione w POŚ działania stanowią wytyczne dla realizacji przedsięwzięć, nie posiadają charakteru obligatoryjnego. Istotnym aspektem Programu Ochrony Środowiska jest możliwość ubiegania się o dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych na zadania w nim przedstawione.

Do celów szczegółowych Programu Ochrony Środowiska zalicza się:

- identyfikacja stanu istniejącego i przedstawienie propozycji zadań przyczyniających się do rozwiązania problemów ochrony środowiska,
- wyznaczenie priorytetów przedsięwzięć,
- opracowanie harmonogramów realizacji całości zamierzeń inwestycyjnych ze wskazaniem źródeł finansowania.

Program Ochrony Środowiska ma na celu uzyskanie sukcesywnego z roku na rok ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochrony i rozwoju walorów środowiska poprzez realizację działań zawartych w niniejszym dokumencie.

1.3 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania POŚ z innymi dokumentami

W ramach prac nad opracowaniem POŚ, przeanalizowano dokumenty strategiczne ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, które w swych zapisach odnoszą się do ochrony i kształtowania środowiska. Założenia zawarte w tych dokumentach zostały uwzględnione w projekcie POŚ. Podstawą do określenia celów, kierunków interwencji oraz zadań były zdefiniowane zagrożenia i problemy dla poszczególnych obszarów interwencji oraz powiatowe i krajowe cele zapisane w dokumentach strategicznych i programowych.

1.3.1 Dokumenty na poziomie Unii Europejskiej

Strategia Europa 2020

Polityka Unii Europejskiej zawarta w Strategii Europa 2020 obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- 1) rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- 2) rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- 3) rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Dla ochrony środowiska istotnym dokumentem jest projekt „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”, mający na celu uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów, poprzez:

- przejście na gospodarkę niskoemisyjną i system energetyczny efektywnie korzystający z zasobów,
- zrównoważoną produkcję i konsumpcję,
- optymalizację zapobiegania powstawaniu odpadów i na przetwarzanie odpadów jako zasobu w ramach obiegu gospodarczego materiałami,
- efektywne korzystanie z surowców (minerały, lasy i biomasa),
- skuteczne wykorzystywanie, ochronę i przywracanie funkcji ekosystemów.

Strategia na rzecz różnorodności biologicznej UE 2020

Celem strategii jest powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i degradacji usług ekosystemowych w Unii Europejskiej do roku 2020. Strategia określa ramy działania na najbliższą dekadę w zakresie osiągnięcia 6 celów związanych z:

- 1) ustanawianiem sieci obszarów Natura 2000 do 2012r., zapewnieniem dobrego ich zarządzania i finansowana z opracowaniem programów szkoleniowych
- 2) utrzymaniem i odbudową ekosystemów i ich funkcji, celem opracowania do 2014r. szczegółowej strategii dotyczącej „zielonej infrastruktury” – poszczególne państwa członkowskie, we współpracy z Komisją, zidentyfikują i oceniają stan ekosystemów i ich funkcji na swoim terytorium kraju, oceniają wartość gospodarczą tych funkcji, ustalą priorytety dotyczące odbudowy ekosystemów na szczeblu lokalnym, krajowym i unijnym,
- 3) zwiększeniem wkładu rolnictwa i leśnictwa w utrzymanie i wzmocnienie różnorodności biologicznej,
- 4) zapewnieniem zrównoważonego wykorzystania zasobów rybnych,
- 5) zwalczaniem inwazyjnych gatunków obcych,
- 6) pomocą na rzecz zapobiegania utracie światowej różnorodności biologicznej, m.in. poprzez efektywne korzystanie z zasobów i ograniczanie konsumpcji, zwiększenia środków na rzecz światowej różnorodności biologicznej.

1.3.2 Dokumenty na poziomie krajowym

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

1. Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska

- 1) Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
- 2) Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska,

2. Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski

- 1) Kierunek interwencji – Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitalnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego

Strategia Rozwoju Kraju 2020

1. Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo

- 1) Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem
 - a) Priorytetowy kierunek interwencji I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego,

2. Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka

- 1) Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki
 - a) Priorytetowy kierunek interwencji II.2.3. Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego,
- 2) Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
 - a) Priorytetowy kierunek interwencji II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami,
 - b) Priorytetowy kierunek interwencji II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej,
 - c) Priorytetowy kierunek interwencji II.6.4. Poprawa stanu środowiska,
 - d) Priorytetowy kierunek interwencji II.6.5. Adaptacja do zmian klimatu,
- 3) Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu
 - a) Priorytetowy kierunek interwencji II.7.1. Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym,
 - b) Priorytetowy kierunek interwencji II.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych,
 - c) Priorytetowy kierunek interwencji II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich,

3. Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna

- 1) Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
 - a) Priorytetowy kierunek interwencji III.3.1. Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach,

Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”

1. Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

- 1) Kierunek interwencji 1.2. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
- 2) Kierunek interwencji 1.3. Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
- 3) Kierunek interwencji 1.4. Uporządkowanie zarządzania przestrzenią,

2. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię

- 1) Kierunek interwencji 2.2. Poprawa efektywności energetycznej,
- 2) Kierunek interwencji 2.6. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,

3. Cel 3. Poprawa stanu środowiska

- 1) Kierunek interwencji 3.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- 2) Kierunek interwencji 3.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- 3) Kierunek interwencji 3.3. Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
- 4) Kierunek interwencji 3.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy,

Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

1. Cel 1: Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki

- 1) Kierunek działań 1.2. Koncentracja wydatków publicznych na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych
 - a) Działanie 1.2.5. Wspieranie transferu wiedzy i wdrażania nowych/nowoczesnych technologii w gospodarce (w tym technologii środowiskowych),

2. Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców

- 1) Kierunek działań 3.1. Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę”, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki,
 - a) Działanie 3.1.2. Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
- 2) Kierunek działań 3.2. Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia
 - a) Działanie 3.2.1. Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów,

Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)

1. Cel strategiczny 1. Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego

- 1) Cel szczegółowy 1. Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
- 2) Cel szczegółowy 4. Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko,

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020

1. Cel szczegółowy 2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej

- 1) Priorytet 2.1. Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich
 - a) Kierunek interwencji 2.1.3. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,
 - b) Kierunek interwencji 2.1.4. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
 - c) Kierunek interwencji 2.1.5. Rozwój systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - d) Kierunek interwencji 2.1.6. Rozbudowa sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazu ziemnego,
 - 2) Priorytet 2.2. Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową obszarów wiejskich
 - a) Kierunek interwencji 2.2.1. Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej,
 - b) Kierunek interwencji 2.2.2. Tworzenie powiązań lokalnej sieci drogowej z siecią dróg regionalnych, krajowych, ekspresowych i autostrad,
 - c) Kierunek interwencji 2.2.3. Tworzenie infrastruktury węzłów przesiadkowych, transportu kołowego i kolejowego,
 - 3) Priorytet 2.5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa na obszarach wiejskich
 - a) Kierunek interwencji 2.5.1. Rozwój infrastruktury wodno-melioracyjnej i innej łagodzącej zagrożenia naturalne,
2. Cel szczegółowy 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich
- 1) Priorytet 5.1. Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich
 - a) Kierunek interwencji 5.1.1. Ochrona różnorodności biologicznej, w tym unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką,
 - b) Kierunek interwencji 5.1.2. Ochrona jakości wód, w tym racjonalna gospodarka nawozami i środkami ochrony roślin,
 - c) Kierunek interwencji 5.1.3. Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększanie retencji wodnej,
 - d) Kierunek interwencji 5.1.4. Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem, spadkiem zawartości materii organicznej i zanieczyszczeniem metalami ciężkimi,
 - e) Kierunek interwencji 5.1.5. Rozwój wiedzy w zakresie ochrony środowiska rolniczego i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich i jej upowszechnianie,
 - 2) Priorytet 5.2. Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego
 - a) Kierunek interwencji 5.2.1. Zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego,
 - b) Kierunek interwencji 5.2.2. Właściwe planowanie przestrzenne,
 - c) Kierunek interwencji 5.2.3. Racjonalna gospodarka gruntami,
 - 3) Priorytet 5.4. Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich
 - a) Kierunek interwencji 5.4.1. Racjonalne zwiększenie zasobów leśnych,
 - b) Kierunek interwencji 5.4.2. Odbudowa drzewostanów po zniszczeniach spowodowanych katastrofami naturalnymi,
 - c) Kierunek interwencji 5.4.3 Zrównoważona gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska oraz rozwojowi rolnictwa i rybactwa,
 - 4) Priorytet 5.5. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich
 - a) Kierunek interwencji 5.5.1. Racjonalne wykorzystanie rolniczej i rybackiej przestrzeni produkcyjnej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
 - b) Kierunek interwencji 5.5.2. Zwiększenie dostępności cenowej i upowszechnienie rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii wśród mieszkańców obszarów wiejskich

1. Cel 3. Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych
 - 1) Kierunek interwencji 3.2. Skuteczny system zarządzania rozwojem kraju
 - a) Przedsięwzięcie 3.2.1. Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
 - b) Przedsięwzięcie 3.2.2. Zapewnienie ładu przestrzennego,

Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

1. Cel 4. Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa
 - 1) Priorytet 4.1. Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego
 - a) Kierunek interwencji 4.1.3. Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa,
 - b) Kierunek interwencji 4.1.4. Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa,

Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie

1. Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów
 - 1) Kierunek działań 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi
 - a) Działanie 1.2.1. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów,
 - b) Działanie 1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich
 - 2) Kierunek działań 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne
 - a) Działanie 1.3.5. Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne,
 - b) Działanie 1.3.6. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego
2. Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych
 - 1) Kierunek działań 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe
 - a) Działanie 2.2.4. Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska,
 - 2) Kierunek działań 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

1. Cel szczegółowy 4. Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej
 - 1) Kierunek interwencji – kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz prośrodowiskową oraz działania wspierające dostęp do zdrowej i bezpiecznej żywności

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

1. Cel szczegółowy 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego
 - 1) Priorytet Strategii 4.1. Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej
 - a) Kierunek działań 4.1.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu

Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej
 - 1) Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną,
 - 2) Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15

2. Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii
 - 1) Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) Cel główny – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,
3. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła
 - 1) Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,
4. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw
 - 1) Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,
 - 2) Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,
 - 3) Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploataowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,
 - 4) Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,
5. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko
 - 1) Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,
 - 2) Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,
 - 3) Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
 - 4) Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,
 - 5) Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

Projekt Polityki Wodnej Państwa 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016) (PWP 2030)

Głównym celem PWP 2030 jest zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powódzie i susze, w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównywania dysproporcji regionalnych. Realizacja celu głównego ma nastąpić poprzez realizację poszczególnych celów strategicznych:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz
- reformę systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

Program wodno-środowiskowy kraju

Cele określone w PWŚK:

- niepogarszanie stanu części wód,
- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych,

- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie),
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych (art. 11 pkt 3k RDW) do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji, np. alachlor, antracen, atrazyna, benzen, kadm i jego związki, dichlorometan, naftalen, rtęć i jej związki, tetra chlorek węgla.

IV Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Cel główny dokumentu:

- ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO 2022)

Główne cele strategiczne zawarte w KPGO 2022 to:

- zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji,
- doprowadzenie do funkcjonowania systemu zagospodarowania odpadów komunalnych zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami,
- zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych,
- utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- zrównoważenie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w związku z zakazem składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s. m. i o ciepłe spalania powyżej 6 MJ/kg s. m.

Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

Wdrożenie przedmiotowego Programu ma ułatwić adaptację wszystkich sektorów do wymogów gospodarki niskoemisyjnej. Osiągnięcie powyższego celu będzie wymagało określenia:

- obszarów redukcji emisji gazów cieplarnianych i innych substancji,
- priorytetów z nimi związanych,
- działań i oczekiwanych z nich efektów,
- instrumentów wsparcia, które w konsekwencji przyczynią się zarówno do zmniejszenia emisji, jak i gruntownej modernizacji polskiej gospodarki,
- ścieżek redukcji emisji w horyzoncie czasowym do 2050 r., w rozbiciu na sektor ETS (Emission Trading Scheme) oraz non-ETS,
- punktów pośrednich w realizacji programu, pozwalających na mierzenie postępu.

Zakłada się, że procesom redukcyjnym towarzyszyć będą również działania ukierunkowane na poprawę efektywności nie tylko energetycznej, ale również wykorzystania zasobów w skali całej gospodarki. Wdrażane nowe technologie powinny skutkować ograniczeniem energo-, materiało- i wodochłonności.

Mając powyższe na względzie, wyróżnia się następujące cele szczegółowe, których realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu celu głównego:

- rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
- poprawa efektywności energetycznej,
- poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,

- rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych,
- zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami,
- promocja nowych wzorców konsumpcji.

Krajowy Plan Działania w zakresie Energii ze Źródeł Odnawialnych

Plan określa cele związane z produkcją energii ze źródeł odnawialnych w sektorze transportowym, sektorze energii elektrycznej, sektorze ogrzewania i chłodzenia, do osiągnięcia w 2020 r., uwzględniając wpływ innych środków polityki efektywności energetycznej na końcowe zużycie energii oraz odpowiednie środki w zakresie zwiększania świadomości społecznej w przedmiocie wykorzystania energii z OZE, promowania instalacji wytwarzających energię z OZE oraz informujących o zasadach działania i dofinansowaniu wytwarzania takiej energii, które należy podjąć dla osiągnięcia krajowych celów ogólnych w zakresie udziału OZE w wykorzystaniu energii finalnej.

Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej (NSEE)

Podstawowe cele, zdefiniowane w Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej, to:

- upowszechnianie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia, uwzględniając również pracę i wypoczynek człowieka, czyli objęcie permanentną edukacją ekologiczną wszystkich mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej;
- wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej na wszystkich stopniach edukacji formalnej i nieformalnej;
- tworzenie wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów edukacji ekologicznej, stanowiących rozwinięcie Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej, a ujmujących propozycje wnoszone przez poszczególne podmioty, realizujące projekty edukacyjne dla lokalnej społeczności;
- promowanie dobrych doświadczeń z zakresu metodyki edukacji ekologicznej.

1.3.3 Dokumenty na poziomie regionalnym

Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku, Rzeszów 2013 r.

W 2013 roku został opracowany „Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 roku” zaproponowane w nim cele zaliczające się do każdej z dziedzin ochrony środowiska:

OCHRONA I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW WODNYCH

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 – Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych.

Cel nr 2 – Zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wody dla województwa.

PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA

Cel średniookresowy:

Cel nr 1 - Minimalizowanie skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych, zapobieganie poważnym awariom, oraz dostęp do wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

GOSPODARKA ODPADAMI

Cel średniookresowy:

Cel nr 1 – Ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów oraz poprawa gospodarowania odpadami komunalnymi.

OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 - Osiągnięcie oraz utrzymanie wymaganej prawem jakości powietrza atmosferycznego.

Cel nr 2 - Przeciwdziałanie globalnym zmianom klimatu poprzez sukcesywną redukcję emisji gazów cieplarnianych.

POZYSKIWANIE ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH I ENERGOOSZCZĘDNOŚĆ

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 - Wzrost udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w województwie (do 15% w 2020 roku).

Cel nr 2 - Zmniejszanie energochłonności gospodarki, zarówno w zakresie procesów wytwórczych, jak i świadczenia usług oraz konsumpcji.

OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU, ORAZ ZRÓWNO - WAŻONY ROZWÓJ LASÓW

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 - Zachowanie oraz ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Cel nr 2 – Przywracanie drożności lądowych i wodnych korytarzy ekologicznych umożliwiających przemieszczanie się zwierząt i funkcjonowanie populacji w regionie.

Cel nr 3 - Podnoszenie wartości krajobrazu na szczeblu lokalnym i regionalnym poprzez działania skierowane na ochronę, zrównoważone gospodarowanie, planowanie i odtwarzanie krajobrazów oraz uaktywnianie społeczeństwa w decydowaniu o losie otaczającego krajobrazu.

Cel nr 4 - Zachowanie korzystnego wpływu lasu na równowagę środowiska i warunki życia ludzi, w szczególności ochrona, zwiększanie, i przywracanie biologicznej różnorodności lasów na poziomie ekosystemowym, gatunkowym i genetycznym.

Cel nr 5 - Utrzymanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, umożliwiających zachowanie i odtworzenie funkcji lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych zgodnie z warunkami ekologicznymi istniejącymi w planowanych obszarach nasadzeń.

Cel nr 6 – Edukacja ekologiczna dotycząca racjonalnego użytkowania zasobów leśnych.

OCHRONA PRZED HAŁASEM

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 – Zmniejszenie uciążliwości hałasu, poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów.

OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 – Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych.

OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI UŻYTKOWEJ GLEB

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 - Przywracanie funkcji użytkowych i przyrodniczych terenom zdegradowanym oraz ich rekultywacja i włączenie do obiegu gospodarczego.

Cel nr 2 – Identyfikacja i likwidacja zagrożeń powierzchni ziemi.

Cel nr 3 - Ochrona zasobów gleb nadających się do wykorzystania rolniczego i leśnego przed ich przeznaczeniem na inne cele.

OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM - PRIORYTET 10

Cele średniookresowe:

Cel nr 1 – Ochrona mieszkańców i środowiska przed działaniem promieniowania elektromagnetycznego

1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana zgodnie z zakresem określonym w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) oraz zgodnie z zakresem uzgodnionym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie (pismo z dnia 4.05.2017r., znak: WOOŚ.411.2.2.2017.AP.2) i Podkarpackim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (pismo z dnia 7.04.2017r., znak: SNZ.9020.2.9.2017.AL) na podstawie art. 53 w/w ustawy.

Prace nad Prognozą rozpoczęto poprzez analizę zapisów dokumentów powiązanych z projektem POŚ oraz informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla przyjętych już dokumentów powiązanych z projektem POŚ. Następnie przeprowadzono analizy i oceny realizacji działań inwestycyjnych koniecznych do osiągnięcia celów określonych w POŚ pod kątem oddziaływania na środowisko. Wyniki analiz i ocen zostały przedstawione w tabelach:

- Ocena przewidywanego oddziaływania na środowisko działań wymienionych w POŚ (tabela 4.1-3). Jako kryterium przyjęto następujący zestaw oddziaływań: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne,
- Skutki realizacji zadań określonych w POŚ (tabela 4.1-4). Jako kryterium oceny przyjęto oddziaływanie zdefiniowane jako: neutralne, niekorzystne, potencjalnie niekorzystne, korzystne.

Przeprowadzono także analizę i ocenę przewidywanego znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów. Ostatnim etapem było przygotowanie tekstu Prognozy.

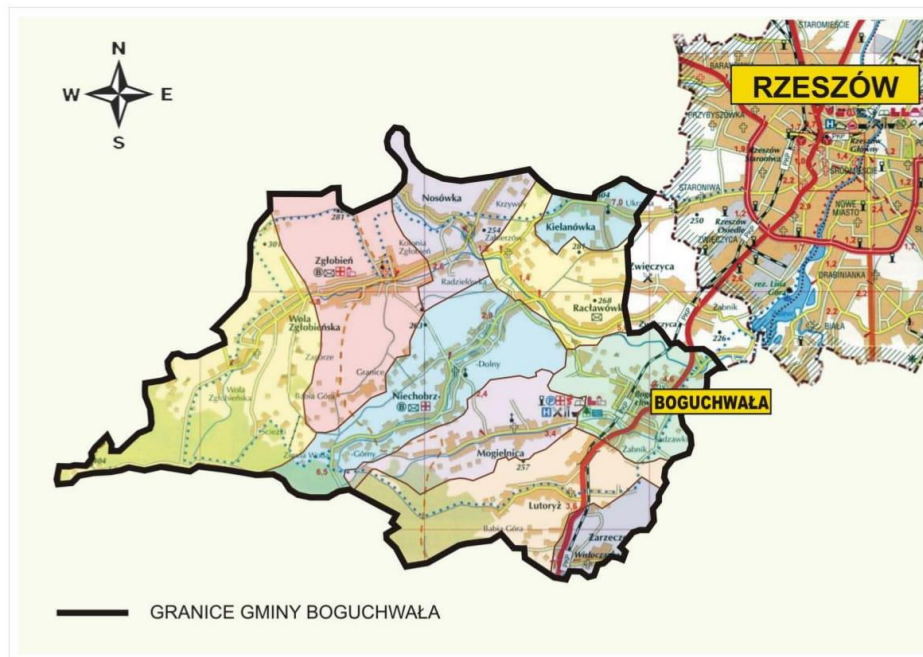
2 Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na obszarze objętym Programem z uwzględnieniem obszarów przewidywanych znaczącym oddziaływaniem

W niniejszym rozdziale przedstawiono podstawowe informacje dotyczące Gminy Boguchwała, istotne z punktu widzenia ochrony środowiska.

2.1 Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Boguchwała położona jest w powiecie rzeszowskim województwa podkarpackiego w jego centralnej części. Graniczy z nią 6 innych gmin: Świlcza od północnego zachodu, Rzeszów od północy, Tyczyn od wschodu, Lubenia od południowego-wschodu, Czudec od południa i Iwierzycze od zachodu. Powierzchnia Gminy wynosi 8 897 ha.

Gmina posiada korzystne położenie, przy drodze krajowej Nr 9 /Rzeszów – Krosno - przejście graniczne Barwinek/. Dogodne położenie komunikacyjne czyni gminę łatwo dostępną dla turystów.



Rysunek 2.1-1 Położenie Gminy Boguchwała [źródło: *Strategia Rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Boguchwała na lata 2008-2015*]

Od 1 stycznia 2008 roku Gminę tworzy 10 miejscowości:

- Miasto Boguchwała
- Lutoryż
- Mogielnica
- Raclawówka
- Nosówka
- Zarzecze
- Niechobrz
- Kiełanówka
- Zgłobień
- Wola Zgłobieńska



Rysunek 2.1-2 Podział administracyjny Gminy Boguchwała [źródło: *Strategia Rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Boguchwała na lata 2008-2015*]

2.2 Rzeźba terenu i geologia

Pod względem geologicznym omawiany teren obejmuje fragmenty dwóch zasadniczych jednostek: Karpat Zewnętrznych i Zapadliska Przedkarpackiego. Zapadlisko obejmujące północną część Gminy wypełniają trzeciorzędowe mioceńskie iły krakowskie, których miąższość wynosi ponad 100 m. Na łąkach zalegają utwory pochodzenia wodnolodowcowego wykształcone jako gliny, żwiry i piaski. Budowa geologiczna jest dość urozmaicona. Rzeźba terenu ukształtowała się w okresie trzeciorzędu. Między pasmami wyżyn znajdują się długie doliny.

- Kotlina Sandomierska – wytworzyła się w okresie trzeciorzędu i tworzą ją głównie iły i piaski;
- Pogórze Karpackie - zbudowane jest z układów fliszowych, złożonych ze skał osadowych. Występują naprzemianległe warstwy piasków i łupków ilastych.

Utwory te przykryte są warstwą utworów eolicznych wykształconych jako lessy i utwory lessopodobne. Miąższość tych utworów wynosi od 14 do ponad 20 metrów. Karpaty Zewnętrzne budują utwory fliszowe.

Na badanym terenie są to warstwy krośnieńskie i łupki menilitowe jednostki skolskiej. W okolicach wsi Niechobrz Górny występują złoża wapieni litotamniowych. Złoże to należy do utworów „mioceńskiej zatoki Rzeszowa” wypełnionej morskimi osadami dolnego tatanu, zalegającymi niezgodnie przekraczającą na fliszu karpackim.

Na terenie Gminy Boguchwała wyróżniono następujące jednostki geomorfologiczne przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 2.2-1 Jednostki geomorfologiczne na terenie Gminy Boguchwała

	Część południowo – zachodnia	Część północno-wschodnia
--	------------------------------	--------------------------

Strefa	Alpejska	Alpejska
Prowincja	Karpaty	Kotliny Podkarpackie
Podprowincja	Karpaty Zachodnie	Kotliny Podkarpackie Zachodnie
Makroregion	Karpaty Zewnętrzne	Kotlina Sandomierska
Mezoregion	Pogórze	Rynna Podkarpacka
Region	Pogórze Strzyżowskie	-

Pod względem morfologicznym obszar Gminy Boguchwała jest zróżnicowany. Przeważająca część badanego terenu położona jest w obrębie Podgórze Rzeszowskiego (Rynna Podkarpacka), w obrębie którego wydzielono: wierzchowinę lessową, doliny boczne i doliny miechowate. Gmina Boguchwała charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu oraz pokrywą glebową, na którą składają się: przeważnie lessy i pyły sprzyjające powstawaniu niekorzystnych zjawisk jakimi są osuwiska i erozja gleb. Złoża naturalne Gminy Boguchwała to pokłady wapienia, glinki,ropy naftowej i gazu ziemnego, żwiru i piasku.

2.3 Gleby

Gleby stanowią podstawowy nieodnawialny element środowiska przyrodniczego, który charakteryzuje się określonymi właściwościami chemicznymi, fizycznymi i biologicznymi ukształtowanymi pod wpływem działania naturalnego procesu glebotwórczego. Dominującą funkcją Gminy Boguchwała jest rolnictwo i leśnictwo, w konsekwencji przeważają tu grunty rolne i leśne. W wyniku rolniczej i pozarolniczej (przemysłowej) działalności człowieka właściwości te mogą ulegać zmianom, może nastąpić pogorszenie lub poprawa żyzności gleby. Rozwój przemysłu spowodował gromadzenie się w glebie i rosnących na niej roślinach pierwiastków śladowych zwanym „metalami ciężkimi”. Szczególnie niebezpieczne dla środowiska są zanieczyszczenia pyłowe i gazowe zawierające toksyczne substancje, emitowane przez hutnictwo, górnictwo, metalurgię, gospodarkę komunalną i transport.

Tabela 2.3-1 Powierzchnia geodezyjna Gminy wg kierunków wykorzystania, 2014 r. [źródło: Bank Danych Lokalnych]

Powierzchnia geodezyjna Gminy wg kierunków wykorzystania		
rodzaj	ha	udział % w powierzchni Gminy
użytki rolne	6 958	78,21
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1 300	14,61
grunty pod wodami	55	0,62
grunty zabudowane i zurbanizowane	567	6,37
nieużytki	16	0,18
tereny różne	0	0,00
razem	8 896	100

W obrębie Gminy Boguchwała występują gleby powstałe z różnego rodzaju skały macierzystej, co powoduje duże zróżnicowanie typów gleb. Zmienność typologiczna związana jest z budową geologiczną, morfologią terenu, stosunkami wodnymi, charakterem szaty roślinnej oraz działalnością człowieka. Cała Gmina posiada dogodne warunki do prowadzenia upraw rolniczych i ogrodnictwa.

Stan gleb Gminy jest na ogół dobry, podstawowymi czynnikami degradacji gleb są zjawiska erozyjne, zakwaszenie gleb oraz zanieczyszczenie substancjami chemicznymi.

Większość gleb mieści się w I klasie czystości pod względem zawartości metali ciężkich. W obrębie doliny Wisłoka z osadów aluwialnych współczesnych teras powstały gleby typu mad, głównie brunatnych. W glebach tych poziom próchniczny jest z reguły dobrze wykształcony, o miąższości 20 – 30 cm i większej i dużej zawartości próchnicy. Gleby te charakteryzują się korzystnym układem stosunków wodnych. Biorąc pod uwagę ich skład granulometryczny dominują mady średnio ciężkie i ciężkie do uprawy mechanicznej.

Mady charakteryzują się odczynem słabo kwaśnym lub obojętnym. Są to gleby zasobne w przyswajalne dla roślin składniki pokarmowe. Na tych glebach można uprawiać wszystkie, bardziej wymagające rośliny uprawne, łącznie z warzywami, uzyskując dość wysokie i wierne plony. Rolniczą przestrzeń produkcyjną tego obszaru należy szczególnie chronić.

W obrębie Podgórze Rzeszowskiego, przeważają gleby typu brunatnych wylugowanych i pseudobielicowych, wytworzonych z lessów, często czarnoziemów zdegradowanych i deluwialnych. Są to gleby o dobrej jakości, odznaczające się dobrym i średnim stopniem kultury, zaliczane do gleb klasy I – II – III b objętych ochroną przed użytkowaniem nierolniczym.

Na terenie Gminy dominują gleby lessowe i mady rzeczne. Zdecydowana większość gleb zaliczonych jest do I, II i III klasy bonitacyjnej i tworzą pszenno bardzo dobry i pszenno dobry kompleks glebowy, stanowią one 80% gruntów ornych o uregulowanych stosunkach wodnych.

Gleby o średniej produktywności tj. IV klasy bonitacyjnej stanowią 15%, a gleby o niższej produktywności tj. V i VI klasy bonitacyjnej zajmują około 5% gruntów ornych.

Badania gleb na poziomie krajowym realizowane są przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. W 2015 r. został rozpoczęty piąty cykl badań wykonywanych co 5 lat. Badania prowadzone w ramach krajowej sieci obejmują 216 punktów zlokalizowanych na glebach ornych na terenie całego kraju. Na obszarze Gminy Boguchwała nie został wyznaczony żaden z punktów pomiarowo-kontrolnych. Z wyliczeń przekazanych przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Rzeszowie wynika, że powierzchnia objęta badaniami w latach 2013-2016 nie przekracza 4% ogółu gruntów użytkowanych rolniczo w Gminie.

Zrównoważony i właściwy poziom składników pokarmowych w glebie wpływa na uzyskanie wysokich plonów o niskiej zawartości metali ciężkich. Zarówno niedobór jak i nadmiar składników odżywczych w glebie może być czynnikiem ograniczającym wielkość i pogarszającym jakość plonów. Racjonalne nawożenie powinno opierać się na wynikach analiz chemicznych gleby, określających jej zasobność w składniki mineralne oraz wymaganiach pokarmowych uprawianych gatunków roślin.

2.4 Surowce naturalne

Wykaz złóż kopalni zlokalizowanych na terenie Gminy Boguchwała zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego.

Tabela 2.4-1 Złóża kopalni terenu Gminy Boguchwała [źródło: Państwowy Instytut Geologiczny]

Kod	ID	Nazwa złoża	Opis położenia	Stan zagospodarowania	Kopalina wg Nkz
IB	2376	Kielanówka	-	eksploatacja złoża zaniechana	Złóża kopalni ceglarskich

GZ	4617	Kielanówka-Rzeszów	-	złoże zagospodarowane	Złóża gazu ziemnego
KN	15409	Lutoryż	Lutoryż	złoże zagospodarowane	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych
W W	2579	Niechobrz Górny	Niechobrz Górny	złoże rozpoznane szczegółowo	Złóża wapieni i margli dla przemysłu wapienniczego i cementowego
KD	10516	Niechobrz I	Niechobrz	złoże skreślone z bilansu zasobów	Złóża łupków łyszczykowych, fengitowych, sercytowych, fyllitowych
W W	8765	Niechobrz II	Niechobrz Górny	złoże rozpoznane szczegółowo	Złóża pozostałych kopalin wapienowych
NR	4925	Nosówka	Niechobrz, Nosówka, Zgłobień	złoże zagospodarowane	Złóża ropy naftowej i gazu ziemnego
KN	3803	Zwięczyca	Zwięczyca	eksploatacja złoża zaniechana	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych

Na terenie Gminy Boguchwała znajduje się złoża ropy naftowej i gazu ziemnego, zlokalizowane w rejonie wsi Nosówka. Dla złoża utworzony został obszar górniczy „Nosówka” (załącznik nr 1). Ropa z tego złoża jest ropą parafinową i beziarkową.

W północnej części Gminy, na terenie wsi Kielanówka znajduje się złożo gazu ziemnego, dla którego został utworzony obszar górniczy „Kielanówka – Rzeszów-1” (załącznik nr 2).

2.5 Klimat

Gmina Boguchwała leży w obrębie dwóch dzielnic rolniczo-klimatycznych:

- Dzielnic Sandomiersko-Rzeszowskiej
- Dzielnic Podkarpackiej

Dzielnica Sandomiersko-Rzeszowska charakteryzuje się okresem wegetacyjnym trwającym 210 – 220 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,5°C przy amplitudzie miesięcznej do 23°C, z najcieplejszym lipcem 17,6°C i najchłodniejszym styczniem -5,2°C. Liczba dni mroźnych waha się w przedziale 17,6-18,1 w styczniu i 3,6 – 13,7 w grudniu, do 5,5 w marcu. Ogółem notuje się średnio w roku 51,1 dni mroźnych. Największa liczba dni gorących występuje w lipcu i wynosi 11,4 dnia. Okres letni (średnia temperatura dobowa powyżej 15°C) trwa 90-100 dni w roku, natomiast dni z temperaturą poniżej zera obserwuje się średnio 121 w roku.

W Dzielnic Podkarpackiej występuje klimat umiarkowany. Średnia roczna temperatura waha się w granicach 8,3°C a w okresie wegetacji wynosi około 13,6°C. Warunki wilgotnościowe nie odbiegają od średnich krajowych. Najbardziej wilgotnymi miesiącami są listopad i grudzień (86-88% wilgotności względnej), najmniej czerwiec i maj. Z przebiegiem temperatury i wilgotności powietrza związane jest występowanie mgieł i zamglenia, których największa ilość przypada na ostatnie miesiące roku. Bardziej zmienny jest rytm dobowy wilgotności z maksimum w godzinach nocnych i minimum w południowych. Napływ suchego powietrza z południa w postaci wiatrów jasielsko-sanockich jest zwykle przyczyną zaburzenia tego rytmu.

Wiatry w makroskali rejonu Gminy Boguchwała zdominowany jest napływem powietrza zachodniego i wschodniego oraz modyfikującą rolę doliny Wisłoka i gór sterujących wiatrami z południa i południowego-zachodu. Ciszę i wiatry do 1 m/s występują około 8,6% w roku.

Przebieg roczny zachmurzenia jest typowy. Najbardziej chmurne są miesiące jesienno-zimowe, najmniej wiosenne i letnie. Ilość dni pogodnych z zachmurzeniem wynosi 45, pochmurnych około 150. Opady letnie są najwyższymi w ciągu roku, średnio wynoszą one 90-98 mm. W półroczu chłodnym pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio 83 dni. Roczna suma opadów wynosi około 650 mm.

Priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach przedstawiono w dokumencie *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, obejmują m.in.:

- Zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu.
- Przygotowanie systemu energetycznego do zmienionych warunków z uwzględnieniem szczytu zimowego i letniego zapotrzebowania na energię.
- Przygotowanie strategii, planów ochrony, programów ochrony lub planów zadań ochronnych w zakresie ochrony przyrody z uwzględnieniem zmian warunków klimatycznych.
- Opracowanie zasad zabudowy obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i chronionych, obszarów zieleni w miastach, pasa nadbrzeża oraz budowy obiektów użyteczności publicznej.
- Ograniczenie skutków zdrowotnych stresu termicznego i nadzwyczajnych zdarzeń klimatycznych u wrażliwych grup ludności.

2.6 Wody powierzchniowe, podziemne

Wody powierzchniowe

Obszar Gminy Boguchwała położony jest w obrębie zlewiska Morza Bałtyckiego. Odwadnia go rzeka Wisłok należąca do zlewni górnej Wisły, z czego Wisłok należy do dorzecza Sanu. Charakterystycznym zjawiskiem jest duża nierównomierność przepływów wynikająca m.in. ze zmienności zasilania opadami i warunków terenowych. Z uwagi na mało przepuszczalne podłoże spływ odbywa się w znacznym stopniu powierzchniowo, wskutek posuchy występują bardzo małe przepływy, a w okresach deszczowych gwałtowne. W ciągu roku maksymalny odpływ w Wisłoku i rzekach lokalnych Gminy występuje w miesiącach marzec - kwiecień, natomiast minimum odpływu obserwowane jest najczęściej w miesiącu wrześniu.

Tabela 2.6-1 Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze gminy

L p.	Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Typ JCWP	Status	Ocena stanu	Cel środowiskowy	Nazwa obszaru chronionego na którym występuje JCWP
	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP					
1	PLRW200015226559	Wisłok od Stobnicy do zb.Rzeszów	Średnia rzeka wyżynna - wschodnia	silnie zmieniona część wód	zły	dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego - Wisłok od Zbiornika Rzeszów do Stobnicy oraz dobry stan chemiczny	Wisłok Środkowy z Dopływami
2	PLRW20006218869	Bystrzyca (bez Budzisz)	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych	silnie zmieniona część wód	zły	Dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny	Puszcza Sandomierska
3	PLRW200062265589	Lubcza	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych	silnie zmieniona część wód	zły	Dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny	-
4	PLRW20006226596	Przyrwa	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych	silnie zmieniona część wód	zły	Dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny	-
5	PLRW200019226739	Wisłok od Zb. Rzeszów do Starego Wisłoka	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta	silnie zmieniona część wód	dobry	dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego - Wisłok od Starego Wisłoka do Zbiornika Rzeszów, dobry stan chemiczny	-
6	PLRW20000226579	zb. Rzeszów	Typ nieokreślony	silnie zmieniona część wód	dobry	dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego - Zbiornik Rzeszów, dobry stan chemiczny	Wisłok Środkowy z Dopływami



7	PLRW20006226556	Mogielnica	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych	naturalna	zły	Dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny	-
---	-----------------	------------	---	-----------	-----	--	---

Tabela 2.6-2 Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych

Lp.	Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Odstępstwo	Typ odstępstwa	Uzasadnienie
	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP				
1	PLRW200015226559	Wisłok od Stobnicy do zb.Rzeszów	zagrożona	tak	przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r.: - brak możliwości technicznych	Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.



2	PLRW2000621886 9	Bystrzyca (bez Budziska)	zagrożona	tak	przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r.: - brak możliwości technicznych, - dysproporcjonalne koszty	Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
3	PLRW2000622655 89	Lubcza	zagrożona	tak	przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r.: - brak możliwości technicznych, - dysproporcjonalne koszty	Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
4	PLRW2000622659 6	Przyrwa	zagrożona	tak	przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r.: - brak możliwości technicznych, -	Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu



					dysproporcjonalne koszty	ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
5	PLRW200019226739	Wisłok od Zb. Rzeszów do Starego Wisłoka	zagrożona	tak	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: do 2027 r. - brak możliwości technicznych	Brak możliwości technicznych. W programie działań zaplanowano działanie opracowanie wariantowej analizy sposobu udrożnienia budowli piętrzących na odcinku cieką istotnego - Wisłok ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej obejmującej szczegółową analizę lokalnych uwarunkowań, mającą na celu dobór optymalnych rozwiązań technicznych. Wdrożenie konkretnych działań naprawczych będzie możliwe dopiero po przeprowadzeniu ww. analiz.
6	PLRW20000226579	zb. Rzeszów	niezagrożona	nie	nie dotyczy	nie dotyczy
7	PLRW20006226556	Mogielnica	zagrożona	tak	przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r.: - brak możliwości technicznych, - dysproporcjonalne koszty	Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.



JCWP „Wisłok od Stobnicy do Zbiornika Rzeszów” przepływa w kierunku północnwschodnim przez południowo-zachodnią część powiatu rzeszowskiego, wzdłuż granic Gmin Lubenia, Boguchwała i Tyczyn.

W dalszej części płynie przez obszar Miasta Rzeszowa w dzielnicy Zwiężczyca do Zbiornika Rzeszów. Ocena stanu JCWP została wykonana na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2011, 2014 i 2015 w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym „Wisłok – Zwiężczyca” (punkt składa się z 2 stanowisk pomiarowych i jest jednocześnie punktem monitorowania obszarów chronionych). Stanowisko pomiarowe na potrzeby poboru elementów fizykochemicznych i chemicznych zlokalizowane jest poza obszarem powiatu rzeszowskiego, w mieście Rzeszowie w dzielnicy Zwiężczyca. Stanowisko pomiarowe na potrzeby poboru elementów biologicznych zlokalizowane jest w we wsi Zarzeczce (Gmina Boguchwała).

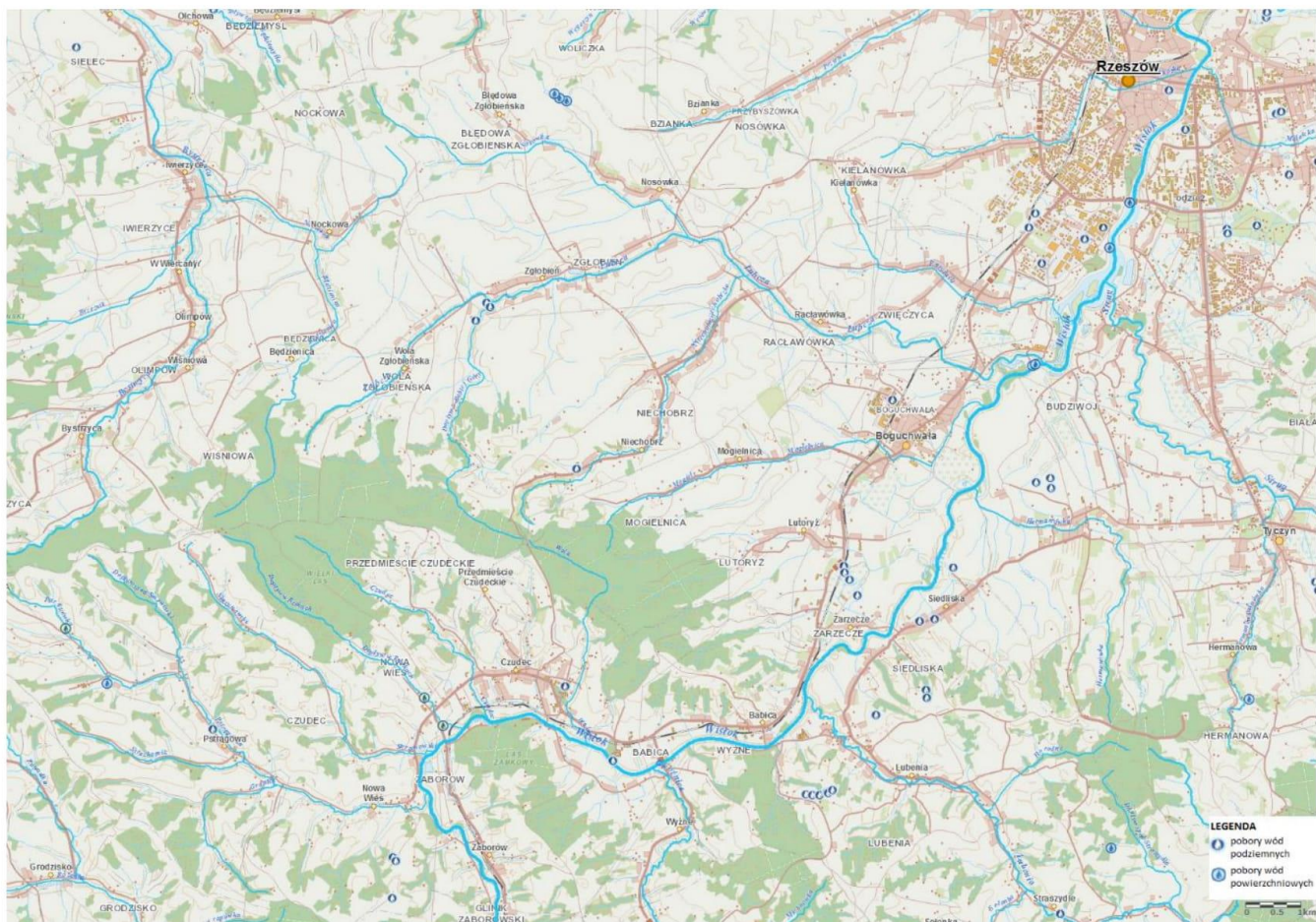
Ocena stanu JCWP objęła ocenę potencjału ekologicznego (silnie zmieniona część wód), ocenę stanu chemicznego, ocenę stanu wód w obszarach chronionych oraz wynikową ocenę stanu wód. Parametrami biologicznymi badanymi w JCWP były: fitobentos (wskaźnik IO oceniony na poziomie klasy IV), makrofity (wskaźnik MIR oceniony na poziomie klasy IV) oraz makrobezkręgowce bentosowe (wskaźnik MMI oceniony na poziomie klasy IV). Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w II klasie potencjału ekologicznego. Elementy fizykochemiczne, w tym specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne, sklasyfikowano w II klasie potencjału ekologicznego. JCWP osiągnęła słaby potencjał ekologiczny (w klasyfikacji zdecydowały parametry biologiczne) i stan chemiczny poniżej dobrego (ocena stanu chemicznego wykazała przekroczenie środowiskowych norm jakości w przypadku WWA). W odniesieniu do oceny spełniania wymagań określonych dla obszarów chronionych, JCWP osiągnęła analogicznie słaby potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego. W związku ze słabym potencjałem ekologicznym i niekorzystnym stanem chemicznym, we wszystkich obszarach chronionych nie były spełnione wymagania ogólne. JCWP nie spełniła ponadto wymagań dodatkowych określonych dla obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych – stwierdzono eutrofizację wód (wskaźnik decydujący o eutrofizacji – fitobentos). W JCWP stwierdzono spełnienie wymagań dodatkowych określonych dla obszarów chronionych przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (fizykochemia – kategoria A2, mikrobiologia – kategoria A3). W obszarach chronionych stwierdzono zły stan wód. JCWP nie osiągnęła dobrego stanu z uwagi na słaby potencjał ekologiczny, niekorzystny stan chemiczny oraz zły stan wód w obszarach chronionych.

Wody podziemne

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.) w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, mogą być ustanawiane:

- 1) strefy ochronne ujęć wody;
- 2) obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.





Rysunek 2.6-1 Lokalizacja gminy względem ujęć wód powierzchniowych i podziemnych



Strefę ochronną ujęcia wody, zwaną "strefą ochronną", stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody.

Strefę ochronną dzieli się na teren ochrony:

- bezpośredniej;
- pośredniej.

Dopuszcza się ustanowienie strefy ochronnej obejmującej wyłącznie teren ochrony bezpośredniej, jeżeli jest to uzasadnione lokalnymi warunkami hydrogeologicznymi, hydrologicznymi i geomorfologicznymi oraz zapewnia konieczną ochronę ujmowanej wody.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie w dniu 12 października 2016 r ogłosił Obwieszczenie Nr 1/2016 w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody powierzchniowej „Zwiężczyca” z rzeki Wisłok w km 68+020 i 68+080 w Rzeszowie, Miasto Rzeszów, powiat rzeszowski. Załącznik nr 1 stanowi Rozporządzenie nr 6/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody powierzchniowej „Zwiężczyca” z rzeki Wisłok w km 68+020 i 68+080 w Rzeszowie, Miasto Rzeszów, powiat rzeszowski.

W rozporządzeniu strefę ochronną podzielono na:

- 1) teren ochrony bezpośredniej o łącznej powierzchni ok. 1,5 ha, obejmujący koryto rzeki Wisłok od km 68+010 do km 68+200, co odpowiada odcinkowi 190 m wraz ze zwierciadłem wody, pasem gruntu o szerokości 15-20 m na obu brzegach rzeki, liczony od linii styku zwierciadła wody normalnej (198 m n.p.m.) oraz obiektami ujęć wody "Zwiężczyca I" i "Zwiężczyca II",
- 2) teren ochrony pośredniej o łącznej powierzchni ok. 10500 ha, obejmujący zlewnię rzeki Wisłok od km 68+200 do km 74+000 biegu rzeki tj. od ujścia potoku Lubcza do rzeki Wisłok do mostu na drodze powiatowej Nr 1405K relacji Zarzecze-Siedliska wraz z prawo- i lewobrzeżnymi dopływami rzeki Wisłok na tym odcinku, a także całą zlewnię potoku Lubcza.

Na terenie ochrony bezpośredniej obowiązują zakazy i nakazy, o których mowa w art. 53 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne. Na terenie ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych oraz powierzchniowych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody, a także należy:

- 1) odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- 2) zagospodarować teren zielenią;
- 3) odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- 4) ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice oznaczyć zgodnie z art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne.

Na terenie ochrony pośredniej zabrania się:

- 1) wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, z wyłączeniem spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych:



- a) wód opadowych i roztopowych, o których mowa w art. 9 ust 1 pkt 14 lit. c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne,
 - b) oczyszczonych ścieków pochodzących z oczyszczalni komunalnych, przydomowych i przemysłowych,
 - c) ścieków pochodzących z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych lub ryb innych niż łososiowate, jeżeli wzrost zawartości poszczególnych substancji w wykorzystanych wodach przekracza:
 - Pięciodobowe biochemiczne zapotrzebowanie tlenu (BZT₅): 3 mg O₂ /l,
 - Chemiczne zapotrzebowanie tlenu (ChZT_{Cr}): 7 mg O₂ /l,
 - Zawiesiny ogólne: 6 mg/l,
 - Azot ogólny: 1 mg N/l,
 - Fosfor ogólny: 0,1 mg P/l;
- 2) przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych;
 - 3) lokalizowania nowych magazynów ropy naftowej i produktów ropopochodnych o pojemności zbiorników powyżej 5000 l i rurociągów do ich transportu (z wyłączeniem gazu płynnego) oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, a także substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;
 - 4) budowy torów kolejowych, dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych oraz mostów na ich ciągach, a także parkingów bez ujmowania wód opadowych i roztopowych w systemy kanalizacji deszczowej zamkniętej lub otwartej w postaci rowów izolowanych oraz bez urządzeń zapewniających oczyszczanie ich przed wprowadzaniem do wód i do ziemi, do poziomu wymaganego przepisami odrębnymi;
 - 5) lokalizowania składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
 - 6) prowadzenia ferm chowu lub hodowli zwierząt, bez posiadania zbiornika na gnojowicę i gnojówkę oraz szczelnej płyty gnojowej;
 - 7) mycia pojazdów mechanicznych poza myjniami usługowymi, posiadającymi zamknięte obiegi wody lub podłączonymi do kanalizacji sanitarnej;
 - 8) realizowania budownictwa mieszkalnego oraz urządzania kempingów bez przyłączenia do kanalizacji zbiorczej, a w przypadku braku takiej kanalizacji, bez wyposażenia w szczelny zbiornik do gromadzenia ścieków lub przydomową oczyszczalnię ścieków. Po zrealizowaniu systemu kanalizacji zbiorczej wprowadza się obowiązek przyłączenia do niej istniejących obiektów budownictwa mieszkalnego oraz kempingów w terminie nie dłuższym niż 2 lata od wykonania kanalizacji, a w przypadku urządzeń mających ważne pozwolenie wodnoprawne do czasu jego wygaśnięcia;
 - 9) lokalizowania nowych cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych w odległości mniejszej niż 150 m od studzien, źródeł i strumieni;
 - 10) urządzania przyzmy kiszonkowych i obornikowych bez szczelnej izolacji od podłoża;
 - 11) stosowania środków ochrony roślin, które według zezwolenia na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu są klasyfikowane jako niebezpieczne dla środowiska;
 - 12) prowadzenia robót ziemnych w pasie do 50 m po obu stronach cieków bez wcześniejszego powiadomienia użytkownika ujęcia wody.

Granice terenu ochrony pośredniej należy oznaczyć zgodnie z art. 57 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne. Lokalizację tablic informacyjnych określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

Poniżej przedstawiono położenie strefy ochronnej ujęcia wody powierzchniowej „Zwiężczyca”. W okolicy gminy nie znajduje się strefa ochronna ujęcia wody podziemnej.





Rysunek 2.6-2 Lokalizacja gminy względem stref ochronnych

Wody podziemne

Według Centralnego Banku Danych Hydrogeologicznych na terenie Gminy Boguchwała znajduje się 25 ujęć, tj. ujęcia wód podziemnych oraz wchodzące w ich skład obiekty hydrogeologiczne – źródła, otwory eksploatacyjne, badawcze i obserwacyjne. Nie wyznaczono punktu monitoringowego wód podziemnych na obszarze Gminy.

Na terenie Gminy występuje 8 punktów poboru wód podziemnych, m.in.:

- SUW Wola Zgłobieńska
- SUW Niechobrz
- SUW Lutoryż

Wody podziemne jako jeden z elementów środowiska podlegają szczególnej ochronie. Stanowiąc ważne źródło wody pitnej muszą być systematycznie badane w celu wykrycia ewentualnego zagrożenia ich jakości. Zalegają na różnych głębokościach i w różnych formacjach geologicznych. Obszar całej Gminy charakteryzuje się dość zmiennymi parametrami hydrogeologicznymi, według których można wyróżnić trzy obszary o odmiennych warunkach hydrogeologicznych.

Obszar I obejmuje dolinę rzeki Wisłok oraz doliny boczne jego większych dopływów, w obrębie których poziom wód gruntowych związany z osadami czwartorzędowymi występuje w serii piaszczysto – żwirowej podścielającej mady rzeczne. Występuje ono w postaci swobodnego, lokalnie lekko napiętego zwierciadła. Miąższość warstwy wodonośnej jest niewielka, tylko lokalnie przekracza kilka metrów. Zasilany jest przez infiltrujące wody poopadowe oraz wody aluwialne Wisłoka i jego dopływów. Z powodu braku ciągłej i znacznej



miąższości warstwy izolującej, wody tego poziomu narażone są na zanieczyszczenia, które mogą się przedostać z wodami infiltrującymi od powierzchni terenu.

Obszar II obejmuje fragmenty Gminy zaliczane do wierzchowiny Podgórze Rzeszowskiego. W obrębie tego terenu wody gruntowe poziomu czwartorzędowego związane są z osadami piaszczysto – lodowcowego, podścielającymi osady lessowe. Powoduje to, że wydajność tego poziomu jest bardzo zróżnicowana. Notowane są wydajności od 1,0 do 5,0 m³/h. Lokalnie mogą występować obszary bezwodne. Zasilanie tego poziomu odbywa się głównie przez infiltrujące wody poopadowe. W okresach wzmożonego zasilania na soczewkach gruntów mniej przepuszczalnych mogą występować sączenia wód śródlądowych o różnej wydajności.

Obszar III obejmuje fragmenty Pogórze Strzyżowskiego, w obrębie którego występują bardzo skomplikowane warunki hydrologiczne. Wody gruntowe związane są ze szczelinami w skałach piaskowych i wapiennych litotamniowych. Nie tworzą one ciągłego, jednego poziomu. Wydajność tych wód z reguły jest niewielka. Tylko lokalnie ujęcia lokalizowane w strefie uskoku tektonicznych wykazują znaczną wydajność. W przykrywających skały fliszowe osadowych zboczach, na wkładkach gruntów mniej przepuszczalnych, w okresach wzmożonego zasilania, występują poziomy wód zawieszonych, o różnych, zazwyczaj niewielkich wydajnościach.

Wody podziemne mają duże znaczenie jako źródło zaopatrzenia ludności Gminy w wodę pitną. Działalność człowieka stwarza dla nich duże zagrożenie, dlatego istotne jest śledzenie zmian jakości wód podziemnych, określenie trendów i dynamiki zmian. Wody podziemne wykorzystywane są głównie na potrzeby gospodarstw domowych, podmiotów gospodarczych oraz w obiektach użyteczności publicznej.

Gmina Boguchwała położona jest na obszarze trzech jednolitych części wód podziemnych. Ich wykaz zawarty jest w poniższej tabeli.



Tabela 2.6-3 Wykaz jednolitych części wód podziemnych zlokalizowanych na obszarze gminy

Lp.	Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Ocena stanu		Cel środowiskowy	Ocena ryzyka
	Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	ilościowego	chemicznego		
1	PLGW2000152	152	dobry	dobry	dobry stan ilościowy i chemiczny	niezagrożona
2	PLGW2000153	153	dobry	dobry	dobry stan ilościowy i chemiczny	niezagrożona
3	PLGW2000134	134	dobry	dobry	dobry stan ilościowy i chemiczny	niezagrożona

Na terenie Gminy brak jest punktu monitoringowego wód podziemnych.

Zagrożenia

Obszary problemowe wynikające z aktualnego stanu środowiska na terenie Gminy Boguchwała to niezadowolający stan wód powierzchniowych, tj. JCWP osiągnęła słaby potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego.

Na terenie Gminy Boguchwała znajdują się obszary szczególnie narażone na podtopienia. Obszary te zostały przedstawione na poniższym rysunku, zaznaczone kolorem różowym.



Rysunek 2.6-3 Obszar Gminy Boguchwała zagrożony podtopieniem [źródło: <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>]

2.7 Walory przyrodnicze i chronione elementy środowiska

Natura 2000

Program NATURA 2000 został powołany celem utworzenia ekologicznej sieci Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO) oraz Obszarów Specjalnej Ochrony (OSO).

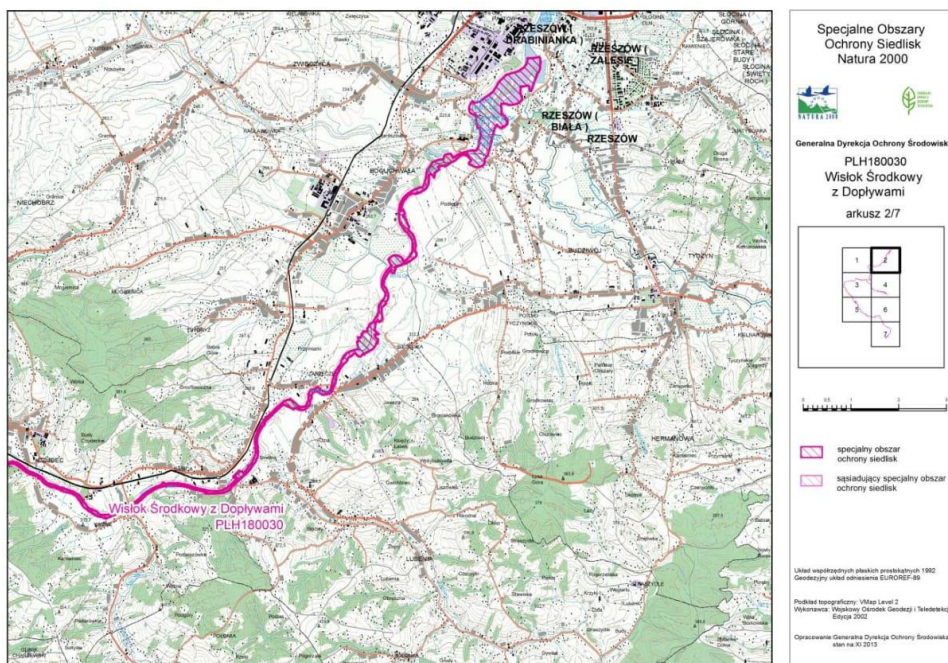
Na terenie Gminy Boguchwała podlega ochronie jako Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami”. Obszar ten został wyznaczony w 2011 roku i swym zasięgiem obejmuje następujące Gminy: Wiśniowa, Domaradz, Besko, Krosno, Niebylec, Haczów, Frysztak, Korczyna, Krościenko Wyżne, Rzeszów, Rymanów, Czudec, Boguchwała, Wojaszówka, Strzyżów, Lubenia.

Obszar obejmuje rzekę Wisłok od zbiornika Besko do Rzeszowa wraz ze Stobnicą od mostu w miejscowości Domaradz. W miejscowości Besko (poniżej zbiornika) rzeka opuszcza górską część zlewni i wpływa w rozległy i płaski obszar Dołów Jasielsko-Sanockich - podgórski fragment zlewni.

Obszar jest ostoją wielu cennych z przyrodniczego punktu widzenia gatunków ryb. Stwierdzono tu ponad 30 gatunków ryb, w tym dziesięć gatunków objętych ochroną gatunkową (rozporz. Min. środ., 28.09.2004): minóg strumieniowy, kiełb Kesslera, kiełb białopłetwy, piekielnica, różanka, głowacz białopłetwy, głowacz przęgopłetwy, koza, śliz, piskorz.

Z ryb wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG w rzekach ostoi "Wisłok środkowy z Dopływami" występują (lub bardzo prawdopodobne jest występowanie): minóg strumieniowy, kiełb białopłetwy, kiełb Kesslera, boleń, brzanka, głowacz białopłetwy, różanka, koza, piskorz. Ponadto Wisłok jest jedną z ważniejszych rzek przewidzianych do restytucji łososia, troci wędrownej i certy. Obszar stanowi także dużą, izolowaną ostoję gatunków łąk zmiennowilgotnych. Licznie występują też modraszki z rodzaju *Maculinea*, w tym szczególnie cenny *M. nausithous*.





Rysunek 2.7-1 Obszar Natura 2000 Wisłok Środkowy z Dopływami [źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl/>]

Obszar chronionego krajobrazu

Gmina Boguchwała leży w obszarze Strzyżowsko-Sędziszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który zajmuje powierzchnię 14 312 ha i rozpościera się na terenie Gmin: Iwierzycze, Sędziszów Małopolski, Wielopole Skrzyńskie, Boguchwała, Czudec i Strzyżów w obrębie trzech powiatów. Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje fragment Pogórza Strzyżowskiego. Krajobraz ma charakter rolniczy. Cechą charakterystyczną jest obecność pokrywy lessowej w jego północnej części oraz strefy przejściowej do pokryw fliszowych w części południowej. Obszar ten bardzo ciekawo krajobrazowo charakteryzuje się dużą różnorodnością ukształtowania powierzchni. Występują tu wąwozy lessowe, podmokłe łąki i spore kompleksy leśne. Dominują grądy a w obniżeniach buczyna karpacka i łąki podgórskie wzdłuż potoków. Spotyka tu się łąki wilgotne z ostrożeńcem oraz rajgrasem wyniosłym. Do gatunków chronionych na tym obszarze można zaliczyć: lepiężnik biały, bluszcz pospolity, lilia złotogłów, podkolan biały, wawrzynek wilcze łyko, bocian czarny, jarząbek, dzięcioł średni, słowik szary, kruk, grubodziób.

W obrębie Strzyżowsko – Sędziszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położony jest rezerwat „Wielki Las”, który obejmuje ochroną jeden z cenniejszych pod względem przyrodniczym fragmentów żywej buczyny karpackiej, porastającej wyższe partie Pogórza Dynowskiego.

Pomniki przyrody

Zgodnie z informacjami Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na terenie Gminy Boguchwała znajduje się 5 pomników przyrody, są to pojedyncze drzewa.



Lasy

Lasy na terenie Gminy Boguchwała są objęte zasięgiem działania Nadleśnictwa Strzyżów, dla którego został opracowany Program ochrony przyrody, stanowiący część "Planu Urządzenia Lasu sporządzony na lata od 2014 do 2023 dla Nadleśnictwa Strzyżów" na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2014 r. Plan Urządzenia Lasu został sporządzony zgodnie z zasadą zrównoważonej gospodarki leśnej, a jego realizacja gwarantuje zachowanie bogactwa biologicznego oraz kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów. Racjonalna gospodarka leśna na terenie lasów znajdujących się na obszarze Gmin Boguchwała prowadzona będzie w oparciu o Plan Urządzenia Lasu.

Głównymi gatunkami drzewostanów omawianego obszaru są buk i jodła, występują one na około 58% powierzchni lasów państwowych i 50% powierzchni lasów niepaństwowych. Z pozostałych gatunków spory udział mają : sosna ok.19%, dąb, grab, brzoza, olsza i jesion. Lasy omawianego obszaru pełnią rolę: ochronną (woda, erozja), społeczną (zdrowotna, kulturotwórcza, dydaktyczna) i gospodarczą, (źródło surowców i miejsce pracy).

Nadleśnictwo Strzyżów prowadzi trwale zrównoważoną gospodarkę leśną na podstawie Planu Urządzenia Lasu sporządzonego na lata 2014-2023. Wszystkie zadania z zakresu gospodarki leśnej, ustalone w powyższym dokumencie, realizowane są zgodnie z art. 8 ustawy o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2100 z późn. Zm.), według następujących zasad: powszechnej ochrony lasów, trwałości utrzymania lasów, ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów, powiększania zasobów leśnych. Gospodarka leśna uwzględniająca te zasady służy zachowaniu istniejących kompleksów leśnych, racjonalnemu użytkowaniu zasobów leśnych przy utrzymaniu właściwej struktury gatunkowej i wiekowej oraz zachowaniu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych.

2.8 Powietrze atmosferyczne

Na stan powietrza na terenie Gminy Boguchwała mają wpływ następujące rodzaje emisji:

- emisja zorganizowana pochodząca ze źródeł punktowych i powierzchniowych oraz niska emisja;
- emisja liniowa z środków transportu i komunikacji.

Zazwyczaj głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych w celach energetycznych i technologicznych.

Na obszarze Gminy Boguchwała dotychczas nie wyznaczono stacji monitoringu powietrza, jak również nie zostały zaplanowane w Programie PMŚ. Stacje zlokalizowane na terenie województwa podkarpackiego oraz przeprowadzone na nich pomiary przedstawione są na stronie: <http://stacje.wios.rzeszow.pl/stacje/aktywne>.

Gmina znajduje się w okolicy punktu pomiarowego w Rzeszowie przy ulicy Rejtana.

Dane przedstawione poniżej zostały zaczerpnięte z wyników pomiarów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim za rok 2015”, Rzeszów, kwiecień 2016 rok.

Ocena za rok 2015 przeprowadzona została dla dwóch stref: miasta Rzeszów i strefy podkarpackiej do której zaliczono Gminę Boguchwała.



Do zanieczyszczeń poddanych ocenie należą: benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, ozon, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, arsen, benzo(α)piren, ołów, kadm oraz nikiel. Do zanieczyszczeń, które uwzględniono w ocenie ze względu na ochronę roślin należały: dwutlenek siarki, tlenki azotu oraz ozon.

Ze względu na ochronę zdrowia strefie podkarpackiej została przyporządkowana klasa C dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(α)pirenu. Ze względu na ochronę zdrowia klasa A dla dwutlenku azotu, dwutlenku siarki oraz zanieczyszczeń takich jak: benzen, ołów, arsen, kadm, nikiel, tlenek węgla - co oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.

Pył zawieszony PM10:

Na stanowiskach pomiarowych przekroczenia normy dobowej pyłu PM10 notowane były głównie w okresie grzewczym. W 2015 r. najwięcej przekroczeń na stacjach pomiarowych 50 zlokalizowanych w strefie podkarpackiej zanotowano w lutym. Na terenie strefy miasto Rzeszów i strefy podkarpackiej przekroczony został średnioroczny poziom dopuszczalny PM10, obie strefy zaliczono do klasy C. W zakresie stężeń średniorocznych pyłu PM10 na obszarze województwa wyznaczono 8 obszarów przekroczeń na terenie 5 gmin. Łącznie w województwie podkarpackim obszary przekroczeń objęły 4 km². Na terenie strefy miasto Rzeszów i strefy podkarpackiej przekroczona została dopuszczalna liczba dni ze stężeniem pyłu PM10 wyższym od 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Na terenie Gminy Boguchwała sumaryczna powierzchnia obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 wynosiła 0,3 km².

Pył zawieszony PM2,5:

Wyniki modelowania zanieczyszczenia powietrza pyłem PM2.5, przeprowadzone dla 2015 r. dla województwa podkarpackiego wykazały przekroczenia obowiązującego poziomu dopuszczalnego (poziom 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) na obszarach miejskich. Strefa miasto Rzeszów zakwalifikowana została do klasy A – na terenie całego miasta dotrzymany został średnioroczny dopuszczalny poziom pyłu PM2.5. Strefa podkarpacka zakwalifikowana została do klasy C co oznacza, że na terenie strefy wystąpiło przekroczenie wartości dopuszczalnej ustalonej dla pyłu PM2.5 w powietrzu.

Benzo(α)piren:

Badania benzo(α)pirenu prowadzone w wojewódzkiej sieci monitoringu jakości powietrza w 2015 r. wykazały przekroczenie wartości docelowej we wszystkich punktach pomiarowych. W strefie podkarpackiej stężenia średniotygodniowe benzo(α)pirenu na stacjach monitoringu powietrza zawierały się w przedziale 0,1-26,6 ng/m^3 . Najwyższe zanotowane z pomiarów w 2015 r. stężenia B(a)P kształtowały się na poziomie 12,7-26,6 ng/m^3 .

Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zakwalifikowane zostały do klasy C co oznacza, że na terenie województwa wystąpiło przekroczenie wartości docelowej ustalonej dla B(a)P w powietrzu.

Benzen:

Na podstawie wyników badań oraz wyników modelowania rozkładu stężeń benzenu dokonano klasyfikacji stref w województwie podkarpackim ze względu na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego benzenem w kryterium ochrony zdrowia. Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zaliczono do klasy A (dotrzymany roczny standard imisyjny dla benzenu).



Dwutlenek azotu:

W strefie miasto Rzeszów stężenie średnioroczne dwutlenku azotu na stacji pomiarowej w 2015 r. wyniosło $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i stanowiło 50 % normy. Dopuszczalne stężenie określone dla 1-godzinnych stężeń NO_2 , ustalone na poziomie $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie zostało przekroczone. Maksymalne stężenie jednogodzinne stwierdzone w Rzeszowie na stacji na osiedlu Nowe Miasto wyniosło $197 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (99 % normy). Dopuszczalna norma określona dla 1-godzinnych stężeń NO_2 nie została przekroczona na żadnej stacji monitoringu powietrza w strefie podkarpackiej. Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zakwalifikowane zostały do klasy A co oznacza, że na terenie województwa nie wystąpiło w 2015 r. zagrożenie przekroczenia dopuszczalnych stężeń ustalonych dla dwutlenku azotu w powietrzu.

Dwutlenek siarki:

W 2015 r. nie odnotowano przekroczeń ustalonej dla dwutlenku siarki normy 1-godzinnej na stacjach automatycznych zlokalizowanych w województwie podkarpackim. W strefie miasto Rzeszów najwyższe stężenie jednogodzinne SO_2 odnotowane na stacji zlokalizowanej na osiedlu Nowe Miasto wyniosło $58 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (17 % normy). Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zakwalifikowane zostały do klasy A, co oznacza, że na terenie województwa nie wystąpiło w 2015 r. zagrożenie przekroczenia dopuszczalnych stężeń ustalonych dla dwutlenku siarki w powietrzu.

Tlenek węgla:

Obliczone maksymalne 8-godzinne kroczące stężenia tlenku węgla na stacjach pomiarowych w województwie podkarpackim nie przekraczały dopuszczalnej normy w żadnej dobie pomiarowej. W ocenie jakości powietrza w województwie podkarpackim za rok 2015 w zakresie tlenku węgla strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zaliczone zostały do klasy A.

Ozon:

Wykorzystując wyniki pomiarów z 2015 r. oraz uzyskane w latach ubiegłych wykonane na stacji pomiarowej w Jaśle, jak również wyniki modelowania dokonano klasyfikacji stref w zakresie ozonu w kryterium ochrony zdrowia. W ocenie w kryterium ochrony zdrowia strefy miasto Rzeszów i podkarpacką zakwalifikowano do klasy A.

Arsen, kadm, nikiel, ołów:

Analiza wyników pomiarów ze stacji monitoringu powietrza oraz wyników modelowania rozkładu stężeń Ar, Cd, Ni i Pb w województwie podkarpackim wykazała zakwalifikowanie strefy miasto Rzeszów i podkarpackiej do klasy A co oznacza, że na terenie województwa nie wystąpiło zagrożenie przekroczenia wartości docelowej ustalonej dla arsenu, kadmu, niklu i ołowiu w powietrzu.

Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$ i benzo(a)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s).



Przytulajmy się do naszej Ziemi!

Działania wynikające z powyższych klasyfikacji to:

- wdrażanie dla rejonów przekroczeń w województwie podkarpackim naprawczych Programów Ochrony Powietrza w zakresie PM10, PM 2,5, B(a)P;
- monitorowanie, w kolejnych latach przez WIOŚ w Rzeszowie stopnia zanieczyszczenia powietrza pyłem PM10, PM 2,5, B(a)P na obszarach objętych naprawczymi Programami Ochrony Powietrza, w aspekcie efektów przeprowadzanych inwestycji na rzecz poprawy jakości powietrza;
- utrzymanie jakości powietrza w zakresie arsenu, kadmu, niklu i ołowiu na tym samym lub lepszym poziomie;
- monitorowanie poziomów stężeń metali w pyłe PM10 w ustalonych punktach pomiarowych.

2.9 Klimat akustyczny

Pojęcie hałasu definiuje ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. 2016 poz. 672 ze zm.), której art. 3 pkt. 5 wskazuje, że przez hałas należy uważać dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz.

Według niniejszej ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, a także zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Hałas drogowy

Głównym źródłem emisji hałasu, są drogi krajowa międzyregionalna, powiatowe i gminne przebiegające przez teren Gminy Boguchwała. Łączna długość dróg publicznych na terenie Gminy wynosi 185,001 km.

Podział dróg ze względu na ich klasyfikację przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Zestawienie dróg na terenie Gminy

Rodzaj drogi	Długość, km
Krajowa	8,328
Powiatowa	54,386
Gminna	122,287
Suma	185,001

Droga krajowa nr 9 przejmująca ruch kołowy, w tym ciężki transgraniczny z północy kraju do przejścia granicznego ze Słowacją w Barwinku, turystyczny w Bieszczady i lokalny przebiega przez Boguchwałę, Lutoryż i Zarzeczce. Na terenie Gminy droga przebiega w całości w terenie zabudowanym, w części w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej Rzeszów - Jasło, w terenach bezpośredniej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej.

Przez teren Gminy Boguchwała przebiega 11 dróg powiatowych:

- Nr 1340R – Bystrzyca-Nowa Wieś;
- Nr 1388R - Trzciana - Nosówka – Zwiężczyca;



Przygotujmy miejsce Twojej firmy!

- Nr 1391R - Iwierzycy - Zgłobień - Przybyszówka – Rzeszów;
- Nr 1405R - Zarzecze – Siedliska;
- Nr 1406R - Czudec – Lutoryż;
- Nr 1407R - Niechobrz - Mogielnica – Boguchwała;
- Nr 1408R - Niechobrz – Boguchwała;
- Nr 1409R - Zwiężczyca - Niechobrz – Czudec;
- Nr 1434R - Rzeszów – Kielanówka;
- Nr 1435R - Dojazd do stacji PKP w Boguchwale;
- Nr 1436R - Błędowa Zgłobieńska - Zgłobień – Niechobrz.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie w poniższej tabeli zostało przedstawione natężenie ruchu na poszczególnych drogach powiatowych.

Tabela 2.9-1 Średni Ruch Dobowy na poszczególnych drogach powiatowych

L. p.	Numer drogi i przebieg	Średni Dobowy Ruch	Data i miejsce pomiaru
1	Nr 1388R - Trzciana - Nosówka – Zwiężczyca;	4122 pojazdów na dobę	Kwiecień 2016 r. m. Raclawówka
2	Nr 1405R - Zarzecze – Siedliska;	3174 pojazdów na dobę	Wrzesień 2016 r. m. Zarzecze
3	Nr 1407R - Niechobrz - Mogielnica – Boguchwała;	1667 pojazdów na dobę	Wrzesień 2016 r. m. Boguchwała
4	Nr 1408R - Niechobrz – Boguchwała	4939 pojazdów na dobę	Wrzesień 2016 r. m. Boguchwała
5	Nr 1409R - Zwiężczyca - Niechobrz – Czudec	4728 pojazdów na dobę	Kwiecień 2016 r. m. Raclawówka
6	Nr 1436R - Błędowa Zgłobieńska - Zgłobień – Niechobrz	3715 pojazdów na dobę	Wrzesień 2016 r. m. Niechobrz

Stosunkowo dobrze rozwinięty układ komunikacyjny Gmina zawdzięcza, między innymi, niedużej odległości od Rzeszowa, będącego ważnym węzłem połączeń drogowych i kolejowych.

Ustawa – Prawo ochrony środowiska stanowi, iż zarządzający drogą, jest zobowiązany do pomiarów poziomu hałasu, a ponadto wprowadzaniu działań, które będą zmierzały do ograniczenia zbyt wysokich emisji hałasu do środowiska. Organ ochrony środowiska stwierdzając przekroczenia emisji hałasu na danym terenie może w drodze decyzji nałożyć obowiązek przeprowadzenia pomiarów poziomu hałasu.

Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska, które staje się uciążliwe dla mieszkańców Gminy, szczególnie dla mieszkających przy drogach głównych. W Gminie Boguchwała, podobnie jak w innych gminach, głównym sprawcą zagrożeń akustycznych jest komunikacja drogowa, a w dalszej kolejności kolejowa.

W latach 2016-2020 nie będą prowadzone badania hałasu komunikacyjnego. Inspektorat nie realizował takich pomiarów w ostatnich latach i nie opracowywał oceny klimatu akustycznego na terenie Gminy.

W związku z eksploatacją dróg ochronę przed hałasem komunikacyjnym zapewnia się przez dobór odpowiednich środków ochrony przeciwdźwiękowej. Do działań ograniczających emisję hałasu komunikacyjnego należą odpowiednie konstrukcje nawierzchni, tj. „nawierzchnie ciche”, które stosowane są w terenach zabudowanych na drogach, na których pojazdy poruszają się z prędkością powyżej 70 km/h.



Przyznajmy miejsce Twojej firmie!

Zastosowanie cichych asfaltów (asfalty porowate) zmniejsza emisję hałasu o około 5 dB. Ponadto skutecznym sposobem jest planowanie budowy obwodnic wyprowadzających ruch pojazdów poza tereny gęstej zabudowy.

Hałas przemysłowy

Według danych Urzędu Statystycznego (stan na koniec 2015 r.) liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Boguchwała, zarejestrowanych w systemie REGON, wynosiła 1 557 podmiotów.

Do największych zakładów przemysłowych na terenie Gminy Boguchwała należą: Zakład porcelany elektrotechnicznej ZAPEL S.A., ZALTECH POLSKA Sp. z o.o., ZAPEL PROBUD Sp. z o.o., GOKOM SP. z o.o., Instytut Energetyki Oddział Ceramiki CEREL – ZAPEL S.A., Zakład naprawy samochodów Sp. z o.o., A&R KOCZYNASZ SP.J., BESTA Przedsiębiorstwo Budowlane Sp. z o.o., DREWEKO SP. z o.o., ENVIRO SP. z o.o., IMPEX-METAL K. Kotowicz SP. J., INSTALBUD SP. z o.o., Materiały Budowlane „BUDMAR” Sp. z o.o., Podkarpackie Gospodarstwa Drobiarskie Ovo Res Sp. z o.o., R-STAL Kamerdula, Olszewski Sp. J.

Hałas emitowany z zakładów jest zróżnicowany i zależy od ilości źródeł i czasu ich pracy oraz stopnia wytłumienia. Występuje lokalnie w obrębie zakładów. Wpływają na niego punktowe źródła hałasu znajdujące się na otwartej przestrzeni, jak również wtórne źródła zlokalizowane w budynkach. Zmniejszenia poziomu hałasu można dokonać poprzez ograniczenie samej emisji ze źródła np. stosując nowe rozwiązania techniczne lub nowe technologie.

Hałas kolejowy

Przez Gminę Boguchwała przebiega jedna linia kolejowa - nr 106 relacji Rzeszów Główny – Jasło. Długość linii kolejowej na terenie Gminy wynosi 6,1 km.

Hałas kolejowy powstaje w wyniku eksploatacji linii kolejowych. Najbardziej odczuwalny jest w sąsiedztwie torowisk. Poprawa dotychczasowych warunków akustycznych jest możliwa poprzez modernizacje i właściwe utrzymanie torowisk oraz taboru kolejowego.

Hałas lotniczy

Z uwagi na brak lotniska na terenie Gminy Boguchwała, nie występują problemy związane z bezpośrednim oddziaływaniem hałasu lotniczego.

2.10 Promieniowanie jonizujące i elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne związane jest ze zmianami pola elektrycznego i magnetycznego. Narażenie na oddziaływanie pola elektromagnetycznego ma miejsce podczas eksploatacji urządzeń wytwarzających energię elektromagnetyczną. Może ona występować w każdym miejscu.

Promieniowanie elektromagnetyczne wytwarzają:

- urządzenia wytwarzające pole elektryczne i magnetyczne stałe,
- urządzenia wytwarzające pole magnetyczne i elektryczne o częstotliwości 50 Hz (np. linie energetyczne),
- obiekty wytwarzające pole elektromagnetyczne o częstotliwości od 1 do 300 tys. MHz (np. radiowe i telewizyjne anteny nadawcze, łączność radiowa, radiotelefony, CB radia, maszty telefonii komórkowej, radary).



Przytulne miejsce Twojej firmy!

Obiektami emitującymi pola elektromagnetyczne na terenie jednostki są elementy systemu energetycznego. Linie 110 kV są źródłami pola elektromagnetycznego mogącego powodować przekroczenie wartości dopuszczalnych na terenach zamieszkałych. Największa wartość natężenia pola elektrycznego jaka może wystąpić pod linią lub w jej pobliżu nie przekracza tutaj 3 kV/m. Największa wartość natężenia pola elektrycznego, jaka może wystąpić pod linią 220 kV lub w jej pobliżu nie przekracza 6 kV/m.

Prowadzący instalację, użytkownik stacji elektroenergetycznej lub napowietrznej linii elektroenergetycznej lub instalacji stacji nadawczej emitującej pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, są obowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, co reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska.

Obszar Gminy Boguchwała jest zasilany z następujących stacji elektroenergetycznych:

- Stacja 110/15 kV (GPZ) Boguchwała (2x25 MVA)
- Stacja 110/30/15 kV (GPZ) Sędziszów Małopolski (2x16 MVA), zlokalizowana na terenie Gminy Sędziszów Małopolski.

Urządzenia elektroenergetyczne poddawane są regularnym zabiegom eksploatacyjno-remontowym oraz sukcesywnie modernizowane ze względu na ich stan techniczny.

Ponadto, na przedmiotowym obszarze zlokalizowana jest stacja elektroenergetyczna 220/110 kV Boguchwała oraz przesyłowe linie elektroenergetyczne administrowane przez PSE S.A. Oddział w Radomiu:

- 400 kV Rzeszów - Krosno Iskrzynia (wraz z pasem technologicznym: 80 m – po 40 w obie strony osi linii) – długość linii na terenie Gminy wynosi 10 195 m;
- 220 kV Chmielów – Boguchwała (wraz z pasem technologicznym: 50 m – po 25 w obie strony osi linii) – długość linii na terenie Gminy wynosi 6 343 m.

Na terenie Gminy Boguchwała znajduje się 151 stacji transformatorowych SN/nN (w tym: słupowe – 140 szt., wnetrzowe – 11 szt.). W miejscowości Nosówka zlokalizowany jest zespół prądotwórczy gazowy o mocy przyłączeniowej 0,17 MW (przyłączony do sieci SN PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów).

Na obszarze Gminy zlokalizowane są 4 anteny nadawczo-odbiorcze stacji telefonii komórkowej:

- 2 nadajniki stacji telefonii komórkowej. Lokalizacja – Boguchwała, Zakłady Porcelany Elektrotechnicznej „ZAPEL S.A.”; na kominie wolnostojącym nieprzytwierdzonym do budynku;
- 1 nadajnik stacji telefonii komórkowej. Lokalizacja – Boguchwała, Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale; na kominie wychodzącym z kotłowni;
- 1 nadajnik stacji telefonii komórkowej. Lokalizacja – Boguchwała, na terenie dawnej radiostacji przy ul. Technicznej w Boguchwale.

W 2015 roku na terenie Gminy nie wyznaczono punktu pomiarowego monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych. Ponadto w 2015 roku na obszarze województwa podkarpackiego nie zidentyfikowano terenów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W Programie Państwowego Monitoringu Środowiska wskazano, że na obszarze Gminy Boguchwała wyznaczony został 1 punkt pomiarowy monitoringu promieniowania elektromagnetycznego w miejscowości Mogielnica (współrzędne geograficzne: E: 21,892028, N: 49,978750). Pomiary zaplanowano na rok 2016 i 2019.



2.11 Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków

Sieć wodociągowa

System zaopatrzenia Gminy Boguchwała w wodę opiera się na dostarczeniu wody do celów bytowo-gospodarskich i drobnego przemysłu z jednego źródła ujęć wód powierzchniowych (Zwiężczyca) oraz trzech zlokalizowanych na terenie Gminy ujęć wód w głębinnych o łącznej wydajności 114,0 m³/ha to:

- z ujęcia w miejscowości Lutoryż składającego się z czterech studni wierconych o łącznej wydajności 62,0m³/h i stacji uzdatniania wody o przepustowości 1 364 m³/d zasilane są miejscowości: Lutoryż, Zarzeczce, Mogielnica, Boguchwała /ul. Suszyckich, Partyzantów i Polna/.
- z ujęcia wody w miejscowości Wola Zgłobieńska składającego się z trzech studni wierconych o łącznej wydajności 40,0 m³/h i stacji uzdatniania wody o przepustowości 880,0 m³/d, zasilane są miejscowości: Wola Zgłobieńska, Nosówka, Kielanówka, Zgłobień oraz fragment Zwiężczyca /ul. Graniczna/, Raławówka i Niechobrz Dolny.
- z ujęcia wody w Niechobrz składającego się z jednej studni głębinowej o wydajności 12,0 m³/h zasilany jest Niechobrz – Góra, Niechobrz – Granice oraz Niechobrz – Kąty.

Natomiast z ujęcia powierzchniowego wody z rzeki Wisłok w Zwiężczyca, zasilane są miejscowości: Boguchwała-północna część, Zwiężczyca.

Mieszkańcy Gminy Boguchwała zaopatrywani są w wodę z sieci wodociągowych eksploatowanych przez Gospodarkę Komunalną Sp. z o.o. (GOKOM Sp. z o.o.) w Boguchwale oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Rzeszowie. Miejscowości zasilane z sieci wodociągowej z Rzeszowa to północna i środkowa część Boguchwały. Pozostałe miejscowości zasilane są z gminnej sieci wodociągowej. Sieci wodociągowe rozmieszczone są we wszystkich miejscowościach wzdłuż zabudowy mieszkaniowej.

GOKOM Sp. z o.o. eksploatuje sieci wodociągowe magistralne, rozdzielcze oraz przyłącza o łącznej długości 214 km. Spółka obsługuje Stacje Uzdatniania Wody w miejscowościach: Lutoryż, Wola Zgłobieńska i Niechobrz. Źródłem pozyskiwania wody są zespoły studni głębinowych. Łączna wydajność SUW wynosi 114 m³/h. Woda surowa pobierana jest z pokładów trzeciorzędowych i czwartorzędowych i jest czysta pod względem bakteriologicznym. Proces uzdatniania wody sprowadza się do jej napowietrzenia i wytrącenia zanieczyszczeń na kolejnych stopniach filtracji. Filtracja odbywa się na filtrach ciśnieniowych pospiesznych. Dzięki bardzo dobrej jakości wody surowej w trakcie procesu uzdatniania wody nie używa się środków chemicznych służących poprawie właściwości fizykochemicznych, organoleptycznych czy bakteriologicznych.

Tabela 2.11-1 Ilość gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej będącej w eksploatacji GOKOM Sp. z o.o. w 2016 roku

Miejscowość	Gospodarstwa domowe podłączone do sieci wodociągowej
Boguchwała	413
Kielanówka	397
Lutoryż	488
Mogielnica	362
Niechobrz	650



Nosówka	389
Raclawówka	479
Wola Zgłobieńska	327
Zarzecze	194
Zgłobień	416

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Rzeszowie eksploatuje sieci wodociągowe (rozdzielcze) na terenie miasta Boguchwała o długości 21,6 km.

Tabela 2.11-2 Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy

Wodociągi	j.m.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	218,2	225,1	226,8	228,1
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4 451	4 576	4 672	4 816
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	472,7	500,5	519,9	624,3
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	17 478	17 749	18 220	18 448
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	24,7	25,9	26,5	31,5

Stopień zwodociągowania Gminy Boguchwała jest dobry. Sieć wodociągowa zaopatruje w wodę 18 448 mieszkańców Gminy (dane na 31.12.2015 r.) co stanowi ok. 92,46 % wszystkich mieszkańców Gminy. Łączna długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej wynosi ok. 228,1 km.

Badania monitoringowe jakości wody wodociągowej dostarczanej mieszkańcom Gminy przeprowadzane są w każdym miesiącu w ciągu roku. Wyniki badań jakości wody (dane za listopad 2016 r.) przeprowadzone przez GOKOM Sp. z o.o. w Boguchwałe oraz MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 2.11-3 Jakość wody do spożycia w Gminie Boguchwała

Wyszczególnienie	Najwyższe dopuszczalne stężenie	GOKOM Sp. z o.o. w Boguchwałe	MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie
Chlor wolny (mg/l)	0,3	0,05	-
Mikrobiologia			
Escherichia coli (jtk/100 ml)	0	0	0
Bakterie grupy coli (jtk/100 ml)	0	0	0
Fizykochemia			
Barwa (mg/l Pt)	akceptowalna i bez nieprawidłowych zmian	<5	<5
Mętność (NTU)	<1	0,19	<0,2
Stężenie jonów wodoru (pH)	6,5-9,5	7,2	7,8
Przewodność (µS/cm)	2500	779	578
Amonowy jon (mg/l)	0,50	<0,05	



Przygotujmy miejsce Twojej firmy!

Wyszczególnienie	Najwyższe dopuszczalne stężenie	GOKOM Sp. z o.o. w Boguchwałe	MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie
Mangan (µg/l)	50	9,1	<20
Żelazo (µg/l)	200	<60	<20

Analiza przeprowadzonych badań pozwala na stwierdzenie, że woda wodociągowa na terenie Gminy Boguchwała w roku 2016 była bezpieczna pod względem zdrowotnym.

Sieć kanalizacyjna

GOKOM Sp. z o.o. w Boguchwałe eksploatuje 317 km sieci kanalizacyjnej oraz 86 pompowni ścieków (wraz z pompowniami przydomowymi). Spółka wykonuje usługi związane z czyszczeniem przewodów kanalizacyjnych oraz inspekcję telewizyjną przewodów kanalizacyjnych. Ponadto MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie odbiera z terenu Gminy nieczystości ciekłe. Ilość ścieków odprowadzonych z terenu Gminy poprzez kanalizację sanitarną wynosiła 433 000 m³, ponadto 458 m³ stanowiły nieczystości ciekłe gromadzone w zbiornikach bezodpływowych.

Łączna długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 317 km (stan na 31.12.2015 r.). Stan techniczny sieci kanalizacyjnej określany jest jako dobry. W latach 2012-2015 w Gminie systematycznie zwiększała się liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków, przez co wzrósł odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej. Ogółem z sieci kanalizacyjnej w Gminie Boguchwała w 2015 roku korzystało 16 516 mieszkańców Gminy, co daje 82,8% skanalizowania populacji. Wszystkie miejscowości leżące w granicach administracyjnych Gminy Boguchwała objęte są systemem kanalizacji sanitarnej.

Tabela 2.11-4 Sieć kanalizacyjna w Gminie Boguchwała w latach 2012-2015 [źródło: <http://www.stat.gov.pl>]

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	310,4	315,0	316,3	317,0
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	3 821	4 015	4 257	4 274
Ścieki odprowadzone (w dam ³)	419	437,0	464,0	433,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	14 573	15 002	16 331	16 516

Na terenie Gminy zlokalizowanych jest 7 zewidencjonowanych przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2015 roku z terenu Gminy Boguchwała odebrano 375,5 m³ ścieków komunalnych oraz 122,9 m³ przemysłowych.

Nie wszystkie gospodarstwa w Gminie są podłączone do sieci kanalizacyjnej. Część ścieków jest gromadzonych w szambach bezodpływowych i wywożonych na oczyszczalnię Rzeszów-Załęże przez uprawnione przedsiębiorstwa samochodami asenizacyjnymi. Na terenie Gminy Boguchwała nie ma oczyszczalni ścieków, ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Rzeszowie - Załężu, gdzie funkcjonuje automatycznie sterowana mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia.

2.12 Poważne awarie przemysłowe

Definicje poważnej awarii i poważnej awarii przemysłowej określa odpowiednio art. 3 pkt. 23 i 24 ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. 2016 poz. 672 ze zm.):



- poważna awaria - to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.
- poważna awaria przemysłowa przez pojęcie to rozumie się poważną awarię w zakładzie.

Na obszarze Gminy Boguchwała występuje szereg zagrożeń, tj:

- zagrożenia pożarowe terenów leśnych - występują sezonowo wiosną, latem i jesienią podczas wypalania traw, szczególnie w okresach długotrwałej suszy,
- zagrożenia pożarowe terenów wiejskich – związane z jakością infrastruktury obiektów użytkowych (instalacje, sprzęty gospodarstwa domowego itp.)

Największe zagrożenie pożarowe stanowią obszary o większych skupiskach ludności i większym uprzemysłowieniu. Ponadto zakłady produkcyjne, hurtownie, gospodarstwa rolne odznaczają się również dużym zagrożeniem pożarowym.

Tereny leśne Nadleśnictwa Strzyżów posiadają potencjalnie duże zagrożenie pożarowe w okresie niekorzystnych warunków meteorologicznych.

- zagrożenia wynikające z transportu drogowego i kolejowego - przecinające teren Gminy drogi krajowe, powiatowe i szlaki komunikacji kolejowej są potencjalnymi miejscami zagrożenia pożarowego, chemicznego oraz ekologicznego. Szlakami tymi mogą być transportowane toksyczne środki przemysłowe (TSP).

Na terenie Gminy Boguchwała obecnie funkcjonuje jeden zakład należący do I kategorii ryzyka (ryzyko najwyższe, kontrola minimum raz w roku), tj. zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego "R-STAL" Kameduła, Olszewski SP. J. oraz stacja demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji: Zakłady Naprawy Samochodów Sp. z o.o. w Boguchwale. Zakłady te zostały skontrolowane w 2015 roku.

Do ochrony środowiska przed poważnymi awariami zobowiązani są zarówno prowadzący zakłady, stwarzające zagrożenie wystąpienia awarii, dokonujący przewozu substancji niebezpiecznych, jak również organy administracji. Kompetencje i sposób przeciwdziałania poważnym awariom, instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej, obowiązki prowadzącego zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2016 poz. 672 ze zm.), która nakłada na Państwową Straż Pożarną obowiązki w zakresie zapobiegania poważnym awariom i współdziałania, w tym zakresie z innymi jednostkami. Zgodnie z art. 260 w/w ustawy w celu zapobiegania, zwalczania i ograniczania skutków awarii przemysłowej opracowuje się wewnętrzny i zewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy.

3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji POŚ ze szczególnym uwzględnieniem obszarów podlegających ochronie

Poniżej zestawiono zidentyfikowane i wpisane w POŚ problemy ochrony środowiska występujące na obszarze Gminy Boguchwała z podziałem na sfery:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza,
- Zagrożenia hałasem,
- Pola elektromagnetyczne,



- Gospodarowanie wodami,
- Gospodarka wodno-ściekowa,
- Zasoby geologiczne,
- Gleby,
- Gospodarka odpadami,
- Zasoby przyrodnicze.

Ochrona klimatu i jakości powietrza

Na terenie Gminy Boguchwała istniejące obszary problemowe związane z jakością powietrza wynikają m.in. z:

- emisji komunikacyjnej;
- nieprawidłowych praktyk związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi (spalanie śmieci w piecach centralnego ogrzewania);
- spalania niskokalorycznych i zawierających dużą zawartość siarki paliw stałych.

Gmina Boguchwała zalicza się do strefy podkarpackiej, której ze względu na ochronę zdrowia przyporządkowano klasę C dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(α)pirenu.

Zagrożenia hałasem

Na terenie Gminy Boguchwała mogą występować problemy związane z nadmierną emisją hałasu komunikacyjnego, związane z wzrostem natężenia ruchu po drogach krajowej międzyregionalnej, powiatowych i gminnych. Zaleca się monitoring terenów znajdujących się w pobliżu tych dróg oraz realizację działań mających na celu ochronę przed nadmierną emisją hałasu w przyszłości. Wielkość i zasięg oddziaływania hałasu kolejowego w zasadniczy sposób zależy od częstotliwości kursowania, prędkości trakcyjnej, płynności ruchu, stanu technicznego nawierzchni torowej, topografii terenu wraz z lokalnym charakterem zabudowy oraz odległości pierwszej linii zabudowy od skrajnego toru.

Pola elektromagnetyczne

Z biegiem lat może dojść do przekroczenia dopuszczalnego poziomu pól elektromagnetycznych w związku z rozwojem sieci elektromagnetycznych i zwiększoną ilością urządzeń elektrycznych. W związku z powyższym zaleca się stały monitoring poziomu pól elektromagnetycznych. Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego monitoringu środowiska. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W projekcie „Planu Rozwoju na lata 2017-2022 w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania w energię elektryczną PGE Dystrybucja S.A.” (na dzień opracowania POŚ będącego na etapie uzgodnienia z URE), na terenie Gminy przewiduje się realizację zamierzeń inwestycyjnych w zakresie budowy nowych i przebudowy/modernizacji istniejących urządzeń elektroenergetycznych oraz w zakresie przyłączenia nowych odbiorców.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez lokalizację nowych obiektów, tak by były jak najmniej konfliktowe z otaczającą przestrzenią, oraz zwracanie szczególnej uwagi na lokalizację zabudowań mieszkalnych.

Obecnie obowiązujące w PSE S.A. ustalenia dotyczące pasa technologicznego elektroenergetycznych linii przesyłowych, odnoszące się do ograniczenia użytkowania i zagospodarowania terenu to m.in.:



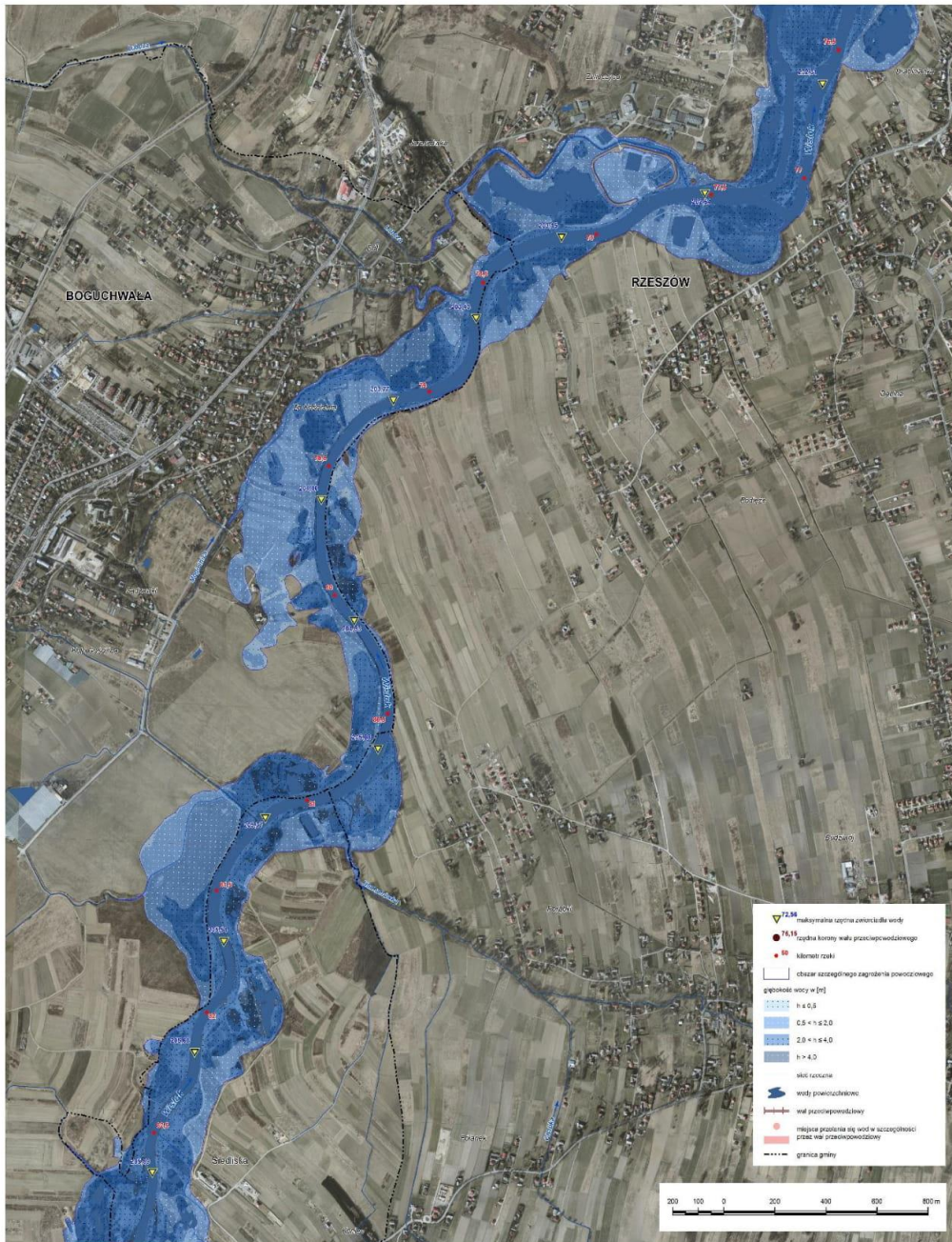
- Należy uzgodnić warunki lokalizacji wszelkich obiektów z właścicielem linii;
- Nie należy lokalizować budynków mieszkalnych lub innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi;
- Na linii będą prowadzone prace eksploatacyjne, remontowe i modernizacyjne;
- Dopuszcza się odbudowę, rozbudowę, przebudowę linii oraz ewentualną przyszłościową budowę nowej linii na jej miejscu.

Gospodarowanie wodami

Obszary problemowe wynikające z aktualnego stanu środowiska na terenie Gminy Boguchwała to niezadowolający stan wód powierzchniowych, tj. JCWP osiągnęła słaby potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego.

Poniżej zestawiono rysunki z aktualnie obowiązującymi mapami zagrożenia powodzią opublikowanymi na stronie Hydroportalu Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie. Przedstawiono obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%). Tereny te są zlokalizowane wzdłuż rzeki Wisłok.



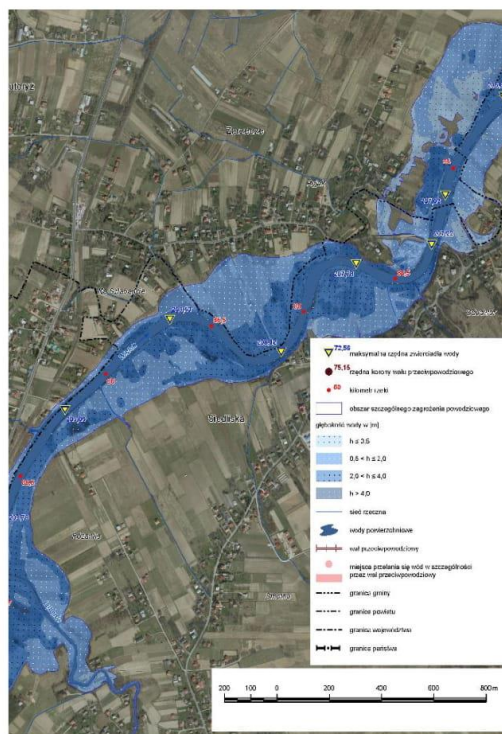


Rysunek 2.12-1 Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody (na podstawie arkusza M-34-80-B-b-2)





Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody (na podstawie arkusza M-34-80-B-b-4)



Rysunek 2.12-2 Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody (na podstawie arkusza M-34-80-B-b-3)

Poprzez obszary szczególnego zagrożenia powodzią rozumie się (zgodnie z zapisami ustawy Prawo wodne):

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,



- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Zgodnie z zapisami art. 881 ustawy Prawo wodne na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.

Jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od powyższych zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują również zakazy dotyczące lokalizowania przedsięwzięć oraz czynności, które mogą pogorszyć jakość wód w przypadku wystąpienia powodzi. Zakazy te określone są w art. 40 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo wodne, zgodnie z którym na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się:

- lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko¹,
- gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody,
- prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.

Gospodarka wodno-ściekowa

Brak pełnego skanalizowania populacji terenu Gminy, co generuje problemy związane zarówno z utrzymaniem stanu sanitarnego na odpowiednim poziomie. Ujemnie wpływa także na stan środowiska naturalnego i jakość zasobów wodnych Gminy. Głównymi źródłami zanieczyszczenia wód powierzchniowych są nieoczyszczone ścieki komunalne i przemysłowe. Znaczący wpływ na zanieczyszczenie wód mają również spływy powierzchniowe, szczególnie z terenów rolniczych.

¹ dotyczy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r. Nr 213, poz. 1397 z późn.zm.)



Zasoby geologiczne

Na terenie Gminy Boguchwała występują złoża kopaliny, co jest zjawiskiem pozytywnym. Prace wydobywcze powodują zmiany w naturalnym krajobrazie, środowisku glebowym oraz stosunkach wodnych. Podmioty posiadające koncesję na eksploatację złoża kopaliny są zobowiązane do ochrony złoża, wód powierzchniowych oraz podziemnych, a także powierzchni ziemi. Po zakończonej eksploatacji zobowiązane są także do przeprowadzenia prac rekultywacyjnych w celu przywrócenia do właściwego stanu elementów przyrodniczych. Ponadto do zagrożeń naturalnych związanych z warunkami ukształtowania powierzchni oraz budową geologiczną (rodzajem utworów geologicznych), zalicza się powierzchniowe ruchy masowe, powstałe w wyniku uruchomienia procesów geodynamicznych, potocznie nazwane osuwiskami.

Na stan gleb na terenie Gminy wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- Intensywne rolnictwo - stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin;
- Działalność zakładów produkcyjno-usługowych;
- Komunikacja i transport samochodowy.

Ponadto zagrożeniem może być fizyczna degradacja gleb, poprzez erozję wodną i eoliczną, zakwaszenie gleb, zanieczyszczenie substancjami chemicznymi. Nasilenie naturalnych procesów erozyjnych spowodowane jest zmianą stosunków wodnych, mechanizacją rolnictwa, oraz likwidacją murków, miedz i zadrzewień śródpolnych.

Gospodarka odpadami

Obszary problemowe dotyczące gospodarki odpadami związane są z:

- nieprawidłowymi praktykami dotyczącymi gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. spalanie odpadów komunalnych),
- niewystarczającym poziomem ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,
- występowaniem wyrobów zawierających azbest.

Zasoby przyrodnicze

Mając na uwadze, występujące na terenie Gminy Boguchwała formy ochrony przyrody, podczas planowania działań mających na celu rozwój Gminy należy wziąć pod uwagę wymogi ochrony planistycznej, które to będą miały bezpośredni wpływ na kształtowanie się struktury przestrzenno-gospodarczej Gminy.

Podejmowane działania muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, dokumentami obejmującymi swoim zakresem obszar Gminy Boguchwała, w tym: „Strategią Rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Boguchwała”, planami zagospodarowania przestrzennego opracowanymi dla obszarów położonych na terenie Gminy Boguchwała, „Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego”.

Siedliska leśne występujące na terenie Gminy są narażone na szereg zagrożeń dotyczących różnych elementów środowiska, m.in. szkodniki oraz pasożyty, zanieczyszczenia powietrza pochodzenia przemysłowego oraz komunikacyjnego, pożary, czynniki atmosferyczne.

Do głównych zagrożeń obszarów chronionych zalicza się zanieczyszczenie wód ściekami nieczyszczonymi, regulowanie koryt rzecznych, szybkie odprowadzenie wód, pobory wód, fragmentacja rzeki



poprzez infrastrukturę przeciwpowodziową, zabudowa, zaśmiecanie, zmiana użytkowania łąk, zmiana sposobu uprawy, wypalanie, kłusownictwo.

Aktualnie stan zasobów przyrodniczych nie budzi zastrzeżeń, jednakże należy pamiętać, iż stan ten z biegiem czasu będzie ulegał przemianom z przyczyn abiotycznych i biotycznych. Skutki ekologiczne i przyrodnicze zarówno procesów naturalnych, jak i antropogenicznych (głównie presja urbanistyczna) na terenach, charakteryzujących się dominującą funkcją ekologiczną, mogą narastać.

4 Oddziaływanie na środowisko realizacji Programu

4.1 Przewidywane znaczące oddziaływanie

W poniższych tabelach zestawiono zadania uwzględnione w przedmiotowym POŚ. W harmonogramach uwzględniono rodzaj poszczególnych zadań, podmioty odpowiedzialne za ich realizację, szacunkowe koszty, źródła finansowania oraz okres realizacji.



Tabela 4.1-1 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jedn. włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)								Źródło finansowania	
				2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok		razem
1	Ochrona klimatu i jakość powietrza	Wymiana kotłowni lub palenisk węglowych na źródła o wyższej niż dotychczas sprawności wytwarzania ciepła spełniające wymagania emisyjne	Gmina Boguchwała i inni Zarządcy budynków	Zależnie od potrzeb i zakresu prac								Budżet Gminy Środki zewnętrzne oraz wkład własny właścicieli budynków	
		Wspieranie lokalnych przedsiębiorców w związku z inwestycjami ograniczającymi emisję zanieczyszczeń pyłowo-gazowych	Gmina Boguchwała	bezkosztowo								Koszt w ramach procedur administracyjnych	
		Modernizacja i budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Boguchwała	Gmina Boguchwała i inne podmioty	100	320	60	50	50	50	50	50	730	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
		Bieżące remonty istniejącej infrastruktury drogowej dróg gminnych, ze szczególnym uwzględnieniem zmiany nawierzchni na nawierzchnie ulepszone	Gmina Boguchwała i inni Zarządcy Dróg	7 840	2 570	920	500	500	500	500	500	13 830	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
		Promowanie stosowania nowoczesnych kotłów	Gmina Boguchwała	1	1	1	1	1	1	1	1	8	Budżet Gminy



		węglowych, kotłów gazowych, na biomasę oraz edukacja ekologiczna w szkołach	Placówki oświatowe										
2	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa sieci wodociągowej o długości 3 500 m na terenie Gminy	Gmina Boguchwała	-	83	83	84	-	-	-	-	-	Budżet Gminy
		Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni oraz ich kontroli technicznej	Gmina Boguchwała	bezkosztowo									Koszt w ramach procedur administracyjnych
		Budowa sieci kanalizacyjnej o długości 3 500 m na terenie Gminy	Gmina Boguchwała	-	116	116	118	-	-	-	-	-	Budżet Gminy
3	Zagrożenia hałasem	Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w MPZP	Gmina Boguchwała	bezkosztowo									Koszt w ramach tworzenia MPZP
		Opracowanie programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem	Gmina Boguchwała	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	6	Budżet Gminy
4	Pola elektromagnetyczne	Uwzględnianie zapisów dot. ochrony przed działaniem pól elektromagnetycznych w MPZP, wprowadzanie obszarów ograniczonego użytkowania	Gmina Boguchwała	bezkosztowo									Koszt w ramach tworzenia MPZP



5	Gospodarowanie wodami	Zapobieganie lokalizacji zabudowy na terenach zalewowych	Gmina Boguchwała	bezkosztowo									Koszt w ramach procedur administracyjnych	
		Organizacja cyklu spotkań z rolnikami w zakresie propagowania tzw. dobrych praktyk rolniczych w celu zmniejszenia zanieczyszczeń obszarowych przez związki biogenne	Gmina Boguchwała	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	4	Budżet Gminy
		Organizacja cyklu spotkań z mieszkańcami Gminy na temat racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego	Gmina Boguchwała	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	4	Budżet Gminy
		Monitoring potencjalnych skażeń wód podziemnych przez czynniki zewnętrzne, np. nawożenie pól uprawnych w pobliżu stref ochronnych ujęć wodnych	Gmina Boguchwała	bezkosztowo									Koszt w ramach procedur administracyjnych	
6	Zasoby geologiczne	Uwzględnienie w MPZP wszystkich udokumentowanych złóż ze szczególnym uwzględnieniem ich racjonalnej eksploatacji	Gmina Boguchwała	bezkosztowo									Koszt w ramach tworzenia dokumentacji planistycznej, MPZ	
7	Gospodarka odpadami	Sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi	Gmina Boguchwała	bezkosztowo									Koszt w ramach procedur administracyjnych	



		Prowadzenie i doskonalenie selektywnego zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych	Gmina Boguchwała	5	5	5	5	5	5	5	5	40	Budżet Gminy tj. środki pochodzące z opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych
		Propagowanie procesu kompostowania odpadów biodegradowalnych powstających w miejscu ich wytwarzania – przydomowe kompostowanie	Gmina Boguchwała	bezkosztowo									Koszt w ramach procedur administracyjnych
		Wspieranie osób fizycznych w usuwaniu materiałów zawierających azbest z budynków	Gmina Boguchwała	20	20	20	20	20	20	20	20	160	Budżet Gminy
		Prowadzenie systematycznej edukacji ekologicznej mieszkańców z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi oraz odpadami zawierającymi azbest	Gmina Boguchwała	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	5,6	Budżet Gminy



8	Zasoby przyrodnicze	Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych promujących walory środowiska przyrodniczego o charakterze cyklicznym: Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata	Gmina Boguchwała Placówki oświatowe	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	4	Budżet Gminy WFOŚiGW
9	Edukacja	Wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. organizowanie konkursów i sesji popularno-naukowych związanych z tematyką środowiskową*	Gmina Boguchwała	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	10	Budżet Gminy Środki zewnętrzne

* Zadania w zakresie edukacji ekologicznej realizowane będą w każdym w/w obszarów interwencji zależnie od potrzeb. Będą polegały na prowadzeniu działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem pola elektromagnetycznego.

Tabela 4.1-2 Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jedn. włączone)	Termin realizacji zadania	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)	Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Budowa łącznika drogi ekspresowej S-19 – drogi powiatowej na odcinku od węzła Rzeszów – Południe do	Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie	2016-2018	17 000	Budżet powiatu rzeszowskiego	Wykonanie elementów w postaci pełnych ogrodzeń lub ekranów w



	drogi krajowej Nr 19 – Etap I					miejscach, które zostaną wskazane w decyzji środowiskowej
	Zwiększenie potencjału rozwojowego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez budowę i rozbudowę dróg wraz z budową mostu na rzece Wisłok, łączących Miasto Rzeszów z Gminą Boguchwała i Gminą Lubenia w powiecie rzeszowskim	Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie	b. d.	b. d.	Budżet powiatu rzeszowskiego	Na dzień sporządzania POŚ opracowywany jest program funkcjonalno-użytkowy dla przedsięwzięcia
	Rewitalizacja linii kolejowej nr 106 na odcinku Boguchwała-Czudec	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	2017-2018	2017 r.- 9 200 2018 r. - 375	Środki zewnętrzne: RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	-
	Budowa Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej - PKA	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	2018-2022	b. d.	Budżet Województwa Podkarpackiego Środki zewnętrzne	Inwestycja znajduje się w początkowym etapie prac- dokładny zakres rzeczowy oraz koszty nie zostały określone
	Modernizacja pieca komorowego Bickley I do wypału porcelany, znajdującego się w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE(30), opalanego gazem.	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	2016 - 2017	3 550	Budżet ZAPEL S.A. Środki zewnętrzne	Wprowadzenie nowoczesnego sterowania oraz wyposażenie w układ rekuperacji ciepła ze spalin.
	Modernizacja pieca komorowego Bickley III do wypału porcelany, znajdującego się w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE(30), opalanego gazem.	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	2017 - 2018	3 550	Budżet ZAPEL S.A. Środki zewnętrzne	Wprowadzenie nowoczesnego sterowania oraz wyposażenie w układ rekuperacji ciepła ze spalin.



		Opracowanie systemu nadzoru zużycia ciepła przez suszarnie funkcjonujące na obu Wydziałach Produkcji Elektroporcelany w powiązaniu z poziomem jego produkcji przez rekuperatory zainstalowane w piecach i kotłownię	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	2017 - 2018	1 000	Budżet ZAPEL S.A. Środki zewnętrzne	-
		Modernizacja stanowisk badania międzyoperacyjnego oraz szklwienia izolatorów pełno pniowych w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE (10), mająca na celu m.in. poprawę sprawności odciągów pyłu	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	2017 - 2018	150	Budżet ZAPEL S.A. Środki zewnętrzne	-
2	Gospodarka wodno-ściekowa	Wymiana wodomierzy wody zimnej u odbiorców usług, na wodomierze wyższej klasy dokładności z bezprzewodowym odczytem zużycia wody	GOKOM SP. z o.o.	2016 - 2023	760 – 800 netto	Budżet GOKOM SP. z o.o. Środki zewnętrzne	Zakres: zakup wodomierzy z nakładką radiową (4.300 szt); zakup inkasenckich modułów zdalnego odczytu (2 szt); aktualizacja oprogramowania obsługującego bazę kontrahentów; szkolenie obsługi
		Modernizacja studni głębinowych wraz z montażem punktów pomiarowych na sieci wodociągowej i bezprzewodowym przesyłem danych do siedziby przedsiębiorstwa	GOKOM SP. z o.o.	2016 - 2023	180 – 220 netto	Budżet GOKOM SP. z o.o. Środki zewnętrzne	-
		Modernizacja systemu dezynfekcji wody surowej i uzdatnionej na SUW Lutoryż	GOKOM SP. z o.o.	2016 - 2023	150 – 200 netto	Budżet GOKOM SP. z o.o. Środki zewnętrzne	-
		Budowa pompowni wody oraz remont zbiornika wodociągowego w Raclawówce. Bezprzewodowy	GOKOM SP. z o.o.	2016 - 2023	200 – 250 netto	Budżet GOKOM SP. z o.o. Środki zewnętrzne	-



		przesyła danych do siedziby Przedsiębiorstwa					
		Opomiarowanie przepływu ścieków sanitarnych na kolektorach, w celu eliminacji napływu wód przypadkowych. Przesył danych do siedziby Przedsiębiorstwa	GOKOM SP. z o.o.	2016 - 2023	300 – 350 netto	Budżet GOKOM SP. z o.o. Środki zewnętrzne.	Ilość punktów – 10 szt.
		Modernizacja pompowni ścieków PZ1 Rzeszów - Zwiężczyca z budową rurociągu tłoczego 2x225 mm o długości ok. 1000 m	GOKOM SP. z o.o.	2016 - 2023	400 – 450 netto	Budżet GOKOM SP. z o.o. Środki zewnętrzne	-
		Modernizacja 20 istniejących pompowni ścieków dla ograniczenia kosztów eksploatacyjnych – zużycia energii. Zakup samochodu specjalistycznego WUKO.	GOKOM SP. z o.o.	2016 - 2023	700 – 850 netto	Budżet GOKOM SP. z o.o. Środki zewnętrzne	-
3	Zagrożenia hałasem	Zmniejszenie poziomu hałasu na obrzeżach Zakładu	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	2017 - 2023	1 000	Budżet ZAPEL S.A. Środki zewnętrzne	Zmniejszenie emisji hałasu przez maszyny/urządzenia funkcjonujące w Zakładzie – dzięki, np. sukcesywnemu zastosowaniu obudów dźwiękochłonnnych
4	Pola elektromagnetyczne	Prowadzenie monitoringu promieniowania elektromagnetycznego w punkcie pomiarowym w miejscowości Mogielnica	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie	2016, 2019	W ramach badań terenu województwa podkarpackiego	Środki Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie	-
		Przebudowa linii napowietrznej 30 kV Boguchwała – WSK na linię kablową	PGE Dystrybucja S. A.	2016-2019	b. d.	Środki PGE Dystrybucja S. A.	-



		Modernizacja: linii napowietrznych nN zasilanych ze stacji tranf Zwięczyca 1,2,3, Niechobrz 1,2,3 sieci w m-ci Lutoryż, Zarzecze, Boguchwała, Mogielnica, Niechobrz linii 110 kVBoguchwała – Stalowa Wola	PGE Dystrybucja S. A.	2016-2019	b. d.	Środki PGE Dystrybucja S. A.	-
5	Gospodarwan ie wodami	Konserwacja cieków wodnych: „Niechobrz”, „Mogielnicki”, „Nosowski”, „Lubcza” oraz pozostałe cieki wodne bez nazwy	Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie	2016-2023	Zależnie od zakresu prac	Budżet PZMiUW w Rzeszowie Środki zewnętrzne	Konserwacje cieków polegające na udroźnieniu, remoncie ubezpieczeń, wykoszeniu skarp i dna, hakowaniu, usuwaniu zatorów, tam, drzew i zakrzaceń
6	Gleby	Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym	Przedsiębiorcy z terenu Gminy Boguchwała	2016 - 2023	Zależnie od potrzeb	Środki własne przedsiębiorców	-
		Prowadzenie badań agrochemicznych gleby	Właściciele gruntów użytkowanych rolniczo	2016-2023	Zależnie od potrzeb	Środki własne właścicieli gruntów użytkowanych rolniczo	-
7	Zasoby przyrodnic ze	Realizacja zapisów „Planu Urządzenia Lasu“ w tym "Programu Ochrony Przyrody" Nadleśnictwa Strzyżów	Nadleśnictwo Strzyżów	2016-2023	W ramach „Planu Urządzenia Lasu”	Środki własne Nadleśnictwa Strzyżów	Okres obowiązywania Planu od 2014 do 2023 roku
8	Zagrożenia poważnymi awariami	Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań	Podmioty (Zakłady), w których mogą wystąpić poważne awarie	2016 - 2023	Zależnie od potrzeb	Środki własne podmiotów	-



Poniższe tabele przedstawiają ocenę przewidywanego oddziaływania na środowisko działań wymienionych w POŚ (tabela 4.1-3) oraz skutki realizacji zadań określonych w POŚ (tabela 4.1-4).



Tabela 4.1-3 Ocena przewidywanego oddziaływania na środowisko działań wymienionych w POŚ

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Rodzaj oddziaływania
1	Ochrona klimatu i jakość powietrza	Osiągnięcie odpowiedniej jakości powietrza zgodnie z obowiązującymi standardami	Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji z procesów spalania paliw do celów grzewczych, ograniczenie niskiej emisji, zmniejszenie zapotrzebowania na energię	Modernizacja pieca komorowego Bickley I do wypału porcelany, znajdującego się w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE(30), opalanego gazem.	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Modernizacja pieca komorowego Bickley III do wypału porcelany, znajdującego się w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE(30), opalanego gazem.	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Opracowanie systemu nadzoru zużycia ciepła przez suszarnie funkcjonujące na obu Wydziałach Produkcji Elektroporcelany w powiązaniu z poziomem jego produkcji przez rekuperatory zainstalowane w piecach i kotłownię	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Modernizacja stanowisk badania międzyoperacyjnego oraz szkliwienia izolatorów pełno pniowych w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE (10), mająca na celu m.in. poprawę sprawności odciągów pyłu	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Wymiana kotłowni lub palenisk węglowych na źródła o wyższej niż dotychczas sprawności wytwarzania ciepła spełniające wymagania emisyjne	Gmina Boguchwała i inni Zarządcy budynków	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Wspieranie lokalnych przedsiębiorców w związku z inwestycjami ograniczającymi emisję zanieczyszczeń pyłowo-gazowych	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne.



			Stwarzanie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego	Modernizacja i budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Boguchwała	Gmina Boguchwała i inne podmioty	Podczas funkcjonowania: oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne; podczas realizacji: oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe, potencjalnie niekorzystne
		Poprawa jakości powietrza poprzez działania w zakresie transportu		Budowa łącznika drogi ekspresowej S-19 – drogi powiatowej na odcinku od węzła Rzeszów – Południe do drogi krajowej Nr 19 – Etap I	Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie	Podczas funkcjonowania: oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne; podczas realizacji: oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe, niekorzystne
			Zwiększenie potencjału rozwojowego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez budowę i rozbudowę dróg wraz z budową mostu na rzece Wisłok, łączących Miasto Rzeszów z Gminą Boguchwała i Gminą Lubenia w powiecie rzeszowskim	Miasto Rzeszów	Podczas funkcjonowania: oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne; podczas realizacji: oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe, niekorzystne	
			Rewitalizacja linii kolejowej nr 106 na odcinku Boguchwała-Czudec	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne	



				Budowa Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej - PKA	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Bieżące remonty istniejącej infrastruktury drogowej dróg gminnych, ze szczególnym uwzględnieniem zmiany nawierzchni na nawierzchnie ulepszone	Gmina Boguchwała i inni Zarządcy Dróg	Podczas funkcjonowania: oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne; podczas realizacji: oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe, potencjalnie niekorzystne
			Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza	Promowanie stosowania nowoczesnych kotłów węglowych, kotłów gazowych, na biomasę oraz edukacja ekologiczna w szkołach	Gmina Boguchwała Placówki oświatowe	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne.
2	Gospodarka wodno-ściekowa	Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód pod względem jakościowym i ilościowym	Rozwój sprawnej gospodarki wodnej na terenie Gminy	Wymiana wodomierzy wody zimnej u odbiorców usług, na wodomierze wyższej klasy dokładności z bezprzewodowym odczytem zużycia wody	GOKOM SP. z o.o.	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Modernizacja studni głębinowych wraz z montażem punktów pomiarowych na sieci wodociągowej i bezprzewodowym przesyłem danych do siedziby przedsiębiorstwa	GOKOM SP. z o.o.	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Budowa pompowni wody oraz remont zbiornika wodociągowego w Raclawówce. Bezprzewodowy przesyła danych do siedziby Przedsiębiorstwa	GOKOM SP. z o.o.	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne



			Budowa sieci wodociągowej o długości 3 500 m na terenie Gminy	Gmina Boguchwała	Podczas funkcjonowania: oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne; podczas realizacji: oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe, niekorzystne
		Utrzymanie dobrej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	Modernizacja systemu dezynfekcji wody surowej i uzdatnionej na SUW Lutoryż	GOKOM SP. z o.o.	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
		Rozwój sprawnego systemu kanalizacji na terenie Gminy	Opomiarowanie przepływu ścieków sanitarnych na kolektorach, w celu eliminacji napływu wód przypadkowych. Przesył danych do siedziby Przedsiębiorstwa	GOKOM SP. z o.o.	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
			Modernizacja pompowni ścieków PZ1 Rzeszów - Zwiężczyca z budową rurociągu tłoczego 2x225 mm o długości ok. 1000 m	GOKOM SP. z o.o.	Podczas funkcjonowania: oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne; podczas realizacji: oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe, potencjalnie niekorzystne
			Modernizacja 20 istniejących pompowni ścieków dla ograniczenia kosztów eksploatacyjnych – zużycia energii. Zakup samochodu specjalistycznego WUKO.	GOKOM SP. z o.o.	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne



				Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni oraz ich kontroli technicznej	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Budowa sieci kanalizacyjnej o długości 3 500 m na terenie Gminy	Gmina Boguchwała	Podczas funkcjonowania: oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne; podczas realizacji: oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe, niekorzystne
3	Zagrożenia hałasem	Ochrona mieszkańców Gminy przed szkodliwym oddziaływaniem hałasu w środowisku	Obserwacja zmian klimatu akustycznego	Zmniejszenie poziomu hałasu na obrzeżach Zakładu Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	Zakład Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w MPZP	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Opracowanie programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
4	Pola elektromagnetyczne	Ochrona mieszkańców Gminy przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Monitorowanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego	Prowadzenie monitoringu promieniowania elektromagnetycznego w punkcie pomiarowym w miejscowości Mogielnica	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Uwzględnianie zapisów dot. ochrony przed działaniem pól elektromagnetycznych w MPZP, wprowadzanie obszarów ograniczonego użytkowania	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne



			Modernizacja linii napowietrznych na terenie Gminy	Przebudowa linii napowietrznej 30 kV Boguchwała – WSK na linię kablową	PGE Dystrybucja S. A.	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Modernizacja: linii napowietrznych nN zasilanych ze stacji tranf Zwiężczyca 1,2,3, Niechobrz 1,2,3 sieci w m-ci Lutoryż, Zarzecze, Boguchwała, Mogielnica, Niechobrz	PGE Dystrybucja S. A.	
				linii 110 kVBoguchwała – Stalowa Wola		
5	Gospodarowanie wodami	Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych i ochrona przeciwpowodziowa	Podejmowanie działań przeciwdziałających zagrożeniu powodziowemu i skutkom powodzi	Konserwacja cieków wodnych:	Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie	Podczas funkcjonowania: oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne; podczas realizacji: oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe, potencjalnie niekorzystne
				„Niechobrz”, „Mogielnicki”, „Nosowski”, „Lubcza” oraz pozostałe cieków wodne bez nazwy		
				Zapobieganie lokalizacji zabudowy na terenach zalewowych	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
			Poprawa jakości wód na terenie Gminy	Monitoring potencjalnych skażeń wód podziemnych przez czynniki zewnętrzne, np. nawożenie pól uprawnych w pobliżu stref ochronnych ujęć wodnych	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
		Ochrona zasobów i poprawa stanu wód podziemnych i	Organizacja cyklu spotkań z rolnikami w zakresie propagowania tzw. dobrych praktyk rolniczych w celu zmniejszenia zanieczyszczeń obszarowych przez związki biogenne	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne	



			powierzchniowych – edukacja ekologiczna	Organizacja cyklu spotkań z mieszkańcami Gminy na temat racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne.
6	Zasoby geologiczne	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami	Ochrona i uwzględnienie złóż surowców naturalnych w gminnych dokumentach	Uwzględnienie w MPZP wszystkich udokumentowanych złóż ze szczególnym uwzględnieniem ich racjonalnej eksploatacji	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
		kopalin ze złóż				
7	Gleby	Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	Poprawa stanu jakości gleb na terenie Gminy	Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym	Przedsiębiorcy z terenu Gminy Boguchwała	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Prowadzenie badań agrochemicznych gleby	Właściciele gruntów użytkowanych rolniczo	
8	Gospodarka odpadami	Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa	Wzmocnienie zarządzania, monitoringu i kontroli systemu gospodarki odpadami	Sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Prowadzenie i doskonalenie selektywnego zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Propagowanie procesu kompostowania odpadów biodegradowalnych powstających w miejscu ich wytwarzania – przydomowe kompostowanie	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Wspieranie osób fizycznych w usuwaniu materiałów zawierających azbest z budynków	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
				Prowadzenie systematycznej edukacji ekologicznej mieszkańców z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi oraz odpadami zawierającymi azbest	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne



9	Zasoby przyrodnicze	Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej na terenie Gminy Boguchwała	Podjęmowanie działań z zakresu ochrony przyrody	Realizacja zapisów „Planu Urządzenia Lasu“ w tym "Programu Ochrony Przyrody" Nadleśnictwa Strzyżów	Nadleśnictwo Strzyżów	Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
			Prowadzenie działań edukacji ekologicznej	Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych promujących walory środowiska przyrodniczego o charakterze cyklicznym: Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata	Gmina Boguchwała Placówki oświatowe	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
10	Zagrożenia poważnymi awariami	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi, środowiska	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi, środowiska – działania edukacyjne	Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań	Podmioty (Zakłady), w których mogą wystąpić poważne awarie	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne
11	Edukacja ekologiczna	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą: „myśl globalnie, działaj lokalnie”	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. organizowanie konkursów i sesji popularno-naukowych związanych z tematyką środowiskową	Gmina Boguchwała	Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stałe, korzystne



Tabela 4.1-4 Skutki realizacji zadań określonych w POŚ

Zadania	Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Przewidywane oddziaływania na aspekty ochrony środowiska							
		przyroda ożywiona	zdrowie ludzi	wody powierzchniowe i podziemne	Klimat i powietrze atmosferyczne	powierzchnia ziemi i gleby	krajobraz	zasoby naturalne	zabytki
Modernizacja pieca komorowego Bickley I do wypału porcelany, znajdującego się w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE(30), opalanego gazem.	-	-	-	-	korzystne	-	-	korzystne	-
Modernizacja pieca komorowego Bickley III do wypału porcelany, znajdującego się w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE(30), opalanego gazem.	-	-	-	-	korzystne	-	-	korzystne	-
Opracowanie systemu nadzoru zużycia ciepła przez suszarnie funkcjonujące na obu Wydziałach Produkcji Elektroporcelany w powiązaniu z poziomem jego produkcji przez rekuperatory zainstalowane w piecach i kotłownię	-	-	-	-	korzystne	-	-	korzystne	-
Modernizacja stanowisk badania międzyoperacyjnego oraz szkliwienia izolatorów pełno pniowych w Wydziale Produkcji Elektroporcelany PE (10), mająca na celu m.in. poprawę sprawności odciągów pyłu	-	-	-	-	korzystne	-	-	-	-
Wymiana kotłowni lub palenisk węglowych na źródła o wyższej niż dotychczas sprawności	-	-	-	-	korzystne	-	-	korzystne	-



wytwarzania ciepła spełniające wymagania emisyjne									
Wspieranie lokalnych przedsiębiorców w związku z inwestycjami ograniczającymi emisję zanieczyszczeń pyłowo-gazowych	-	-	-	-	korzystne	-	-	korzystne	-
Modernizacja i budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Boguchwała	-	potencjalnie niekorzystne na etapie budowy	korzystne	-	korzystne	potencjalnie niekorzystne na etapie budowy	korzystne	-	-
Budowa łącznika drogi ekspresowej S-19 – drogi powiatowej na odcinku od węzła Rzeszów – Południe do drogi krajowej Nr 19 – Etap I	-	potencjalnie niekorzystne	-	-	potencjalnie niekorzystne na etapie budowy/korzystne na etapie eksploatacji	potencjalnie niekorzystne	potencjalnie niekorzystne	-	-
Zwiększenie potencjału rozwojowego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez budowę i rozbudowę dróg wraz z budową mostu na rzece Wisłok, łączących Miasto Rzeszów z Gminą Boguchwała i Gminą Lubenia w powiecie rzeszowskim	-	potencjalnie niekorzystne	-	-	-	potencjalnie niekorzystne	potencjalnie niekorzystne	-	-
Rewitalizacja linii kolejowej nr 106 na odcinku Boguchwała-Czudec	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Budowa Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej - PKA	-	-	-	-	-	potencjalnie niekorzystne	-	-	-



Bieżące remonty istniejącej infrastruktury drogowej dróg gminnych, ze szczególnym uwzględnieniem zmiany nawierzchni na nawierzchnie ulepszone	-	potencjalnie niekorzystne	-	-	korzystne	potencjalnie niekorzystne	-	-	-
Promowanie stosowania nowoczesnych kotłów węglowych, kotłów gazowych, na biomasę oraz edukacja ekologiczna w szkołach	-	-	-	-	korzystne	-	-	korzystne	-
Wymiana wodomierzy wody zimnej u odbiorców usług, na wodomierze wyższej klasy dokładności z bezprzewodowym odczytem zużycia wody	-	-	-	korzystne	-	-	-	-	-
Modernizacja studni głębinowych wraz z montażem punktów pomiarowych na sieci wodociągowej i bezprzewodowym przesyłem danych do siedziby przedsiębiorstwa	-	-	korzystne	korzystne	-	-	-	-	-
Budowa pompowni wody oraz remont zbiornika wodociągowego w Raclawówce. Bezprzewodowy przesyła danych do siedziby Przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Budowa sieci wodociągowej o długości 3 500 m na terenie Gminy	-	potencjalnie niekorzystne na etapie budowy	korzystne	korzystne	potencjalnie niekorzystne na etapie budowy	potencjalnie niekorzystne na etapie budowy	potencjalnie niekorzystne na etapie budowy	-	-
Modernizacja systemu dezynfekcji wody surowej i uzdatnionej na SUW Lutoryż	-	-	korzystne	-	-	-	-	-	-



Opomiarowanie przepływu ścieków sanitarnych na kolektorach, w celu eliminacji napływu wód przypadkowych. Przesył danych do siedziby Przedsiębiorstwa	-	-	-	korzystne	-	-	-	-	-
Modernizacja pompowni ścieków PZI Rzeszów - Zwiężczyca z budową rurociągu tłoczego 2x225 mm o długości ok. 1000 m	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Modernizacja 20 istniejących pompowni ścieków dla ograniczenia kosztów eksploatacyjnych – zużycia energii. Zakup samochodu specjalistycznego WUKO.	-	-	-	-	korzystne	-	-	korzystne	-
Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni oraz ich kontroli technicznej	-	-	korzystne	korzystne	-	korzystne	-	-	-
Budowa sieci kanalizacyjnej o długości 3 500 m na terenie Gminy	-	potencjalnie niekorzystne na etapie budowy	korzystne	korzystne	potencjalnie niekorzystne na etapie budowy	potencjalnie niekorzystne na etapie budowy/korzystne na etapie eksploatacji	potencjalnie niekorzystne na etapie budowy	-	-
Zmniejszenie poziomu hałasu na obrzeżach Zakładu Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S. A.	-	-	korzystne	-	-	-	-	-	-
Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w MPZP	-	-	korzystne	-	-	-	-	-	-
Opracowanie programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem	-	-	korzystne	-	-	-	-	-	-



Prowadzenie monitoringu promieniowania elektromagnetycznego w punkcie pomiarowym w miejscowości Mogielnica	-	-	korzystne	-	-	-	-	-	-
Uwzględnianie zapisów dot. ochrony przed działaniem pól elektromagnetycznych w MPZP, wprowadzanie obszarów ograniczonego użytkowania	-	-	korzystne	-	-	-	-	-	-
Przebudowa linii napowietrznej 30 kV Boguchwała – WSK na linię kablową	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Modernizacja linii napowietrznych nN zasilanych ze stacji tranf Zwięczyca 1,2,3, Niechobrz 1,2,3	-	-	-	-	korzystne	-	-	korzystne	-
Modernizacja sieci w m-ci Lutoryż, Zarzecze, Boguchwała, Mogielnica, Niechobrz	-	-	-	-	korzystne	-	-	korzystne	-
Modernizacja linii 110 kVBoguchwała – Stalowa Wola	-	-	-	-	korzystne	-	-	korzystne	-
Konserwacja cieków wodnych: „Niechobrz”, „Mogielnicki”, „Nosowski”, „Lubcza” oraz pozostałe cieki wodne bez nazwy	-	potencjalnie niekorzystne	-	korzystne	-	-	-	-	-
Zapobieganie lokalizacji zabudowy na terenach zalewowych	-	-	korzystne	korzystne	-	-	-	-	-
Monitoring potencjalnych skażeń wód podziemnych przez czynniki zewnętrzne, np. nawożenie pól uprawnych w pobliżu stref ochronnych ujęć wodnych	-	korzystne	korzystne	korzystne	-	-	-	-	-



Organizacja cyklu spotkań z rolnikami w zakresie propagowania tzw. dobrych praktyk rolniczych w celu zmniejszenia zanieczyszczeń obszarowych przez związki biogenne	-	korzystne	korzystne	korzystne	-	korzystne	-	-	-
Organizacja cyklu spotkań z mieszkańcami Gminy na temat racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego	-	-	-	korzystne	-	-	-	-	-
Uwzględnienie w MPZP wszystkich udokumentowanych złóż ze szczególnym uwzględnieniem ich racjonalnej eksploatacji	-	-	-	-	-	-	-	korzystne	-
Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym	-	-	-	-	-	korzystne	korzystne	korzystne	-
Prowadzenie badań agrochemicznych gleby	-	-	-	-	-	korzystne	-	-	-
Sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prowadzenie i doskonalenie selektywnego zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Propagowanie procesu kompostowania odpadów biodegradowalnych powstających w miejscu ich wytwarzania – przydomowe kompostowanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-



Wspieranie osób fizycznych w usuwaniu materiałów zawierających azbest z budynków	-	-	korzystne	-	-	-	-	-	-
Prowadzenie systematycznej edukacji ekologicznej mieszkańców z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi oraz odpadami zawierającymi azbest	-	-	korzystne	-	-	-	-	-	-
Realizacja zapisów „Planu Urzędnia Lasu“ w tym "Programu Ochrony Przyrody" Nadleśnictwa Strzyżów	-	korzystne	-	-	-	korzystne	korzystne	-	-
Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych promujących walory środowiska przyrodniczego o charakterze cyklicznym: Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata	-	-	korzystne	korzystne	korzystne	korzystne	-	korzystne	-
Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań	-	-	korzystne	-	-	-	-	-	-
Wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. organizowanie konkursów i sesji popularno-naukowych związanych z tematyką środowiskową	-	-	korzystne	korzystne	korzystne	korzystne	-	korzystne	-



Wśród zadań własnych gminy znajduje się wiele działań nieinwestycyjnych, związanych z edukacją ekologiczną oraz uwzględnianiem zapisów służących ochronie środowiska takich jak m.in. Wspieranie lokalnych przedsiębiorców w związku z inwestycjami ograniczającymi emisję zanieczyszczeń pyłowo-gazowych oraz prowadzenie systematycznej edukacji ekologicznej mieszkańców z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi oraz odpadami zawierającymi azbest.

Zadania inwestycyjne wymienione w powyższych tabelach zostały poddane analizie pod kątem Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71). Stwierdzono, że niżej wymienione zadania stanowią przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko:

- Budowa łącznika drogi ekspresowej S-19 – drogi powiatowej na odcinku od węzła Rzeszów – Południe do drogi krajowej Nr 19 – Etap I,
- Zwiększenie potencjału rozwojowego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez budowę i rozbudowę dróg wraz z budową mostu na rzece Wisłok, łączących Miasto Rzeszów z Gminą Boguchwała i Gminą Lubenia w powiecie rzeszowskim,
- Budowa sieci kanalizacyjnej o długości 3 500 m na terenie Gminy,
- Budowa sieci wodociągowej o długości 3 500 m na terenie Gminy.

Dla zadania pn. „Budowa łącznika drogi ekspresowej S-19 – drogi powiatowej na odcinku od węzła Rzeszów – Południe do drogi krajowej Nr 19 – Etap I” dnia 7 marca 2017 r., na wniosek Powiatu Rzeszowskiego, Burmistrz Gminy Boguchwała wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach o znaku WI-KS.6220.1.39.2016. Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie polegało na budowie nowego odcinka drogi powiatowej i rozbudowie istniejących dróg powiatowych i gminnych, pomiędzy budowaną obecnie drogą ekspresową S19 (węzeł Rzeszów Południe), a drogą powiatową nr 1408R, wraz ze skrzyżowaniami, na terenie Gminy Boguchwała, w miejscowości Raclawówka i Niechobrz.

Dla zadania pn. „Zwiększenie potencjału rozwojowego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez budowę i rozbudowę dróg wraz z budową mostu na rzece Wisłok, łączących Miasto Rzeszów z Gminą Boguchwała i Gminą Lubenia w powiecie rzeszowskim” został sporządzony raport oddziaływania na środowisko. *Przedsięwzięcie obejmuje budowę, rozbudowę i przebudowę odcinków dróg klasy Z i D wraz z budową mostu na rzece Wisłok położonych na terenie dwóch powiatów: Rzeszowa oraz powiatu rzeszowskiego (gmina Boguchwała, gmina Lubenia). Przedsięwzięcie jest planowane w południowo - zachodniej części miasta Rzeszowa i południowo - wschodniej części gminy Boguchwała oraz północno – wschodniej części gminy Lubenia w sąsiedztwie: głównie terenów zielonych, nieużytków, pól uprawnych i lokalnie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ul. Senatorska, Jesionowa, Budziwojska w Rzeszowie, ul. Akacyjowa w Boguchwałe oraz rolno – przemysłowej przy ul. Kwiatkowskiego w Boguchwałe (planowana strefa ekonomiczna). Na terenie Rzeszowa planowana jest budowa drogi klasy Z o długości około 5,6 km, która będzie miała swój początek przy skrzyżowaniu z ul. Jana Pawła II, zaś koniec na skrzyżowaniu z ul. Budziwojską. Droga przebiega wzdłuż Wisłoka oddalając się od niego w strefie ul. Jesionowej. W środkowej części drogi przy istniejącej kładce na rzece Wisłok zaprojektowano drogę w kierunku Boguchwały i most położony na granicy dwóch gmin Rzeszowa i Boguchwały. Z kolei na terenie gminy Boguchwała planowana jest rozbudowa i budowa odcinków dróg (powiatowych klasy Z o długości około 4,58 km, gminnej klasy Z o długości około 1,11 km oraz gminnej klasy D o długości 1,1 km). Droga powiatowa klasy Z zaczyna się od mostu na rzece Wisłok łączącego gminę Boguchwała z Rzeszowem, przebiega przez tereny Boguchwały i Zarzecza, a kończy na połączeniu z drogą krajową nr 19 w Lutoryżu. W okolicy przecięcia się drogi na terenie Rzeszowa z potokiem Hermanówka planowana jest droga w kierunku Lubeni, która kończy się skrzyżowaniem z drogą powiatową Nr 1405R Siedliska–Zarzecze między mostem na rzece Wisłok i istniejącym skrzyżowaniem z drogą powiatową nr 1404R Lubenia-Siedliska-Tyczyn. Planowana droga klasy Z przebiega wzdłuż rzeki Wisłok i długości około 3,0 km z czego: 2,69 km na terenie gminy Lubenia (miejscowość Siedliska), 0,14 km na terenie gminy Boguchwała (miejscowość Zarzecze) i 0,17 km na terenie Rzeszowa.*

Wszystkie informacje dotyczące znaczącego oddziaływania na środowisko w/w inwestycji, niezbędne w procedurze oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zostały przedstawione w raporcie.

Pozostałe przedsięwzięcia przedstawione w POŚ nie powodują niedotrzymania norm akustycznych, nie wpływają znacząco na krajobraz oraz klimat.

Zgodnie z § 3. pkt 1. w/w Rozporządzenia do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć: rurociągi wodociągowe magistralne do przesyłania wody oraz przewody wodociągowe magistralne doprowadzające wodę od stacji uzdatniania do przewodów wodociągowych rozdzielczych, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową oraz sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową, sieci kanalizacji deszczowej zlokalizowanych w pasie drogowym i obszarze kolejowym oraz przyłączy do budynków. Aktualnie planowane inwestycje związane z budową sieci kanalizacyjnej i wodociągowej znajdują się na etapie koncepcji. Lokalizacje w/w inwestycji nie zostały określone. Metoda układania rurociągów zostanie wybrana na etapie projektowania instalacji. W tym czasie zostanie określona również konieczność rozbudowy przewodów wodociągowych magistralnych. Pozytywne skutki realizacji tych inwestycji to ograniczenie zanieczyszczania środowiska nieoczyszczonymi ściekami oprowadzanymi bezpośrednio do wód lub do ziemi oraz wyeliminowanie potencjalnych źródeł zanieczyszczenia gleb. Negatywne, jednakże czasowe i odwracalne zmiany zachodzą w fazie budowy instalacji. Może nastąpić przemieszczenie gleb w pasie technicznym robót budowlanych, obejmujące:

- usunięcie wierzchniej warstwy humusowej,
- narażenie zwałowanej ziemi na przesuszenie, przemarznięcie i inne wpływy środowiska zależnie od warunków pogodowych, zagrożenie do czasu rekultywacji erozją,
- zniekształcenie struktury gleby wskutek jej zagęszczania i ugniatania,
- przesuszenie lub zawodnienie gleb przy wykonywaniu wykopów,
- mechaniczne zniszczenie gleb w obrębie wykopów fundamentowych,

W fazie budowy można spodziewać się również uciążliwości związanych z emisją zanieczyszczeń do powietrza tj.:

- emisji ze spalania paliw przez samochody ciężarowe i sprzęt budowlany,
- wzrostu emisji pyłu w wyniku działalności sprzętu.

W fazie realizacji inwestycji może wystąpić również podwyższony poziom hałasu wskutek wykonywania prac budowlanych i montażowych oraz wzmożonego ruchu pojazdów wjeżdżających na teren budowy. W fazie budowy w obrębie pasa robót nastąpi przekształcenie nisz ekologicznych jak również zmiany składu ilościowego i gatunkowego biocenozy. Po wykonaniu robót budowlanych należy odtworzyć naturalną roślinność w maksymalny do uzyskania sposób lub dokonać wysiania trawy. Wśród działań minimalizujących negatywny wpływ w fazie budowy sieci można wymienić: zabezpieczenie dróg dojazdowych, miejsc postoju ciężkiego sprzętu i składowania materiałów przed skażeniem substancjami ropopochodnymi oraz właściwe wykonywanie wykopów, a także sukcesywne usuwanie lub zagospodarowywanie powstających odpadów.

Zasięg oddziaływań generowanych poprzez realizację tych inwestycji ogranicza się jedynie do pasa robót.

Inwestycja realizowana przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego, polegająca na Budowie Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej znajduje się na etapie planowania i na obszarze Gminy Boguchwała obejmuje wyłącznie;

- Budowę stacji Boguchwała (km 8,985):

- planowana budowa 22 miejsc parkingowych i 10 stojaków rowerowych,
- Planowany do budowy nowy przystanek osobowy Boguchwała (km 7,954):
 - peron jednokrawędziowy o długości 100 m i wysokości 0,55 m, z wyposażeniem, z dojściem, 20 miejsc parkingowych i 10 stojaków rowerowych,
 - przebudowa istniejącej drogi na długości 200 m, zmiana kategorii przejazdu na kat. B w km 7,679,
- We wsi Lutoryż (km 11,320) – budowę mijanki i przystanku osobowego, w tym:
 - budowę dwóch peronów jednokrawędziowych o długości 100 m, wysokości 0,55 m z wyposażeniem,
 - przebudowę przepustu w km 11,542,
 - przebudowę wiaduktu w km 11,349,
 - parking na 30 miejsc,
 - stojaki na rowery w ilości 20 sztuk.

Inwestycja pn. „Budowa pompowni wody oraz remont zbiornika wodociągowego w Raclawówce” polega na zabudowie kontenerowej pompowni wody o wymiarach 5x3x2.5 m. Standardowe wyposażenie kontenerowej pompowni wody zawiera: układ pompowy, kompletne orurowanie wewnątrz kontenera, armaturę odcinającą, zwrotną, grzejniki elektryczne, kratki wentylacyjne, oświetlenie wewnętrzne, instalację elektryczną 220/380V. Dodatkowo kontenerowa pompownia wody jest wyposażana w instalację monitoringu i przesyłu danych. Ponadto planowane zadanie obejmuje remont istniejącego zbiornika wodociągowego.

Wśród zadań POŚ wymieniono również budowę ścieżek rowerowych, która nie kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jednakże realizacja tej inwestycji może powodować pewne negatywne oddziaływanie na etapie budowy. Realizacja tej inwestycji w zależności od lokalizacji i charakterystyki może powodować utrudnienia dla funkcjonowania ekosystemów, co związane jest z zajęciem terenu, szczególnie jeśli będzie zlokalizowana na obszarze chronionym lub w jego otulinie. Związany z tym będzie wzmożony ruch, co może wpływać negatywnie na wymianę genów pomiędzy populacjami, może także przyczynić się do fragmentacji obszarów przyrodniczych. Z drugiej strony wybudowanie ścieżek rowerowych powinno prowadzić do skoncentrowania w ich obszarze ruchu turystycznego, ograniczając penetrację turystyczną poza ich teren. Ścieżki rowerowe powinny ograniczyć poziom transportu samochodowego, zarówno w zakresie jego turystycznego jak i codziennego wykorzystania. Ograniczenie to powinno być zauważalne szczególnie w sezonie letnim. Ograniczenie poziomu transportu będzie skutkowało poprawą stanu akustycznego oraz zmniejszeniem poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Konserwacja cieków wodnych obejmuje prace wykonywane regularnie w węższym zakresie niż roboty budowlane określane jako remont, dążący do odtworzenia stanu pierwotnego. Roboty konserwacyjne urządzeń i systemów melioracyjnych, prowadzone nawet w niewielkim zakresie, mogą ingerować w środowisko przyrodnicze, stąd powinny być wykonywane z zastosowaniem odpowiednich zasad, ograniczeń i technologii, minimalizujących szkodliwe oddziaływanie na faunę i florę.

Wśród przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymienia się budowę/przebudowę drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km. Zgodnie z powyższym zależnie od długości i rodzaju nawierzchni drogi, inwestycja pn. „Bieżące remonty istniejącej infrastruktury drogowej dróg gminnych, ze szczególnym uwzględnieniem zmiany nawierzchni na nawierzchnie ulepszone” może stanowić przedsięwzięcie o potencjalnie znaczącym oddziaływaniu na środowisko. Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji. Usprawnienie płynności ruchu w sieci dróg może doprowadzić do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Niewielki negatywny wpływ o charakterze chwilowym i krótkookresowym ujawni się na etapie realizacji tych przedsięwzięć i będzie związany

z prowadzeniem prac budowlanych. W związku z prowadzeniem robót ziemnych etap prac budowlanych będzie wiązał się z okresowym, niewielkim naruszeniem powierzchni ziemi i przemieszczeniem mas ziemnych. Jednocześnie źródłem emisji substancji do powietrza będą procesy spalania paliw w silnikach maszyn i urządzeń pracujących na budowie. Realizacja inwestycji nie będzie wiązała się z nadmiernym wykorzystaniem zasobów naturalnych. Podejmowane przedsięwzięcia będą realizowane z uwzględnieniem wrażliwości sezonowej środowiska, w tym w szczególności okresów lęgowych, w którym to czasie aktywność inwestycyjna zostanie ograniczona. W celu zminimalizowania zidentyfikowanych potencjalnych zagrożeń zostaną podjęte następujące działania projektowo-organizacyjne:

- w zakresie ochrony rzeźby terenu i budowy geologicznej:
 - zakres prac ziemnych zostanie ograniczony do terenów budowanej drogi,
 - materiał piaszczysty pochodzący z wykopów będzie składowany w obrębie nieprzekształconych mechanicznie gleb z wykształconymi zbiorowiskami roślinnymi,
 - warstwy gleby z terenów wykopów będą usuwane i składowane do wykorzystania w celu rekultywacji terenów przekształconych w trakcie prac ziemno-budowlanych i do kształtowania przydrogowych terenów zieleni,
 - w trakcie prac budowlanych związanych z realizacją projektowanego przedsięwzięcia otwarte wykopy będą chronione przed ich zalaniem.
- w zakresie ochrony przydrożnej szaty roślinnej:
 - zakres wycinki drzew w obrębie pasów drogowych zostanie ograniczony,
 - na etapie budowy szczególną ochroną zostaną objęte pojedyncze drzewa i szpalery drzew znajdujące się poza pasem drogowym, które mogą być narażone na dewastacje w trakcie realizacji przedsięwzięcia,
- w zakresie ochrony wód powierzchniowych, wód podziemnych i gleb:
 - w związku z charakterem inwestycji, na etapie projektowym, zostanie uwzględniona potrzeba zbierania i odprowadzania wód opadowych z terenu nawierzchni dróg,
 - sposób odwodnienia i odprowadzania wód opadowych zostanie dostosowany do wymogów ochrony środowiska, w tym do wymaganego poziomu redukcji zanieczyszczeń.

Wszystkie założenia POŚ są zgodne z warunkami korzystania z obszarów zagrożonych powodzią, uwzględniają zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody obowiązujące w strefie ochronnej ujęcia wody powierzchniowej oraz nie mają wpływu na wyznaczone cele środowiskowe Jednolitych Części Wód.

4.2 Rozwiązania alternatywne i kompensujące negatywne oddziaływanie

Cele ekologiczne POŚ zostały określone zgodnie z celami i priorytetami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, i są spójne z polityką ekologiczną dokumentów nadrzędnych. W odniesieniu do zaproponowanych zadań, realizujących cele i priorytety ekologiczne, nie można całkowicie wykluczyć potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko części inwestycji proponowanych w POŚ pomimo założenia, iż mają służyć jego poprawie i ochronie. Dotyczy to przede wszystkim części przedsięwzięć związanych z ochroną powietrza atmosferycznego (budowa dróg). Negatywne oddziaływania będą mieć tutaj charakter krótkotrwały, tak więc nie proponuje się w tym zakresie alternatywnego wariantu „zerowego” – braku realizacji inwestycji, gdyż w horyzoncie czasowym będą miały pozytywny wpływ na środowisko.

Potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko wymienionych w POŚ inwestycji można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, ponieważ wielkość wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań i zastosowanych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko. Ponadto prawidłowy projekt budowlany,

uwzględniający potrzeby ochrony środowiska, zwłaszcza zapisy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zarówno na etapie budowy jak i później w fazie eksploatacji inwestycji, pozwoli istotnie ograniczyć te oddziaływania.

Szczegółowe rozwiązania kompensujące negatywne oddziaływanie poszczególnych inwestycji zostały przedstawione w punkcie 4.1. *Przewidywane znaczące oddziaływanie*. Do ogólnych działań ograniczających potencjalnie negatywne oddziaływanie można zaliczyć: prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych, selektywne gromadzenie powstających odpadów oraz przekazywanie ich uprawnionym firmom do przetwarzania lub zbierania, stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych, maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu, oraz prowadzenie konsultacji ze społecznością lokalną w celu uniknięcia konfliktów społecznych.

W celu ograniczenia możliwego negatywnego oddziaływania na środowisko w trakcie realizacji przedmiotowych działań należy podjąć przede wszystkim środki zapobiegające, tj.:

- zapewnienie wysokiego poziomu przebiegu procedur oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć z realizacji POŚ wymagających przeprowadzenia tej oceny,
- egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie oraz w przepisach prawnych,
- przekazywanie informacji o stanie i ochronie środowiska właściwym podmiotom (obecnie są one w posiadaniu różnych podmiotów – WIOŚ, Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny i inne).

Zgodnie z dokumentem *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu.

4.3 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Biorąc pod uwagę lokalizację Gminy Boguchwała nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Prawidłowy przebieg realizacji ustaleń POŚ nie stwarza zagrożenia wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

4.4 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring i ewaluacja efektów są istotnym elementem procesu wdrażania POŚ i stanowią integralną część codziennego zarządzania. System monitoringu polegać będzie na ocenie rzeczowego i finansowego stopnia zrealizowania zadań wskazanych w niniejszym dokumencie oraz identyfikacji odstępstw i nieprawidłowości w realizacji POŚ. Będzie zapewniony wewnętrzny system monitorowania i ewaluacji postępów oraz założonych celów.

Monitoring, w tym gromadzenie i interpretacja danych będą koordynowane przez pracowników Urzędu Miejskiego w Boguchwale w ramach powołanego Zespołu Wdrażającego. Ponadto w proces monitorowania przebiegu oraz oceny efektywności i skuteczności realizacji POŚ zostaną zaangażowani interesariusze z obszaru Gminy.

Proces monitorowania i ewaluacji polegać będzie na gromadzeniu danych dotyczących wskaźników sprecyzowanych dla każdego z komponentów środowiska w celu określenia stopnia realizacji Programu. Organ wykonawczy Gminy sporządzi co dwa lata raporty z wykonania Programu Ochrony Środowiska, które następnie przedstawi Radzie Miejskiej. Ponadto przygotowany raport zostanie przedłożony przez organ wykonawczy do wiadomości Zarządu powiatu. W raporcie powinna zostać dokonana ewaluacja realizowanych zadań i poziomu osiągnięcia przyjętych wskaźników. W proces ewaluacji powinni zostać włączeni wszyscy interesariusze, w tym służby i inspekcje działające na terenie Gminy Boguchwała. Cały Program aktualizowany powinien być co cztery lata uwzględniając rozbieżności oraz wprowadzając nowe zadania i cele. Program Ochrony Środowiska będzie posiadać formułę otwartą, dlatego w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów, zmian w otoczeniu oraz potrzeby utworzenia nowych projektów – będzie on aktualizowany.

Warunkiem prowadzenia monitoringu realizacji POŚ jest opracowanie systemu wskaźników dla poszczególnych celów strategicznych. Proponowane wskaźniki zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4.4-1 Zestawienie wskaźników dla monitorowania celów w poszczególnych obszarach interwencji

Obszar interwencji	Wskaźnik	Źródło danych	Wartość wskaźnika w roku bazowym (2015 r.)	Jednostka
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wynikowe klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie podkarpackiej wg rocznej oceny jakości powietrza	WIOŚ w Rzeszowie	Klasa C: PM10, PM2,5, B(a)P	klasa
	Długość czynnej sieci rozdzielczej na terenie Gminy	GUS	220,564	km
	Liczba mieszkańców Gminy korzystających z sieci gazowej	GUS	4 911	osoba
	Długość dróg gminnych wymagających remontu	Urząd Miejski w Boguchwale	b. d.	km
	Długość ścieżek rowerowych na terenie Gminy Boguchwała	Urząd Miejski w Boguchwale	49,1	km
Zagrożenia hałasem	Liczba punktów monitoringu hałasu na terenie Gminy	WIOŚ w Rzeszowie	0	szt.
	Drogi o nawierzchniach „cichych”	Zarządzający drogami	b. d.	km
Pola elektromagnetyczne	Liczba pomiarów poziomu pól elektromagnetycznych	WIOŚ w Rzeszowie	0	szt.
Gospodarowanie wodami	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	Urząd Miejski w Boguchwale	7	szt.
	Potencjał ekologiczny i stan chemiczny JCWP	WIOŚ w Rzeszowie	słaby potencjał ekologiczny; stan	%

			chemiczny poniżej dobrego	
	Punkty poboru wód podziemnych	Bank Danych Hydrogeologicznych	8	szt.
Gospodarka wodno-ściekowa	Długość sieci kanalizacyjnej	GUS	317	km
	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	GUS	228,1	km
	Ilość ścieków odprowadzonych do kanalizacji sanitarnej	GUS	433	dam ³
	Liczba przyłączy wodociągowych	GUS	4 816	szt.
	Wielkość zużycia wody w przeliczeniu na mieszkańca	GUS	31,5	m ³ /M/rok
	Liczba ludności korzystająca z instalacji wodociągowej	GUS	18 448	osoba
Gleby	Udział użytków rolnych w powierzchni Gminy	GUS	78,21*	%
	Powierzchnia gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych	GUS	14,61*	ha
Gospodarka odpadami	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	Urząd Miejski w Boguchwale	100	% wagowo
	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	Urząd Miejski w Boguchwale	73,98	% wagowo
	Masa selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Urząd Miejski w Boguchwale	57,7	Mg
	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	Urząd Miejski w Boguchwale	2,26	%
	Masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01	Urząd Miejski w Boguchwale	2 673,4	Mg
	Liczba właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne	Urząd Miejski w Boguchwale	4 616	osób
	Liczba pomników przyrody	GDOŚ	5	szt.

Zasoby przyrodnicze	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w miastach	GUS	2,55	ha
Zasoby geologiczne	Złoże kopalin zlokalizowanych na terenie Gminy Boguchwała	Państwowy Instytut Geologiczny	8	szt.
Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba poważnych awarii i miejscowych zagrożeń w ciągu roku	Urząd Miejski w Boguchwale	0	szt.
	Liczba zakładów w rejestrze potencjalnych sprawców poważnych awarii	WIOŚ w Rzeszowie	1	szt.
Edukacja ekologiczna	Procent liczby mieszkańców objętych działaniami edukacji ekologicznej	Urząd Miejski w Boguchwale	100	%
	Liczba szlaków turystycznych na terenie Gminy	Urząd Miejski w Boguchwale	5	szt.

*wykorzystano dane z 2014 roku - w chwili opracowania brak danych za 2015 rok

5 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Podstawowym celem sporządzenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boguchwała na lata 2016-2019, z perspektywą na lata 2020-2023” jest realizacja polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. W przypadku braku realizacji POŚ można spodziewać się pogorszenia elementów środowiska gminy z powodu braku podstawy funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem w gminie, to jest między innymi:

- pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- zmniejszanie się zasobów wodnych, wzrost zużycia wody,
- postępująca degradacja gleb i ich utrata,
- utrata różnorodności ekologicznej i cennych przyrodniczo terenów,
- degradacja walorów krajobrazu,
- pogorszenie jakości powietrza,
- pogorszenie klimatu akustycznego,
- zwiększającą się liczbą mieszkańców narażonych na promieniowane elektromagnetyczne,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Spis tabel

Tabela 2.2-1 Jednostki geomorfologiczne na terenie Gminy Boguchwała	17
Tabela 2.3-1 Powierzchnia geodezyjna Gminy wg kierunków wykorzystania, 2014 r. [źródło: Bank Danych Lokalnych].....	18
Tabela 2.4-1 Złoża kopalin terenu Gminy Boguchwała [źródło: Państwowy Instytut Geologiczny]	19
Tabela 2.6-1 Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze gminy	22
Tabela 2.6-2 Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych	23
Tabela 2.6-3 Wykaz jednolitych części wód podziemnych zlokalizowanych na obszarze gminy	32
Tabela 2.9-1 Średni Ruch Dobowy na poszczególnych drogach powiatowych	39
Tabela 2.11-1 Ilość gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej będącej w eksploatacji GOKOM Sp. z o.o. w 2016 roku	42
Tabela 2.11-2 Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy	43
Tabela 2.11-3 Jakość wody do spożycia w Gminie Boguchwała	43
Tabela 2.11-4 Sieć kanalizacyjna w Gminie Boguchwała w latach 2012-2015 [źródło: http://www.stat.gov.pl]	44
Tabela 4.1-1 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	53
Tabela 4.1-2 Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	57
Tabela 4.1-3 Ocena przewidywanego oddziaływania na środowisko działań wymienionych w POŚ	63
Tabela 4.1-4 Skutki realizacji zadań określonych w POŚ	71
Tabela 4.4-1 Zestawienie wskaźników dla monitorowania celów w poszczególnych obszarach interwencji	83

Spis rysunków

Rysunek 2.1-1 Położenie Gminy Boguchwała [źródło: <i>Strategia Rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Boguchwała na lata 2008-2015</i>]	16
Rysunek 2.1-2 Podział administracyjny Gminy Boguchwała [źródło: <i>Strategia Rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Boguchwała na lata 2008-2015</i>].....	17
Rysunek 2.6-1 Lokalizacja gminy względem ujęć wód powierzchniowych i podziemnych	27
Rysunek 2.6-2 Lokalizacja gminy względem stref ochronnych	30
Rysunek 2.6-3 Obszar Gminy Boguchwała zagrożony podtopieniem [źródło: http://mapy.isok.gov.pl/imap/].....	32
Rysunek 2.7-1 Obszar Natura 2000 Wisłok Środkowy z Dopływami [źródło: http://natura2000.gdos.gov.pl/].....	34
Rysunek 2.12-1 Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody (na podstawie arkusza M-34-80-B-b-2)	48
Rysunek 2.12-2 Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody (na podstawie arkusza M-34-80-B-b-3)	49

Spis załączników

1. Oświadczenie kierującego zespołem autorów o spełnieniu wymagań o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.)